ЯEVOLUCIÓ

AC FALLA ELS VENTS

2024

dec
SUMIPORT
suministros industriales
hidraulicos - neumaticos

Telf: 96 111 26 67 - 661 551 726
administracion@decsumiport.com

makita®
Distribuidor Oficial

VISTALIA

ÓPTICA

ARIZA

US
DESITJA
BONES
FALLES
2024

AVD. ARQUITECTO ALFREDO SIMON Nº46
TEL. 96 082 23 10

Edita
A.C. Falla Els Vents

Tirada
375 Exemplars impresos i tirada infinita a https://acfallaelsvents.wordpress.com

Coordinació
Yasmina Blesa i Balaguer

Equip de llibret
Yasmina Blesa i Balaguer
Ana María Blanch i Martinez
Maria Rosa Sánchez i Sánchez

Crítica
Oscar Alonso i Esquer
Cristina Peris i Montolio

Maquetació
Yogur de Fresa

Equip de publicitat
Eduardo Escribá i Ruiz
Jose Luis Puerta i Herraiz
Ernesto Navarro i Navarro

Fotografies
Arxiu A.C. Falla Els Vents

Depòsit legal
V - 2952 - 2018

El llibre ha participat en la convocatòria dels premis
de la Generalitat per a la promoció de l'ús del valencià de l'any 2024.

El present llibret participa en els Premis de les Lletres Falleres.

A.C. Falla Els Vents no es responsabilitza de les opinions
dels col·laboradors plasmades en el present llibret.

Falles de Sagunt, Festa d'Interés Turistic Nacional i Patrimoni Inmaterial
de la Humanitat per UNESCO.

Col·laboren

Segueix-nos

Facebook Instagram Tik Tok Web

→ PRÒLEG

REVOLUCIÓ O EVOLUCIÓ?

ANA BLANCH

REVOLUCIÓ O EVOLUCIÓ? AL MEU ENTENDRE, LES DUES PARAULES PODEN COEXISTIR I ANAR DE LA MÀ. QUAN LLEGIM O PARLEM DE REVOLUCIÓ, LA MAJOR PART DE NOSALTRES HO ASSOCIEM A TRENCAMENT AMB LES ARRELS TRADICIONALS, DE VEGADES TAMBÉ A REVOLTES I AMB UNA CLARA SENSACIÓ NEGATIVA AL PRIMER COP D'ULL.

Però sols hem d'endinsar-nos un poc dins d'aquesta paraula i els esdeveniments que l'envolta, per a trobar-nos davant una transformació que a poc a poc es consolida i posteriorment es converteix en una evolució la qual assolim i normalitzem al nostre entorn.

A aquest llibret hem volgut incloure diverses temàtiques dins del món faller, dins les quals podem comprovar que aquesta transició Revolució-Evolució es fa real.

Si ens fixem a la indumentària, i deixant a banda l'amplitud i llargària dels vestits de valenciana que això va a concordança amb la moda de cada any, podem parlar de la revolució que es va crear pels pentinats de les Falleres Majors de València i les seues Corts d'Honor quan aparegueren al balcó de l'Ajuntament amb sols el monyo de darrere quan vestien amb vestits de segle XVIII. Va ser notícia als diaris i a la televisió, on el mes "puristes" es posaven les mans al cap. Hem continuat veient-les amb aquest pentinat i a poc a poc s'ha anat normalitzant i moltes de les Falleres Majors posteriors han continuat pentinant-se igual. Pareix que aquest nou exercici, amb el canvi de govern a València, la nova Junta Central Fallera va a donar prioritat de nou a l'ús dels tres monyos independentment del tipus de vestimenta.

Això seria una evolució, o tal vegada, una involució? Per a gustos, els colors.

Amb els materials que actualment els Mestres fallers utilitzen per a fer les falles, ha passat una cosa pareguda. Si tirem la vista enrere, des dels primers ninots fets de fusta i amb roba vella, fins als ninots de hui en dia, hem vist una evolució enorme i no exempta de polèmica, clar que sí. Els Mestres han volgut fer les falles més grans, més espectaculars i amb més ninots, amb complexes construccions, i això amb els materials originals era quasi impossible. S´han debut de modificar les tècniques i buscar eines i materials que abaratiren i feren més lleugers els monuments. Açò permetria poder fer falles molt més altes i més cada vegada més arriscades, aplegant inclús a fer-nos dubtar de les lleis de la gravetat. La revolució va aparéixer amb la utilització del suro, el qual els permetria treballar més fàcilment. No obstant això, la cremà d'aquestes falles no era "bonica", ja que el fum negre que apareixia a l'inici, deslluïa molt l'espectacle que és la gran fi de la festa. A hores d'ara, aquesta primera revolució que al llarg dels anys s'havia convertit en una evolució, torna a la seua primera essència, ja que el suro actualment, no es considera un producte ecològic i sostenible i molts Mestres fallers estan optant per buscar nous materials i pintures especials que no danyen tant el medi ambient. Una altra revolució que d'ací a uns anys serà vista com a evolució.

La forma de plasmar la vida d'una comissió també ha sofrit una evolució. Els llibrets de falles començaren sent un full amb poc més que l'explicació del monument faller, i actualment és el millor aparador al món del treball diari de la comissió, un mirall que reflecteix l'essència de la falla amb fotografies i reportatges, una exposició dels monuments amb la crítica i poesia, un llibre

d'articles d'interés, etc... S'ha convertit en una porta oberta per a donar a conéixer arreu del món, què és una falla, i ja no sols amb un llibre físic, perquè les xarxes socials permetre'n que qualsevol persona de qualsevol part del món, puga accedir al llibret.

Una revolució literària, assolida com evolució cultural.

No podem oblidar que la festa de les falles és una festa tradicional i molts dels actes s'han conservat amb l'essència dels primers temps, i han de continuar així. Però no hem de girar el cap als nous canvis que la societat actual ens demana i que es poden incorporar a la festa. Dones presidentes cada vegada hi ha més comissions que aposten per elles, fallers majors com a màxims representants, falleres majors trans, i tants i tants canvis de rols que hui en dia ens trobem. Hem d'incorporar i normalitzar aquestes noves formes d'entendre la festa, perquè totes i tots estimem les falles, independentment del nostre gènere, pensament polític o religiós.

R-Evolució Fallera. Una realitat.

→ ÍNDEX

PRÒLEG

Revolució o evolució?
ANA BLANCH
004

LLIBRET 2023
010

SALUTACIONS
014

CARLOS MAZÓN
PRESIDENT DE LA GENERALITAT

DARÍO MORENO LERGA
ALCALDE DE L'EXCEL·LENTÍSSIM
AJUNTAMENT DE SAGUNT

PATRICIA SÁNCHEZ
REGIDORIA DE FESTES I CULTURA

RAMÓN JARQUE FERRER
PRESIDENT EXECUTIU FJFS

DANIEL ARMERO I GÓMEZ
PRESIDENT AC FALLA ELS VENTS

SARA LILLO I GARCIA
FALLERA MAJOR

NOA BAREA ENCINAS
FALLERA MAJOR INFANTIL

REVOLUCIÓ

Revolució
YASMINA BLESA
030

Les revolucions de les falles de València: el cas dels llibrets
ALBERT LLUECA
L'ARXIU – Camp de Morvedre
032

L'evolució de la informació. La importància de la difusió de la informació fallera
ANTONIO J. FRESNO SANCHIS
Periodista i faller
038

La evolució de les falles en las Xarxes Socials
NACHO FUERTES GÓMEZ-CENCILLO
Component de Junta Central Fallera (2019-2023)
44

Qualsevol que intente qüestionar l'ortodòxia fallera
és titllat de traïdor
GIL-MANUEL HERNÁNDEZ
Director del Museu Faller de València
046

Sostenibilitat, el futur de les Falles
PERE BAENAS
Artista faller
050

Ritual festiu, monopoli emocional i dominació social.
Anàlisi del cas de les falles
VERÒNICA GISBERT-GRACIA
Departament de Sociologia i Antropología Social, Universitat de València
JOAQUIM RIUS-ULLDEMOLINS
Departament de Sociologia i Antropología Social, Universitat de València
054

REVOLUCIÓ ELS VENTS

A DANIEL ARMERO I GÓMEZ
President de la AC Falla Els Vents 2024
066

SARA LILLO I GARCIA
Fallera Major Els Vents 2024
072

Excecutiva, comissió i sòcies i socis
074

MONUMENT GRAN
La mar de bé
Artista: Dani Barea
080

NOA BAREA I ENCINAS
Fallera Major Infantil Els Vents 2024
086

Excecutiva i comissió infantil
088

MONUMENT INFANTIL
Què somnies?
Artista: Dani Barea
089

Programa d'actes
095

Treballant la sostenibilitat
MANOLI GARCÍA I MACIAS
096

RESUM FOTOGRÀFIC
104

IGUALTAT, EVOLUCIÓ O REVOLUCIÓ

La delegació d'igualtat evolució o revolució
ESTIBALIZ BOSCH I DIAZ
122

L'igualtat 2024
ESTIBALIZ BOSCH I DIAZ
126

Masculinitats
ESTIBALIZ BOSCH I DIAZ
130

Per què mirar amb perspectiva de gènere a les Falles i en les Falles?
ANABEL SÁNCHEZ ESPINOSA
Sociòloga i graduada en Ciències Polítiques i Administració Pública
134

Publicitat
138

Agraïments
192

Homenatge a Vicente Vayà Pla
194

L'ANY PASSAT NOSTRE LLIBRET VA SER MÉS DOLÇ QUE MAI. VAM DONAR CURS ALS SOMNIS, PER A MOSTRAR COM ELS SOMNIS ES PODEN FER REALITAT DES DELS SEUS COMENÇAMENTS.
TOT COMENÇA AMB UN SOMNI VA SER PREMI 76É PER A LA POMOCIÓ DE L'ÚS DEL VALENCIÀ AL LLIBRETS DE FALLES 2023.

índex
Ari Blanch
Marlon Gil
Yasmina Rosa
Albert Llop
Èrik Bosch
Miquel Platero
Vicent Llopis
Hugo Marín
Ivan Guillem
Aleix Molí
Víctor Guillamón
Estibaliz Aguirre

Que bonic és somiar!
Yasmina Rosa
Ens fa estar en un estat de felicitat, en el qual tot és meravellós, a més, afegim la possibilitat de fer el nostre somni realitat, no tenim límit.
038
Ele Verita
2023
039

→ SALUTACIÓ

CARLOS MAZÓN
PRESIDENT DE LA GENERALITAT

LA NOSTRA SOCIETAT VA INICIAR EN 2023 UNA ETAPA NOVA I VA PROPICIAR AMB EL SEU VOT UN CANVI EN LLIBERTAT. DES D'AQUELL MOMENT TREBALLEM PLENS D'IL·LUSIÓ PER A CONSTRUIR UN FUTUR MILLOR, DONANT EL VALOR QUE MEREIX A TOT ALLÒ QUE ÉS EL FONAMENT DE LA NOSTRA IDENTITAT I DE LA NOSTRA CULTURA.

Dins de l'esplèndid patrimoni cultural quecustodiem les festes tradicionals i dins d'elles les falles, ocupen un lloc moltespecial. En molts pobles i ciutats de la Comunitat Valenciana, centenars decomissions ens ofereixen un marc acollidor que anima a compartir els momentsd'oci i a conservar les tradicions i renovar-les de la mà de noves generacions de falleres i fallers.

La Falla Els Vents torna enguany als carrers del Port de Sagunt, gràcies al treball entusiasta de moltes persones que durant mesos heu unit el vostre esforç demanera constant per a fer possible que la falla mantinga el seu tradicional compromís amb la festa. El llibret que heu preparat amb motiu de les falles de 2024 parla de les nostres celebracions des d'una perspectiva innovadora i tracta de temes que posen de manifest la necessitat d'unir tradició i modernitat en el marc d'una societat com la nostra, dinàmica i avançada.

Des d'ací vull fer-vos arribar la meua felicitació a les dones i els homes que formeu part de la comissió de la Falla Els Vents i treballeu cada dia perquè continue avant. Rebeu també un fort abraç i els meus millors desitjos per a totes les falles que viureu junts en el futur.

→ SALUTACIÓ

DARÍO MORENO LERGA
ALCALDE DE L'EXCEL·LENTÍSSIM AJUNTAMENT DE SAGUNT

QUAN PARLEM DE LES FALLES ENS VENEN A LA MENT NOMBROSOS ELEMENTS DEL NOSTRE FOLKLORE, QUE TANT ENS CARACTERITZA COM A POBLE: LES BANDES DE MÚSICA SONANT, L'OLOR INCONFUSIBLE A PÓLVORA, EL FOC QUE PURIFICA I ELS MONUMENTS FALLERS, QUE DECOREN CADA CANTONADA DEL NOSTRE MUNICIPI AMB SÀTIRA, HUMOR I ELEMENTS DEL NOSTRE DIA A DIA.

Però les falles són també reivindicació i crítica. Són, sense dubte, un altaveu perfecte per a fer-se eco de les preocupacions i lluites socials que protagonitzen determinats col·lectius, associacions o la societat en general.

Per això, les Falles no són només una tradició rica que hem de conservar; les Falles evolucionen amb la societat que retraten i són sensibles als canvis que aquesta experimenta. Eixe és el motiu pel qual cada any ens veiem tan reflectits en els seus monuments. I la societat de hui, afortunadament, està cada vegada més preocupada per acabar amb xacres que encara arrosseguem, com la violència masclista. Acabar amb la desigualtat entre homes i dones és un clam social que les Falles no poden ignorar; al contrari, poden servir com a espill per a fer-nos reflexionar i per a ajudar-nos a millorar.

Ocorre igual amb altres aspectes que ocupen l'agenda dels mitjans de comunicació i de la política general, com la sostenibilitat, l'impuls de les energies renovables, l'estalvi de recursos tan importants com l'aigua o el consum responsable. També l'arribada a les nostres vides de les noves tecnologies i la

ràpida intrusió de les xarxes socials, que encara ens confonen pels seus múltiples beneficis i el desconeixement de les seues conseqüències.

Les Falles no es contraposen a les revolucions del nostre temps; des del meu punt de vista, poden ser part de la solució. Sense perdre de vista la tradició, són un projector de les nostres inquietuds, dels nostres anhels, de la nostra necessitat col·lectiva de millorar la nostra forma de vida i la relació que tenim amb l'entorn. Què bonic és pensar que tenim una festa que conviu tan de prop amb nosaltres que és capaç de caricaturitzar-nos fidelment. Potser és per això que les Falles segueixen tan vives després de tant de temps: perquè, sense deixar anar les seues arrels, saben adaptar-se a cada moment.

Vull aprofitar aquestes línies per a agrair l'incansable treball a la comissió de la Falla els Vents, a les seues Falleres Majors i al seu President, i per fer-nos reflexionar sobre com la nostra festa ens acompanya i es transforma, sense perdre mai la seua essència.

Visca la Falla El Vents i visquen les Falles!

→ SALUTACIÓ

PATRICIA SÁNCHEZ
REGIDORIA DE FESTES I CULTURA

FALLERS I FALLERES, AMICS I AMIGUES DE LA FALLA ELS VENTS. ÉS UN PLAER PER A MI ADREÇAR-VOS UNES PARAULES PER AL VOSTRE LLIBRET, QUE ANY RERE ANY FEU AMB TANTA CURA I IL·LUSIÓ. AQUEST ANY FORMEN EL QUADRE D'HONOR DANI, SARA I NOA, TRES PERSONES AMB SENTIMENT FALLER QUE ESTIC SEGURA QUE PORTARAN EL VOSTRE VOLGUT ESCUT A ALLÒ MÉS ALT DE LES FALLES AL CAMP DE MORVEDRE.

Gaudiu de cada segon, el temps passa ràpid, encara que la vostra essència quedarà per sempre a la història de la vostra comissió.

Sou la falla que té l'honor de tancar tots els anys fallers les visites de cortesia des de 2007. Espere que continueu així infinits anys més.

Enguany haveu fet la tasca de conscienciar tot el món faller i la resta de la ciutadania sobre temes d'igualtat, sostenibilitat i comunicació en diferents modalitats. Des de les falles es pot treballar de diferents maneres per a aquest fi, sou un gran altaveu de conscienciació pública a tots els nivells. Aquest llibret parla de canvis, d'igualtat, d'evolució, de com les comissions falleres han canviat el paradigma de la festa, sense per descomptat oblidar la cultura. Gràcies a falles com vosaltres avui podem tindre un gran ventall d'informació, activitats i actes en què amb cultura valenciana podem parlar de tot allò que preocupa el món on vivim.

De tot cor desitge que aquest llibret vos porte les alegries desitjades. Passeu unes bones festes falleres, amb germanor, amitat i bona convivència. Per molt anys més.

VISQUEN SEMPRE LES FALLES.

→ SALUTACIÓ

RAMÓN JARQUE FERRER
PRESIDENT EXECUTIU FJFS 2024

COM A PRESIDENT EXECUTIU DE FEDERACIÓ JUNTA FALLERA DE SAGUNT, TINC L'HONOR DE SALUDAR AMB AQUESTES LÍNIES ELS FALLERS I FALLERES DEL CAMP DE MORVEDRE, AIXÍ COM A TOTES AQUELLES PERSONES QUE DESINTERESSADAMENT CONTRIBUEIXEN AMB EL SEU SUPORT I TREBALL CONSTANT A ENALTIR LES NOSTRES FESTES JOSEFINES.

És una bona ocasió per agrair als òrgans de govern de Sagunt, Gilet i Faura, amb les seues diferents corporacions municipals, funcionariat, tècnics i voluntaris, que dediquen el seu temps a facilitar-nos les tasques i fer lluir els actes organitzats per Federació Junta Fallera de Sagunt, durant tot l'exercici faller.

Comptem amb un calendari replet d'activitats culturals, esportives i festives, on la implicació per part del col·lectiu faller és cada vegada més notòria, però, és cert que tots i totes esperem amb especial entusiasme l'arribada del mes de març i la seua setmana gran, que omplirà de color, música i pólvora els carrers i places de la comarca.

En aquestes dates on el sentiment faller es fa de notar, anime a continuar treballant amb optimisme per al creixement i millora de la festa, a celebrar junt amb la vostra comissió dels moments únics que ens brinden les falles i a mantenir vives les millors tradicions que tenim, fent-les conéixer als veïns, veïnes i visitants que s'apropen als nostres casals.

No vull deixar de saludar als representants de la comissió, Daniel, Sara i Noa. Desitge de tot cor que gaudiu d'una memorable setmana fallera junt amb la resta de fallers i falleres de Els Vents, amb la satisfacció d'haver fet un bon treball al llarg d'aquest any.

→ SALUTACIÓ

DANIEL ARMERO I GÓMEZ
PRESIDENT AC FALLA ELS VENTS

ENGUANY ÉS EL MEU PRIMER ANY COM A PRESIDENT, I ÉS UN PLAER DIRIGIR-ME A TOTS VOSALTRES, VEÏNS, VEÏNES, COL·LABORADORS, SOCIS I SÒCIES, FALLERS I FALLERES

Gràcies per haver confiat en la meua persona i en l'equip directiu per a poder continuar treballant i portar a la Falla cap a Dalt, i fer de la nostra Comissió una de les més admirades per a orgull i delit de tots i totes les que pertanyem a ella.

Gràcies a tots els que enteneu la Falla com el lloc on gaudir tots junts del nostre sentiment. Un lloc on el col.lectiu sempre prevaldrà sobre l'individual i on tots i totes som importants.

Un lloc on es reconeix i s'agraeix a aquells que van estar, estan i vulguen estar participant de la nostra il.lusió.

Vull agrair molt especialment a la meua dona i a la meua filla que mai en fallen, i sempre están donant-me suport en tot.

Felicitar a Sara i Noa, que segur que tota la falla està orgullosa de tindre-vos com a representant aquest exercici, i desitjar-vos que siga un any inoblidable al costat de la nostra comissió.

Entre tots i totes farem que siga un any inoblidable per a vosaltres i que sempre porteu dins del vostre cor l'afecte que aquesta falla transmet als seus representants.

Gaudiu, divertiu-vos, sentiu-vos orgullosos i orgulles de pertànyer a una gran Comissió.

Per a acomiadar-me, us convide a tots i totes al fet que vingueu a viure amb nosaltres les falles; el casal de la Falla Els Vents sempre estarà obert per al que vulga vindre.

Per tot això, continuarem treballant.

→ SALUTACIÓ

SARA LILLO I GARCIA
FALLERA MAJOR
AC FALLA ELS VENTS 2024

ESTIMATS FALLERES I FALLERS, AMIGUES I AMICS: PER A MI ÉS UN HONOR I PRIVILEGI DIRIGIR-ME A VOSALTRES UN ANY MÉS, COM A FALLERA MAJOR DE LA NOSTRA COMISSIÓ.

Enguany tinc la sort de viure el meu regnat al costat de Noa, Fallera Major Infantil i junt amb Dani el nostre president. Soc afortunada de poder compartir aquest any junt amb vosaltres, gràcies pel vostre esforç i dedicació.

M'agradaria donar les gràcies a totes aquelles persones que estan fent que

açò siga possible, a tots els que esteu acompanyant-me i que aquest pendent de mi perquè en aquest any siga especial.

També vull donar les gràcies de tot cor a la nostra Junta Directiva i a tots

el que treballen desinteressadament durant tot l'any, perquè cada acte

i cada activitat siguen perfectes i poden gaudir de la festa que tant estimem,

sou la part fonamental de la nostra comissió.

Convide a tots a gaudir de la setmana fallera i compartir a prop de nosaltres cada instant i que aquestes falles siguen inoblidables per a vosaltres i les recordeu en el vostre cor i que la germanor fallera estiga present en tot moment.

Visca LA FALLA ELS VENTS

Visquen LES FALLES

Sara
2024
© Belén

→ SALUTACIÓ

NOA BAREA ENCINAS
FALLERA MAJOR INFANTIL
AC FALLA ELS VENTS 2024

HOLA A TOTA LA COMISSIÓ!!!!!!

SER FALLERA MAJOR INFANTIL PER A MI ÉS UN SOMNI FET REALITAT, I VOLDRIA AGRAIR ESTE SOMNI A LA MEUA FAMÍLIA, AMICS I A TOTALA COMISSIÓ. GRÀCIES ALS MEUS PARES PER L'ESFORÇ QUE FAN, PER DEDICAR LA MAJOR PART DEL SEU TEMPS EN MI, I PER VOLER-ME TANT. PAPÀS, GRÀCIES PER FER AQUEST ANY INOBLIDABLE.

En tot aquest temps he conegut a persones meravelloses, però em quede amb el meu president, Dani, ja que sempre està pendent de mi i donant-me consells, també amb la meua fallera Major, Sara , ja que riem molt juntes i ho passem genial. Junts formen un gran equip 2024.

Per últim, volia donar les gràcies a tota la COMISSIÓ per estar al meu costat i acompanyar-me acte a acte sempre, m'encantaria compartir amb tots vosaltres estes falles 2024 , i sobretot gaudir-les al màxim.

Gràcies per deixar-me complir aquest somni.

Un bes de la vostra Fallera Major Infantil!!!!!

2024

REVOLUCIÓ

→ **R** EVOLUCIÓ

YASMINA BLESA

LA PARAULA FALLA, PROCEDEIX DEL LLATÍ *FÁCULA* (TORXA) DESCRIT PER CASANOVA, EN ARIÑO (1990). POSTERIORMENT, APAREIXERÀ TAMBÉ AMB ELS SIGNIFICATS DE *ALIMARA* I FOGUERA, FENT REFERÈNCIA FINALMENT A LES FOGUERES I LLUMINÀRIES ENCESES EN LES VESPRES DE LES FESTES EXTRAORDINÀRIES I PATRONALS (ARIÑO 1992).

Per això, en l'origen de les Falles es poden diferenciar dos períodes: un que aniria des de les primeres fogueres i la seua simbologia, fins a l'aparició del primer ninot de falla; i un segon període que abastaria des del primer ninot fins a la Falla artística actual.

La Falla també és un nucli de sociabilitat festiva, ja que és el resultat de la cultura de l'associació, la qual transmet les tradicions amb activitats escomeses pels fallers/falleres, els/les quals són conscients que la seua transmissió de futur depén del seu treball.

El significat de la paraula Falla és molt ampli i abasta a molts elements, dels quals l'anàlisi individualitzada dels més rellevants, permeten observar-la com un producte cultural amb caràcter multidisciplinari i que, possiblement, ajuda a entendre altres visions, perspectives i actituds del col·lectiu faller i públic en general, derivades de la pròpia diversitat disciplinar.

Per això, des dels seus inicis les Falles han evolucionat, en molts aspectes durant la història, com per exemple, que les dones tinguen dret a vot, "comoditat" en la indumentària tradicional, modelatge en 3D, la digitalització o les xarxes socials, però, serà possible que evolucionen al ritme de la societat actual, la qual demanda aspectes que suposen una **REVOLUCIÓ** a les nostres tradicions, per ser oposada esta **EVOLUCIÓ** a les arrels de la nostra cultura valenciana?.

Enguany analitzem diferents aspectes rellevants en les Falles, per a determinar si suposen una evolució o pel contrari suposen una revolució.

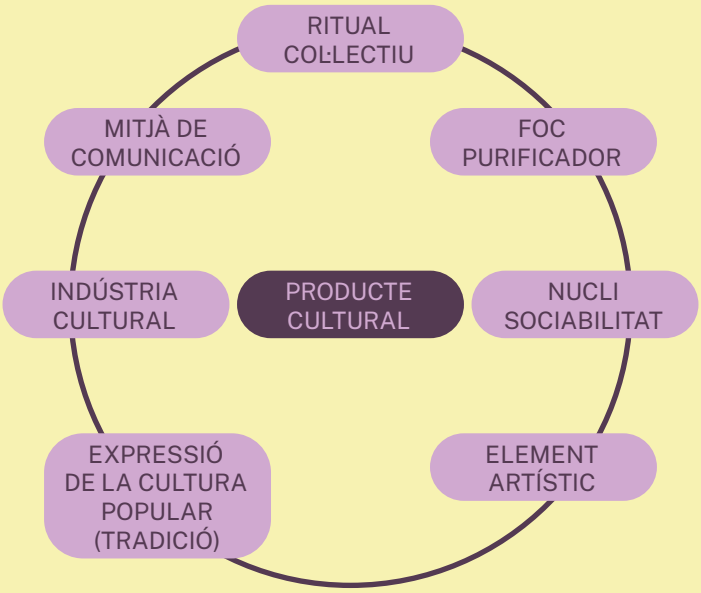

Font: Universitat Politècnica de València
Falles de València: un producte cultural multidisciplinari

→ LES REVOLUCIONS DE LES FALLES DE VALÈNCIA: EL CAS DELS LLIBRETS

ALBERT LLUECA
L'ARXIU – CAMP DE MORVEDRE

LES FALLES DE VALÈNCIA SÓN UN DELS ESDEVENIMENTS CULTURALS I FESTIUS MÉS IMPORTANTS D'ESPANYA I UNA TRADICIÓ QUE S'ARROSSEGA DES DE FA SEGLES. NO OBSTANT AIXÒ, AQUESTS ESDEVENIMENTS NO HAN ESTAT ALIENS ALS CANVIS I LES REVOLUCIONS QUE HAN MARCAT LA HISTÒRIA DE LES FALLES. EN AQUEST ARTICLE, VULL EXPLORAR ALGUNES DE LES TRANSFORMACIONS MÉS SIGNIFICATIVES QUE HAN SACSEJAT AQUESTA FESTA I COM AQUESTES HAN CONTRIBUÏT A MANTENIR VIVA LA SEVA ESSÈNCIA.

Una de les revolucions més notables en les Falles de València va ser l'adopció dematerials combustibles més segurs per a la construcció dels monuments fallers. Finsno fa gaires dècades, els monuments estaven fets principalment de fusta i altresmaterials inflamables, fet que provocava incendis perillosos i nombrosos accidents.La introducció de materials com la gomaespuma i altres components resistents alfoc va suposar una revolució que va millorar significativament la seguretat de lesFalles.

Un altre canvi important ha estat la incorporació de la sostenibilitat i la consciènciaambiental en les Falles. La consciència dels impactes mediambientals de la festa,com els residus generats pels monuments o els efectes de la pólvora en la qualitatde l'aire, ha portat a iniciatives per a reduir l'empremta ecològica de les Falles. La utilització de materials reciclats i l'enfocament en la reutilització són passossignificatius cap a un futur més sostenible per a la festa.

Les Falles també han experimentat una evolució en els seus continguts i temes. Encara que la sàtira i la crítica social han sigut elements constants en aquestacelebració, els continguts dels "Llibrets de les Falles" i els monuments mateixos han abordat temes més amplis i contemporanis, com la igualtat de gènere, la diversitatcultural i les qüestions socials i polítiques actuals. Això ha enriquegit la festa i hadonat veu als artistes i crítics per expressar-se en una varietat de temes importants.

Una altra transformació ha sigut la integració de la tecnologia en les Falles. Lesxarxes socials, els llocs web i les aplicacions mòbils han canviat la forma com lespersones comparteixen i experimenten aquesta festa. Les fotos i els vídeos de lesFalles es viralitzen ràpidament a través de les xarxes socials, connectant a lespersones d'arreu del món amb la celebració.

Tanmateix, mentre que els canvis han sigut constants en les Falles, l'essència de lafesta continua sent la mateixa. Les tradicions, com la plantà, la cremà i les ofrenes,romanen inalterades en la seva importància i significat. Les Falles són una mostrade l'orgull, la creativitat i la unitat del poble valencià, i aquesta essència perdura,independentment dels canvis que puguen ocorrer.

Els "Llibrets de les Falles" al segle XXI

El segle XXI ha portat amb si molts canvis en la manera com les societats percebeni es relacionen amb les seves tradicions i festes. Les Falles, celebrades a laComunitat Valenciana, són un exemple destacat d'aquesta interacció entre latradició i la innovació. En aquest context, els "Llibrets de les Falles" han estat unelement essencial per a la preservació i l'evolució d'aquesta festa, al mateix tempsque han reflectit els canvis socials i culturals del segle XXI.

Els "Llibrets de les Falles" són publicacions anuals que acompanyen aquesta festatan esperada. Tradicionalment, han contingut informació sobre les comissionsfalleres, els monuments i detalls sobre les celebracions. No obstant això, en el

segleXXI, aquests llibrets han evolucionat per abordar les noves necessitats iexpectatives de la societat actual.

Una de les transformacions més notables és la inclusió d'una perspectiva més moderna i progressista. Els "Llibrets de les Falles" han començat a reflectir temescom la igualtat de gènere, la diversitat, la sostenibilitat i altres qüestions importantsper a la societat. Aquest canvi no només reflecteix una major consciència social,sinó que també ajuda a les Falles a mantenir-se rellevants i inclusives en un móncanviant.

La tecnologia també ha tingut un paper clau en aquesta evolució. Amb l'arribada deles xarxes socials i les plataformes en línia, els "Llibrets de les Falles" han trobat unanova plataforma per arribar a un públic més ampli i jove. A través de pàgines web,xarxes socials i altres mitjans digitals, aquesta tradició ha après a connectar amb lesnoves generacions i a adaptar-se als seus hàbits de consum d'informació.

La col·laboració i la participació ciutadana també s'han convertit en una part integraldels "Llibrets de les Falles" al segle XXI. La comunitat pot contribuir amb articles,relats i opinions, oferint una veu més ampla i diversa en aquesta publicació. Això fomenta la participació activa i l'apropiació de la tradició per part del poble valencià.

Tanmateix, malgrat aquestes noves tendències, és molt important destacar que els "Llibrets de les Falles" segueixen sent defensors de la cultura i la història de les Falles. La seva missió és preservar i transmetre les arrels d'aquesta festa, tot iadaptar-se als canvis del segle XXI.

De la pàgina impresa a l'era digital

En les últimes dues dècades, hem estat testimonis d'una revolució en la forma comllegim llibres. El pas de la pàgina impresa als llibres electrònics ha estat unatransformació massiva en el món de la lectura, i ha generat una sèrie de canvissignificatius en els nostres hàbits de consum literari. Aquest canvi, com molts altres,ha suscitat una àmplia gamma d'opinions i reaccions.

Els llibres electrònics, o e-books, han guanyat una popularitat extraordinària des quevan fer la seva arribada al mercat. La seva major avantatge rau en la sevaportabilitat i comoditat. Amb un simple dispositiu electrònic, com un lector d'e-bookso un telèfon intel·ligent, podem emportar amb nosaltres centenars de llibres en un espai reduït. Això ha estat una revolució per a aquells que viatgen amb freqüència oque volen portar una gran biblioteca sempre a l'abast.

No obstant això, el canvi cap als llibres electrònics ha generat una gran discussió enrelació amb el futur dels llibres impresos. Molts amants de la literatura es resistiran arenunciar a la sensació de tocar i olorar un llibre físic, així com al ritual de passarpàgina des de la portada fins a l'última pàgina. Això planteja la pregunta: ¿és l'eradigital una amenaça per als llibres en paper? La resposta és més matitzada del quepot semblar a simple vista.

En la meva opinió, els llibres electrònics i els llibres en paper no han de ser vistoscom a competidors, sinó com a opcions complementàries. Cadascun té els seusavantatges i desavantatges, i la clau és triar la plataforma que millor es adapta a lesnostres necessitats i preferències. Els llibres electrònics poden ser ideals per a lalectura en moviment i la disponibilitat immediata, mentre que els llibres en paperofereixen una experiència tàctil i visual única que cap dispositiu electrònic potreplicar completament.

La transició als llibres electrònics també ha obert la porta a nous autors i editorials independents per publicar i arribar a una audiència global sense les barreres de lapublicació tradicional. Això ha enriquit el món de la literatura i ha donat veu a molts escriptors que, de no ser per aquesta plataforma, haurien romàs en l'ombra.

Malgrat els avantatges innegables dels llibres electrònics, no podem oblidar l'impacte mediambiental i cultural que pot tenir la desaparició del llibre en paper. Les llibreries i les biblioteques són espais importants per a la comunitat, i els llibres en paper tenen una connexió intangible amb la història i la cultura.

El preu de les pàgines

Un debat que ha captivat l'atenció dels lectors i amants de la literatura en els últims anys és el preu dels llibres impresos en paper en comparació amb els llibres electrònics. A mesura que la tecnologia ha canviat la forma en què llegim, també ha obert un diàleg en relació amb les despeses i els costos associats a aquest hàbit tan estimat.

Els llibres electrònics eliminen molts dels costos associats a la impressió i distribució que inflen el preu dels llibres en paper. No cal paper, tinta, costos de transport ni espai d'emmagatzematge físic per als llibres electrònics. Això permetria als editors, falles, a fer llibrets més competitius i accessibles.

D'altra banda, l'existència de llibreries en línia a més de plataformes de venda de llibres potfer que hi haja una distribució més gran dels llibrets de cada comissió.

Premis als Llibrets de Falles

La importància de les Falles i els seus "Llibrets" no pot ser subestimada. Aquestes publicacions no només reflecteixen l'esperit i la identitat de la festa, sinó que també són una font d'informació valuosa per als participants i apassionats de les Falles.

Fins ara, els premis als "Llibrets de les Falles" han estat concebuts principalment pera reconèixer l'excel·lència en les edicions en paper, la qual cosa ha deixat de costat una part de l'audiència i la producció que han optat per l'edició digital.

Les publicacions en línia i els llibres electrònics ofereixen diverses avantatges queno es poden ignorar. En primer lloc, l'accessibilitat. Els llibres en format electrònic són accessibles en qualsevol moment i des de qualsevol lloc amb una connexió a Internet. Això amplia l'abast de les publicacions i arriba a públics que podrien no haver tingut accés a les edicions en paper.

A més, les edicions digitals permeten una interacció més rica amb el lector. Poden incloure enllaços a vídeos, àudios, imatges i altres continguts multimèdia que enriqueixen l'experiència de la lectura. Això obre noves possibilitats creatives per als autors i editors, i pot atreure a un públic més jove i digitalment actiu.

La sostenibilitat és un altre factor crucial. La producció de llibres en paper implica la utilització de recursos naturals, com ara arbres i aigua, així com emissions de carboni associades als processos de fabricació i distribució. En canvi, els llibres electrònics són més ecològics, ja que no requereixen paper ni empremtes de carboni significatives.

És cert que els llibres impresos en paper tenen un encant i una tangibilitat que els fan únics, i això no ha de ser oblidat. No obstant això, la inclusió dels "Llibrets" enformat electrònic no significaria la fi dels llibres impresos, sinó una adaptació a lesnoves realitats de la lectura i la comunicació. Les festes de les Falles han evolucionat al llarg dels anys, i aquesta adaptació als mitjans digitals podria enriqueixir encara més aquesta tradició, connectant-la amb les noves generacions i públics.

Una primera conclusió, l'addició d'una categoria de premis per als "Llibrets de les Falles" en format electrònic, o simplement acceptar-ho en les bases, seria unaoportunitat per a les festes de les Falles per a créixer i evolucionar en l'era digital. Aquest pas no ha de ser vist com una amenaça, sinó com una oportunitat per acelebrar i reconèixer la riquesa i la diversitat de les expressions culturals i literàriesrelacionades amb les Falles, en qualsevol format que prenguin. És l'hora de feraquesta revolució digital i abraçar una perspectiva més inclusiva i contemporània dels "Llibrets de les Falles".

Una segona conclusió, els "Llibrets de les Falles" han sabut adaptar-se al segle XXI sense perdre la seva essència tradicional. A través de la inclusió de temes actuals, la utilització de la tecnologia i la participació ciutadana, aquesta publicació hamantingut viva la festa de les Falles i la seva identitat. La seva evolució és unexemple de com les tradicions poden prosperar en un món canviant, abraçant elfutur sense oblidar el passat.

I una última conclusió, les Falles de València han experimentat múltiples revolucionsal llarg del temps, però la seva capacitat d'adaptació i la seva persistència hancontribuït a mantenir-les vives i en evolució constant. Les Falles són un exempled'una festa que manté les seves arrels, mentre abraça noves oportunitats idesafiaments. Aquesta capacitat d'adaptació és el que fa que les Falles siguin tanespecials i estimades per tantes persones arreu del món.

→ L'EVOLUCIÓ DE LA INFORMACIÓ. LA IMPORTÀNCIA DE LA DIFUSIÓ DE LA INFORMACIÓ FALLERA

ANTONIO J. FRESNO SANCHIS
PERIODISTA I FALLER

AL'ÀMBIT DEL PERIODISME I LA COMUNICACIÓ HI HA UNA DITA QUE SEGUIM AL PEU DE LA LLETRA: 'ALLÓ QUE NO ES COMUNICA, QUE NO ES PUBLICA, NO EXISTEIX'. AQUEST MANTRA QUE ELS PROFESSIONALS DE LA INFORMACIÓ TENIM TAN ARRELADA, TAMBÉ FORMA PART DE LA CONSCIÈNCIA DEL MÓN FALLER QUE, SEMPRE, HA VOLGUT TRANSMETRE A LA CIUTADANIA, TOT ALLÓ QUE SUCEDEIX AL VOLTANT DE LA FESTA JOSEFINA. DES D'EL SEUS INICIS I FINS L'ACTUALITAT, LES FALLES HAN INFORMAT DE LES ACTIVITATS ORGANITZADES, D'UNA MANERA O D'UN ALTRA, BUSCANT SEMPRE LA COMPLICITAT DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ PER A DUR-HO A TERME.

Una de les primeres eines a l'abast dels fallers i falleres per a donar a conèixer, per a comunicar, alló que fan les comissions varen ser els llibrets que es varen convertir, i encara es conserven, com els mitjans de comunicació de referència de la festa josefina. I si parlem d'aquest tipus de publicacions no podem obviar la figura de Josep Bernat i Baldoví, autor del llibret de falla més antic que es conserva a la ciutat de València, el que va escriure per a la comissió Plaça de l'Almudí a l'any 1855. Aquestos primers llibrets de falla estaven plens d'ironia, crítica, frases fetes, metàfores i sàtira, aspectes intrínsecs a la festa josefina, però poc a poc varen introduir altres temàtiques com, per exemple, la programació d'actes que s'anaven a fer durant la setmana gran.

Prompte, els mitjans de comunicació es varen donar compte de la importància de donar a conèixer la informació proporcionada per les falles que suscitava molt d'interés per a la ciutadania. Un bon exemple de l'antiguitat d'aquest tipus de premsa podem trobar-la en una de les primeres publicacions d'informació fallera com va ser la desapareguda Pensat i fet de l'any 1912. Tal i com relante des de l'Associació d'Estudis Fallers (ADEF), Pensat i Fet «és tot un referent per la seua prolongada continuïtat al llarg de 60 anys, per haver involucrat en les seues pàgines un planter de destacats representants de les lletres valencianes de totes les generacions i grups literaris perquè parlaren de les Falles, amb una clara pluralitat ideològica i de continguts».

Encara que Pensat i Fet no va ser la primera publicació dedicada a la cultura en valencià, ni va ser la primera revista popular escrita en la llengua dels valencians «el seu mèrit va ser combinar la cultura, humor, sàtira i falles aconseguint un producte de qualitat que, des del començament, va connectar amb el seu públic», assnyalen desde l'ADEF. Clar està que aquesta publicació va ser pionera en el tractament de la informació fallera per a un públic en general i, després d'un segle, han sorgit noves publiacions específiques que informen al voltant de la informació fallera però també hi ha mitjans generalistes que aposten por donar aquest tipus d'informació.

En aquest últim cas podem vore a les edicions generals i comarcals de Levante-EMV o Las Provincias com es tracta en moltes ocasions la informació fallera durant tot l'any i amb la proximitat del mes de març s'amplia aquesta cobertura amb pàgines específiques amb articles al voltant de la festa josefina. De la mateixa manera ocorre amb la ràdio i la televisió on, al llarg de la seus història, hem pogut vore programes especialitzats en aquest tipus d'informació com és el cas de Gente de Fallas d'Onda Cero, Cor de Festa en l'extinta Canal 9, Vive las Fallas de 7 Tele València o Al Remat de Levante TV, entre d'altres. També a la nostra comarca tenim seccions especialitzades als mitjans de comunicació sobre la festa fallera, com és el cas d'Onda Cero Sagunt que al seu programa Más de Uno Sagunto compta, setmanalmente, amb una secció específica anomenada Más de Uno amb les Falles.

Així doncs, poc a poc, la informació fallera s'ha convertit en un género comunicatiu que plena planes i planes de diaris i minuts de ràdio i televisió. Es per això que, actualment, hi ha periodistes especialitzats en aquestos temes i, inclús, s'han creat mitjans de comunicació, tant en format escrit com en digital, amb informació exclusivament sobre la festa josefina. Entre d'elles es pot destacar dues publicacions amb molta solera al món de les falles, dos revistes decanes en la festa josefina com és el cas d'El Turista Fallero i Actualitat Fallera. Com va reconèixer el president de l'Associació Professional de Periodistes Valencians (APPV), Héctor González, la informació fallera és un género propi de la premsa valenciana; per això defensava la seua importància, la seua audiència, que va creixent continuament, i assegurava que s'ha convertit en una oportunitat laboral per a molts periodistes que han fet d'aquest género la seua professió.

Un d'ells és el reconegut periodista valencià, Manuel Andrés Zarapico, qui afirmava que «la existència d'un género especialitzat en informació fallera és necessari des d'el punt de vista de la existència de tota una corrent social d'opinió i de seguiment dels esdeveniments fallers que fa que un tros del pastís informatiu es dedique a donar a conéixer alló que passa al colectiu faller, sobre tot de informació que moltes vegades passa més desapercebuda a la premsa generalista».

Gràcies a l'existència tant d'aquesta premsa especialitzada com la cobertura que els mitjans de comunicació generalistes fan de la información fallera, ha provocat la proliferació dels departaments, gabinets de premsa o delegacions de comunicació ja no solament a organismes con la Junta Central Fallera de València o, per proximitat, la Federació Junta Fallera de Sagunt, si nó també en moltes de les comissions falleres que volen que les seues activitats o esdeveniments siguen publicats als mitjans per a coneixement de la societat en general.

És important la llavor d'aquestos responsables de comunicació per a difondre les seues accions i activitats, ara més encara ara per la situació que està travessant el món del periodisme i dels mitjans de comunicació, amb retallades de

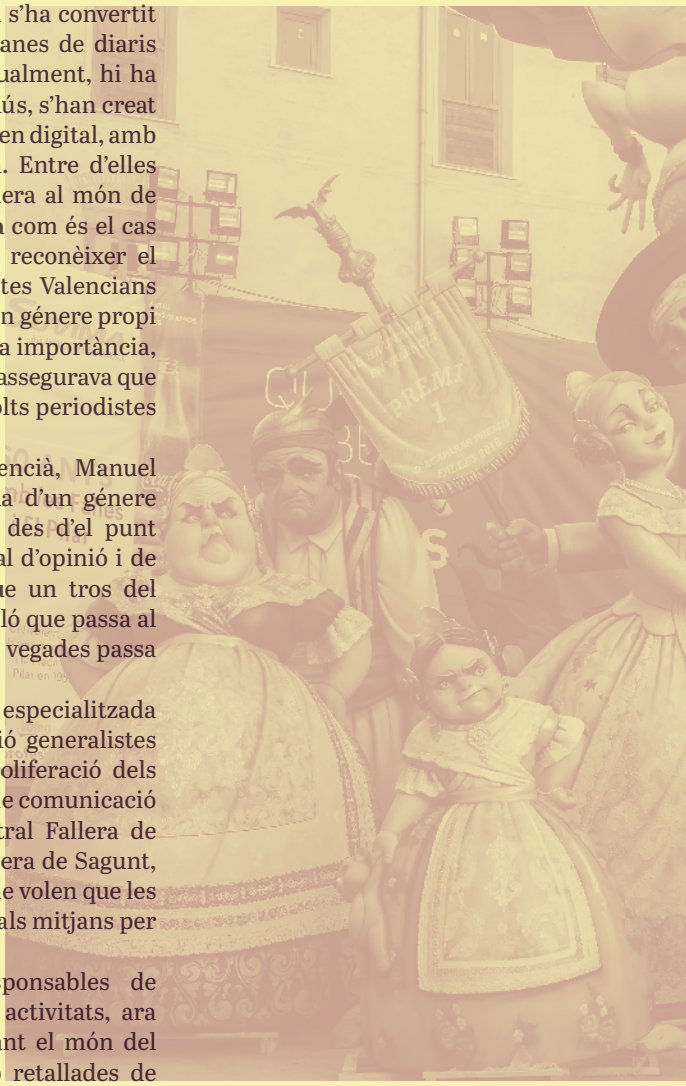

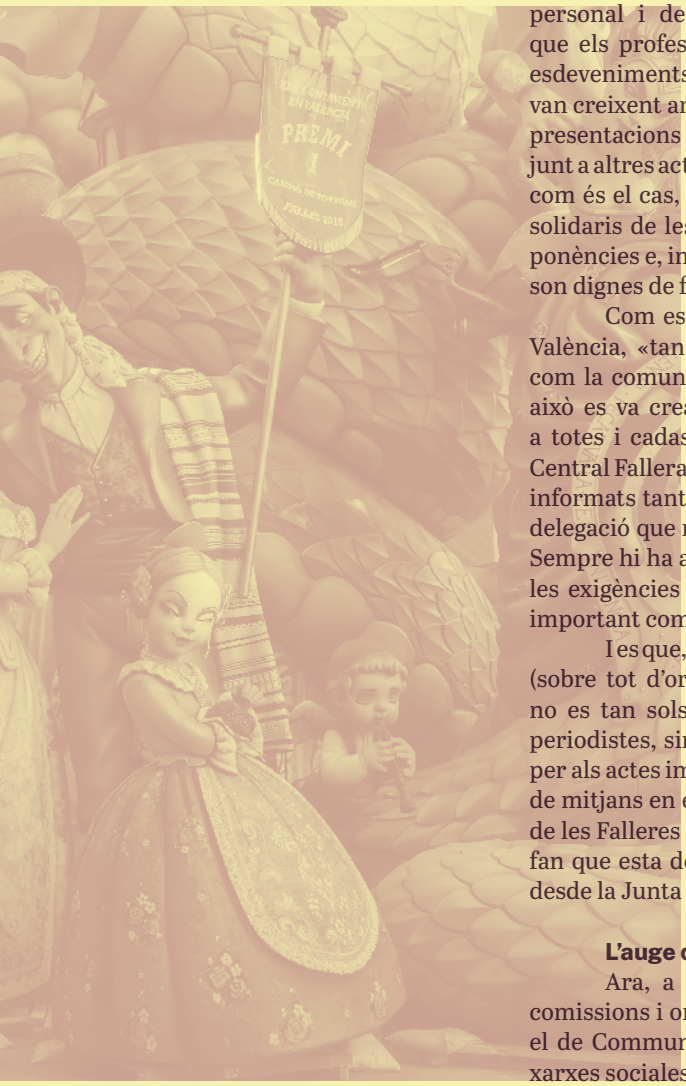

istock / Helena GH

personal i de mitjans, que impideixen, en moltes ocasions, que els professionals de la comunicación acudeixen a tots els esdeveniments que s'organitzen al marc de la festa josefina que van creixent any rere any. Les presentacions, setmanes culturals, presentacions d'esbossos o actes fallers comparteixen calendari junt a altres activitats que es duen a terme a les comissions falleres com és el cas, per exemple al Camp de Morvedre, amb els actes solidaris de les falles de la comarca, events literaris, xarrades i ponències e, inclús, concerts musicals amb finalitat solidaria que son dignes de fer difusió als mitjans de comunicació.

Com es pot llegir a la web de la Junta Central Fallera de València, «tan important és l'organització dels diferents actes com la comunicació que els dona presència en els mitjans. Per això es va crear la Delegació de Comunicació per a donar veu a totes i cadascuna de les delegacions que componen la Junta Central Fallera, així com difondre tots els comunicats i mantindre informats tant a periodistes com a fallers. És curiós el cas d'esta delegació que no organitza cap acte però que s'involucra en tots. Sempre hi ha alguna cosa a comptar o una foto que fer, estes són les exigències de gestionar la comunicació d'una institució tan important com la Junta Central Fallera».

I es que, en realitat, la llavor d'una delegació de comunicació (sobre tot d'organismes importants com són les juntes locals), no es tan sols la de redactar notes de premsa o informar als periodistes, sino també son els encarregats de les acreditacions per als actes importants, realització de dossiers de premsa, gestió de mitjans en els esdeveniments organitzats, gestió d'entrevistes de les Falleres Majors, etc., «una infinitat de responsabilitats que fan que esta delegació no puga prendre's un respir», assenyalen desde la Junta Central Fallera de València.

L'auge de les xarxes socials

Ara, a la figura del responsable de comunicació a les comissions i organismes fallers, s'ha sumat un nou perfil com és el de Community Manager que es l'encarregar de gestionar les xarxes sociales d'estes entitats. I es que rara és la comissió fallera o la junta local que no tinga comptes en una o diverses xarxes socials on ofereixen informació de tot allò que van realitzant al llarg de l'any. Esta és una forma més per a informar a la ciutadania i un canal més per la qual la ciutadania accedeix a tot tipus de notícies, falleres també per suposat.

«Com a conseqüència de la democratització de la producció i distrubició de continguts informatius, cada volta és més freqüent que les primeres informacions d'un esdeveniment no previst provinguen dels ciutadans que poden gravar o difondre els fets amb els sues telèfons mòbils», afirma la doctora en Comunicació, Susana Pérez-Soler al seu llibre 'Periodisme i Xarxes Socials. Claus per a la gestió de continguts digitals'. Aquesta afirmació no es aliena a la informació fallera ja que, en la gran majoria de vegades, tenim coneixement dels actes o de les notícies que donen les comissions o juntes locals, en primer

lloc, a través de les seues xarxes socials (Instagram, Facebook, Twitter i Tik Tok, principalment) i, després, als mitjans de comunicació.

Però abans parlava de la existència també de mitjans de comunicació digitals i no solament em referia a premsa online sino també feia referència a alguns comptes de xarxes socials que, per la seua involucració en la difusió de la informació i pel seus gran nombre de seguidors, també s'han convertit en autèntics mitjans pels quals la gent s'informa d'alló que passa al mon de la festa josefina. Un del exemples és Malalt de Falles, una compta molt seguida pel món faller. Com afirma el seu creador, Xavi Serra: «Es necessaria la informació fallera a les xarxes socials ja que, en qualsevol àmbit en la actualitat, la difusió passa per eixir en xarxes socials. No s'entén que un diari no publique els enllaços a les seus noticies per xarxes socials. La informació fallera ha d'estar en este espai. Ara bé, altra cosa és el tractament o la forma en la que es fa perque no per estar en xarxes socials, la informació ha de tindre baixa qualitat. Crec que la informació fallera ha d'estar però també ha de tindre una certa qualitat».

Lo que està clar es que a les xarxes socials hi existeix la informació fallera perque n'hi ha una demanda d'aquest tipus d'informació. En un estudi realitzat per Atribus a l'any 2016, entre el 13 i el 22 de març, es varen recopilar més de 200.000 mencions procedents de Twitter, Instagram, Youtube, Google+, diaris digitals, blogs i webs. D'aquest estudi es despren que les interaccions al respecte d'aquesta festa no es feien únicament en la Comunitat Valenciana sino també hi existien mencions en llocs com Madrid i Barcelona així com fora d'Espanya, siguent l'anglés (7,7%) i el italià (6,4%) els dos idiomes extrangers més utilitzats.

Uns anys, després, concretament al 2019, aquesta mateixa consultora va decidir realitzar un altre estudi de l'impacte de les falles en xarxes socials però centrant-se únicament en Twitter. Així doncs, es va fer un seguiment de les etiquetes #falles, #fallas19, #fallas2019 recollint dades des del dia 11 de març fins al 22 de març i es van recollir un total de 25.861 mencions respecte a la festa fallera, registrant els seus punts més àlgids els dies 17 i 19 de març, dos dies de molta importància dins del calendari faller de la ciutat de València.

Com s'ha demostrat al llarg d'aquest article, la información fallera, com una part important de la societat valenciana, ha estat, està i estarà present als mitjans de comunicació perque és un tipus d'informació que interesa ja no sols als fallers i falleres si no també a la ciutadania en general, ja que s'ha convertit en una festa amb importància i rellevància internacional, com demostra el seu nombrament com Patrimoni Cultural de la Humanitat, reconeixement que va obtindre la festa fallera el 30 de novembre de 2016 per la UNESCO.

És per això, i pels saber dels fallers de que alló que no es compta no existeix, naixqueren els llibrets però també la premsa especialitzada, que té una parce·la molt important dins del món

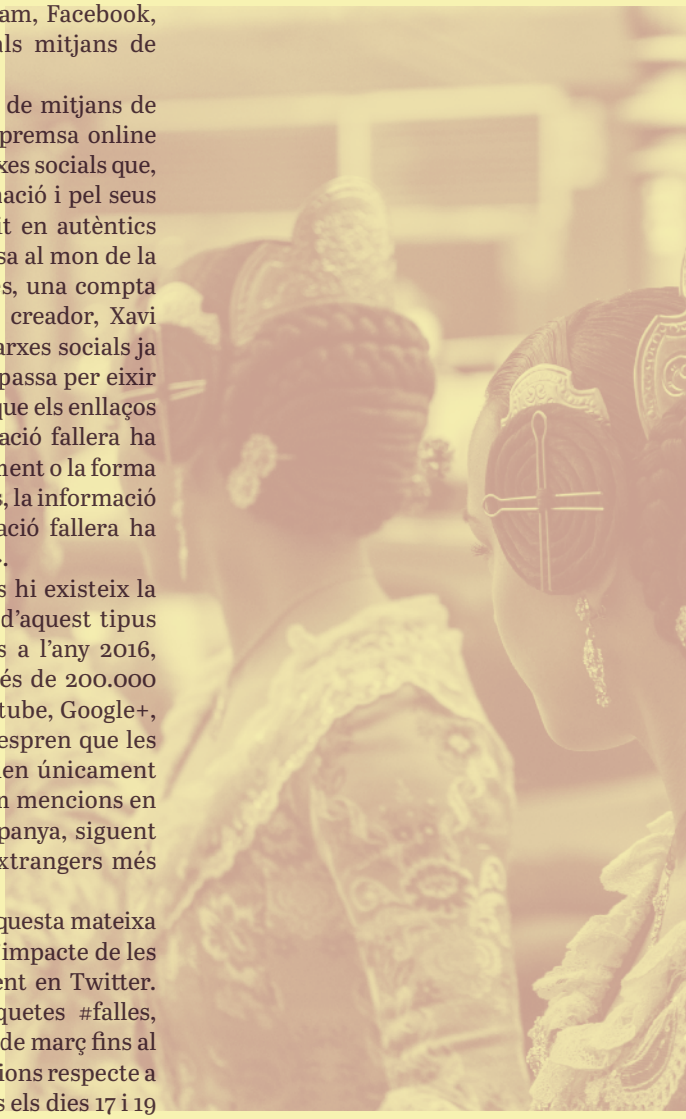

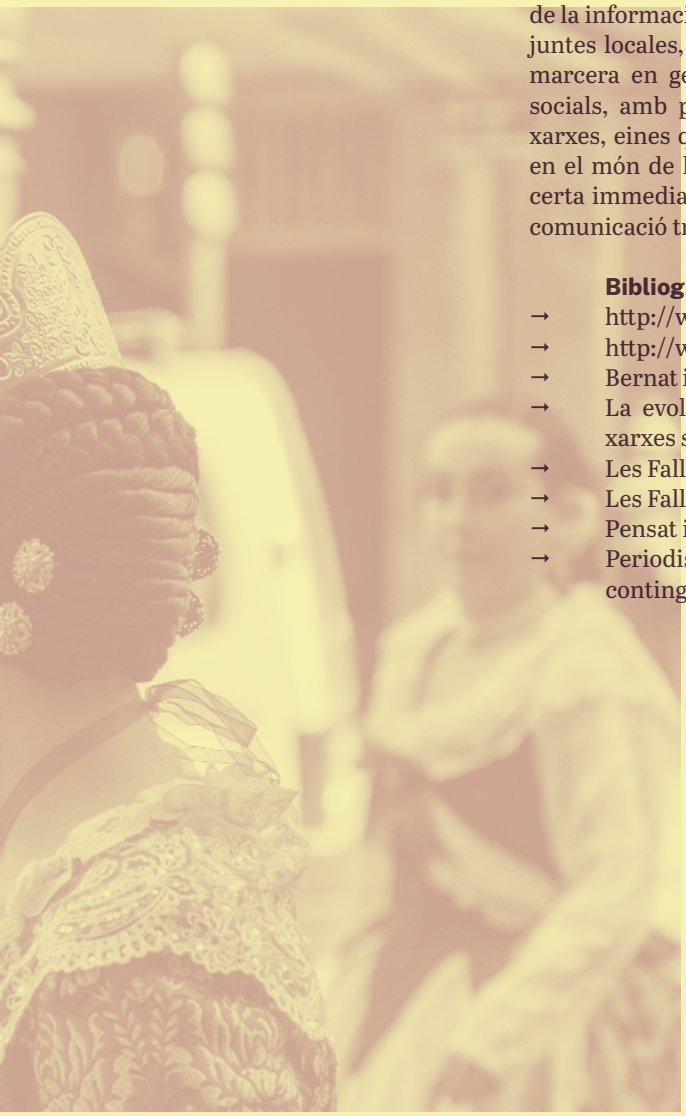

istock / Martin Leitch

de la informació festiva. Però també, sobre tot als últims anys, les juntes locales, les comissions falleres i la informació de la festa marcera en general, han anat guanyat presència a les xarxes socials, amb perfils de totes aquestes entitats en la xarxa de xarxes, eines que permeten difondre la informació que generen en el món de la festa josfina i que, a més a més, permeten una certa immediatesa que no es pot aconseguir amb els mitjans de comunicació tradicionals.

Bibliografia

→ http://www.apperiodistasvalencianos.es/
→ http://www.fallas.com/
→ Bernat i Baldoví, enginy als primers llibrets. Distrito Fallas
→ La evolució de la informació fallera: Dels llibrets a les xarxes socials. Antonio J. Fresno Sanchis
→ Les Falles 2016 en xarxes socials. Atribus
→ Les Falles 2019 vistes des de Twitter. Atribus
→ Pensat i Fet (1912-1972). Associació d'Estudis Fallers
→ Periodisme i Xarxes Socials. Claus per a la gestió de continguts digitals. Susana Pérez-Soler

→ LA EVOLUCIÓ DE LES FALLES EN LAS XARXES SOCIALS

NACHO FUERTES GÓMEZ-CENCILLO
COMPONENT DE JUNTA CENTRAL FALLERA (2019-2023)

"LA PREMSA ÉS EL DIT INDICADOR DE LA RUTA DEL PROGRÉS", DEIA EL POETA I DRAMATURG ROMÀNTIC FRANCÉS VÍCTOR HUGO (1802-1885). ÉS LITERAL. 'EL QUE NO IX EN ELS MITJANS, NO EXISTEIX'. ÉS UNA REALITAT, TAMBÉ, EVIDENTMENT, QUE EL COL·LECTIU FALLER HA DE TINDRE PRESENT EN EL SEU DIA A DIA. EL QUE CONVERTEIX A LA COMUNICACIÓ I A LA GESTIÓ DE LA MATEIXA EN UN PILAR CENTRAL EN LES COMISSIONS. LA QÜESTIÓ ÉS COM FER-HO. DONCS BÉ, ES TRACTA D'UN ASPECTE QUE PARTEIX DES DE LA PRÒPIA PRESÈNCIA DE LES COMISSIONS EN LES XARXES SOCIALS.

La multiplicitat d'aquestes en els últims anys, de fet, ha agregat un valor afegit al mateix temps que una exigència encara major per als gestors de comunicació, així com la necessitat de la professionalització per a aquests, en un context d'avanços constants com el comunicatiu i tecnològic.

En l'actualitat, ja no és suficient fer el que es feia fa cinc anys, pràcticament ni tan sols fa un. Les diferents xarxes socials, a més, obliguen a adaptar el contingut per a cadascuna d'elles: no es pot publicar el mateix contingut en un post de Facebook, un tuit de X (abans Twitter) o una '*story' d'Instagram. D'una banda, per la pròpia naturalesa de cada xarxa social i, per un altre, perquè el públic de cadascuna d'elles –cada vegada més exigent-- no demanda el mateix contingut.

Així, els gestors de comunicació de les comissions falleres s'han convertit –i en el pitjor dels casos, han de fer-ho—en tots uns experts en la matèria, a més de tindre una presència destacada en el dia a dia de la comissió, amb la creació o integració, per exemple, en una àrea independent en la composició de la falla. Cada vegada és més freqüent, al mateix temps que necessari, que les comissions falleres compten amb delegacions pròpies de Mitjans i Comunicació, amb fallers i falleres que es dediquen específicament a construir la identitat de la comissió en l'àmbit digital i de les xarxes socials. 'El que no ix en els mitjans, no existeix'. Però també en les xarxes socials.

Un repte que, segur, anirà a més en els pròxims anys. I les Falles, com qualsevol altre àmbit de la vida, han d'estar preparades.

→ QUALSEVOL QUE INTENTE QÜESTIONAR L'ORTODÒXIA FALLERA ÉS TITLLAT DE TRAÏDOR

GIL-MANUEL HERNÁNDEZ
DIRECTOR DEL MUSEU FALLER DE VALÈNCIA

El que es conserva i el que ha canviat

HI HA HAGUT UNA GRAN EVOLUCIÓ. LA BURGESIA VA INTENTAR DOMESTICAR AQUESTA FESTA PER CONSIDERAR-LA PERILLOSA I HO VA ACONSEGUIR A LA FI DEL SEGLE XIX A TRAVÉS DE L'ESTATITZACIÓ. ÉS UNA COSA QUE HA SUCCEÏT EN GENERAL AMB LES FESTES D'ARREL CARNAVALESCA, QUE ESPANTEN ELS PODERS ESTABLITS PERQUÈ ÉS UNA INVERSIÓ DE L'ORDRE ESTABLIT I A VEGADES ACABEN EN REVOLTES. EN LES FALLES VA PASSAR AIXÒ: EREN UNES FESTES QUE EN ELS SEUS ORÍGENS TENIEN UN FORT COMPONENT TRANSGRESSOR I QUE VAN NÀIXER DES DE BAIX. D'ALTRA BANDA, TENIEN COMPONENTS CONSERVADORS I EREN MOLT REACTIVES DAVANT LES NOVETATS DE LA MODERNITAT, PERÒ TAMBÉ RESULTAVEN MOLT CRÍTIQUES AMB EL PODER.

Inicialment, eixes classes en ascens a mitjan segle XIX van intentar desactivar les Falles, però com no van poder les van domesticar, reconduint-les estèticament a través de premis i activitats i convertint-les en una festa de la identitat valenciana de tots, la qual cosa diluïa el component de classe. Van triomfar, però mai és una victòria completa perquè sempre hi ha una espècie de fil de resistència per davall que flueix més durant la II República, que amb el franquisme quasi desapareix, torna durant la Transició i manté una mica d'afluència hui dia.

És una tradició heterodoxa que sempre està plantejant altres visions de la festa, però que es manté minoritària enfront d'eixa ortodòxia, eixa visió hegemònica creada a la fi del segle XIX, que és la que es fa dominant i es converteix en el referent, en la festa com ha de ser. Qualsevol desafiament a eixe model és descartat.

Estratègia burgesa

En el moment en el qual decideixen explotar la faceta artística de la festa, comencen a donar suport a la celebració i naixen els primers artistes fallers. Abans no existien, era una cosa de veïns. Tampoc hi havia premis, però comencen a aparéixer les seccions. I quí dona els premis? Quí compon els jurats? Quí nomena els jurats? Per què el que mana? Així es van assegurar un model de falla cada vegada més blanca, més rosa, més insípida; on la crítica, la sàtira, es buida o, si existeix, no qüestiona als que més tenen sinó als de baix, als febles.

Autocensura d'artistes fallers

La professió d'artista faller es consolida en el segle XX, quan naix l'Associació d'Artistes Fallers [1932]. Era un col·lectiu prou situat cap a l'esquerra. En el franquisme burlaven la censura a través de jeroglífics, mitjanes negres, un altre llenguatge, la complicitat amb l'espectador... I de la censura es passa a l'autocensura. Hui dia eixa autocensura continua existint, i és quasi imperceptible per ells mateixos, però molts saben que si fas unes falles de determinades característiques, en les quals tractes uns certs temes d'una manera concreta o fas unes certes crítiques, el més normal és que, amb el jurat que hi ha, no guanyes el primer premi o no tornen a contractar-te. Si el que tu vols és que et tornen a contractar, sols deus acceptar participar en unes coordenades que no vagen a molestar massa.

És a dir, existeix una espècie de cosmovisió fallera hegemònica que ha de reproduir-se, i tota la resta ha de ser eliminat o enviat a l'ostracisme. És com una convenció. Tots convenim d'una manera més o menys conscient quins són els límits, i si els artistes es mouen dins d'ells, tindran reconeixement, formaran part de l'aristocràcia fallera; els presidents d'agrupació o federació seran visibles i tindran fins i tot possibilitats de desenvolupar carreres polítiques o acumular patrimoni personal...

La figura de l'artista faller ha estat poc reconeguda i poc autoreconeguda. Durant anys han sigut concebuts per uns certs

sectors hegemònics de les Falles com a empleats al seu servei, encara que això està canviant i cada vegada són més les comissions falleres que els valoren. Però, així i tot, són dinàmiques assegudes i difícils de canviar. D'altra banda, l'art faller és dels pocs arts del món, potser l'únic, on per a premiar l'obra, aquesta es valora al pes. El mateix concepte de secció es fixa en funció del que costa la falla... Imagina't això en un festival de cinema, on una producció més xicoteta pot guanyar el mateix premi que una superproducció. La falla no: si ja d'entrada el mateix concurs està viciat pel que costa la falla, el valor artístic també està supeditat a eixe cost, i a partir d'ací ja res té sentit i res és creïble.

Funcionament democràtic de les falles

Les Falles hui dia funcionen amb comissions en les quals les coses es decideixen habitualment de mode democràtic, excepte aquelles ocasions en les quals l'Assemblea de Presidents -una espècie de Parlament Faller-, pren decisions sense haver-les consultat amb els seus afiliats. Però, en general, el funcionament és democràtic, fins i tot durant el franquisme les comissions falleres eren democràtiques llevant l'important detall que la meitat de la població, les dones, no podien votar. Però amb totes aquestes restriccions van ser espais d'una certa participació dins de tots els límits del franquisme, i la comissió de Falles sempre ha tingut eixe esperit democràtic. Però el problema no és que siga democràtic: el teu funcionament pot ser plenament democràtic, però si els paràmetres ideològics i de cosmovisió on funciona eixa democràcia estan limitats, és una democràcia real però limitada.

Falles antifeixistes

No serien possibles, perquè amb eixos paràmetres amb els quals funcionen les falles, l'expressió explícita antifeixista fa por, igual que fa por el terme comunista. Si dius sostenible sí, o feministes encara fins i tot, però altres termes ja posen nerviós al personal. Moltes vegades això ix indirectament entre artistes que li la juguen més. Però jo pense que les Falles segueixen llastrades "pel que jo dic", el franquisme psíquic, que no significa que siguen franquistes, ni de molt. Però en les Falles, i en molts espais de la societat, s'opta per no significar-se políticament per si això perjudica. Si fas alguna cosa fora del comú, et diuen que vols polititzar les falles, i polititzar està mal vist. Polititzar és qüestionar, és generar problemes. Això és el franquisme psíquic: jo em tanque, m'autolimite, em reprimisc i no vaig més enllà pel que puguen pensar de mi.

El franquisme psíquic és un problema col·lectiu que va més enllà de les Falles. En la Transició el col·lectiu que les controlava era la Junta Central Fallera, que era declaradament franquista. A través de la Batalla de València i del blaverisme [moviment anticatalanista] va continuar controlant les Falles i ho continua fent amb el PP: eixe tipus de persones i cosmovisions encara són hegemòniques en les Falles actuals, evidentment amb

una dilució, no és tan explícit, però són postures conservadores obertament reaccionàries en alguns casos i, com s'ha vist en 2015, rabiosament antiprogressistes.

istock / Helena GH

Junta Central Fallera

La Junta Central Fallera la crea l'any 1939 el franquisme, substituint al Comité Central Faller que existia. És una estratègia que ja van seguir els nazis per a disciplinar, enquadrar i dirigir l'oci i gaudir de la classe obrera. Aquest model feixista nazi és el que copia el franquisme en la Junta Central Fallera, amb una xicoteta diferència: mentre aquests organismes van ser abolits quan va acabar la guerra, ací no, i en la seu de la Junta Central Fallera tens les fotos de tots els feixistes de l'època, cosa que seria incomprensible a Alemanya o Itàlia.

Fa cinc anys es va celebrar el 80é aniversari sense cap problema, va haver-hi una continuïtat entre franquistes i demòcrates com si no passara res. Que la Junta Central no haja sigut substituïda fins ara per una entitat, o com a mínim no haja canviat el seu nom, ja dona una idea d'eixa continuïtat i confirma que no s'ha fet una reflexió de l'impacte que hauria d'haver tingut la Transició. És evident que la Junta Central Fallera sí que funciona democràticament, però les concepcions de la festa dominants en ella són eixes concepcions més conservadores que es mantenen buscant el menor canvi possible mentre fora la societat es fa cada vegada més diversa i més inclusiva. Aquest òrgan té el repte d'obrir-se més a eixes sensibilitats que hi ha fora de les Falles per a obrir el món de la celebració.

Conclusió

Alguns elements de les Falles estan en perill, com la sàtira, la falla crítica, la construïda per fallers, unes certes manifestacions pirotècniques com la despertà, la vida al carrer... sembla evident, però davant la deriva de les societats occidentals, vist amb una certa òptica, té perill de perversió i erosió. Cada vegada les falles són més blanques, insubstancials, no podem deixar que siguen una escorça, cal promoure la sàtira. La millor manera de difondre la festa pot ser que molts creadors de tot el món s'adonen que el format de falla pot ser una manera d'expressar-se artísticament en qualsevol part del món. Això ens ho pot proporcionar la declaració de Patrimoni Immaterial de la Humanitat.

Les Falles són una festa de caràcter popular, i la sobreprotecció podria portar a limitar la seua evolució, per això la protecció patrimonial no ha de suposar rigidesa en la pròpia evolució i transformació de la festa, ha d'ajudar a la transformació, però salvaguardant alguns aspectes sobre el que si no s'intervé, corren el risc de desaparéixer. No podem transformar-les en un parc temàtic, ni tampoc es pot desprotegir totalment. És una opció patrimonialitzada no invasiva, no rígida i participativa.

→ SOSTENIBILITAT,
EL FUTUR DE LES FALLES

PERE BAENAS
ARTISTA FALLER

PERE BAENAS, AQUEST ANY TORNA A PLANTAR EN LA PLAÇA DE L'AJUNTAMENT DE VALÈNCIA, FENT LA FALLA MUNICIPAL AMB MAJOR PRESSUPOST DE LA HISTÒRIA, 239.000 €. FALLA QUE ES REALITZARÀ AMB MATERIALS TOTALMENT SOSTENIBLES, JA QUE VALÈNCIA SERÀ CAPITAL VERDA EUROPEA A 2024.

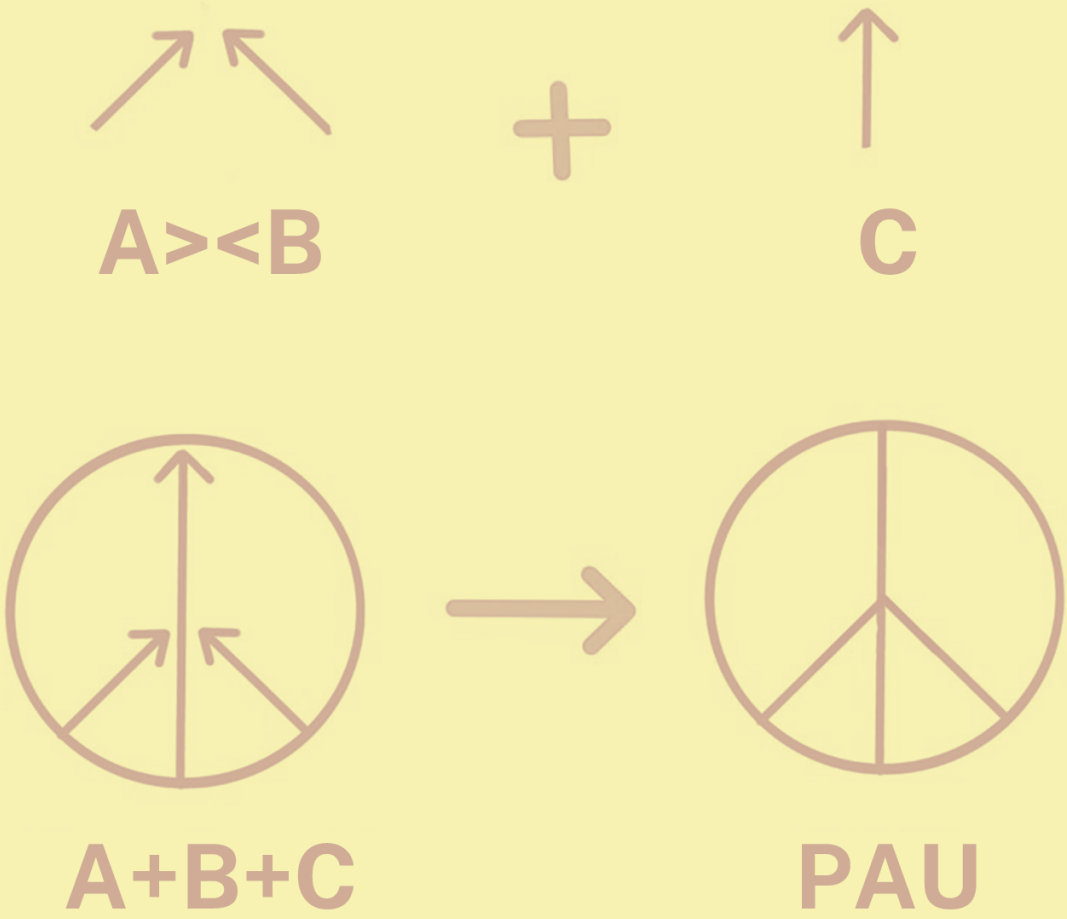
A><B
C
A+B+C
PAU

Per a mi és una gran il·lusió i al mateix temps és una càrrega de responsabilitat, estar en la plaça més referent, que és la Plaça de l'Ajuntament, ja que és la plaça més internacional de l'any, a part de la guanyadora de Secció Especial. És un orgull i satisfacció, amb quasi més il·lusió que el primer que vaig plantar allí.

Torne després de 13 anys, acompanyat d'un dissenyador de la talla de ESCIF, amb el qual ja estava treballant al seu estudi, en el disseny de diverses figures per a diferents exposicions a Europa, i este projecte va eixir d'estos treballs. Ells creien que si no era l'únic, era un dels pocs que podria construir aquesta Falla, supose que per les meues instal·lacions. Per a mi és un honor poder treballar amb un artista com ESCIF i amb el seu equip, ja que em motiven molt.

El dissenyador em va buscar a mi, i he de dir que quan em va presentar l'obra, em va captivar, perquè jo no soc de fer falles de dissenys tancats, però en este cas, el missatge del projecte em va fascinar, ja que segueix la dinàmica crítica que porte treballant estos últims anys, on intente transmetre la importància de la crítica i la sàtira.

Una de les premisses d'este any és la SOSTENIBILITAT, la utilització de materials sostenibles i no contaminants, com el suro ecològic o la pintura ecològica, premissa que m'ha influït en l'elecció d'este projecte, ja que serà el futur dels tallers dels artistes fallers.

La meua intenció és tractar d'ajudar als companys, perquè l'ofici perdure, i que millor manera que en la Falla de l'Ajuntament de València, i més este any que València serà *Capital Verda Europea*.

La meua pretensió és **demostrar que es poden fer falles de manera, que la traçabilitat d'emissions, siga 0**, i d'aquesta manera, que es munten al carro aquells artistes que vulguen i puguen, tenint en compte que en 2030 entraran noves lleis de prohibicions en materials derivats del petroli, com és el suro que utilitzem per a la realització de les Falles, amb el que hem d'assegurar el futur de les Falles, i és en la forma en la qual les estem fent ara, amb un material similar, un material blanc. El que utilitzem actualment, és un derivat orgànic, que no té res a veure amb el petroli. És un material que és la resulta de reciclar matèria orgànica, amb el que contribuirem, podent reciclar els residus que produïm.

Per a mi l'ús d'estos materials és molt important, igual que l'ús de la pintura ecològica com vam fer l'any passat en Convent Jerusalem, sent pioners en aquest sentit, sent cada vegada una comissió més "eco".

Com a avançament del que aquest any plantarem dir, que serà una falla molt "icònica" que passarà a la història pel seu missatge, missatge molt necessari en els temps que corren.

"Dos coloms. Una Branca", traslladaran el missatge on la pau i la guerra es mesclen per a "**reflexionar sobre el moment que vivim**".

→ RITUAL FESTIU, MONOPOLI EMOCIONAL I DOMINACIÓ SOCIAL. ANÀLISI DEL CAS DE LES FALLES

VERÒNICA GISBERT-GRACIA
DEPARTAMENT DE SOCIOLOGIA I ANTROPOLOGÍA SOCIAL, UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

JOAQUIM RIUS-ULLDEMOLINS
DEPARTAMENT DE SOCIOLOGIA I ANTROPOLOGÍA SOCIAL, UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

EL RITUAL FESTIU HA SIGUT INTERPRETAT COM UNA MANERA DE GENERAR SOCIABILITAT I COHESIÓ SOCIAL NO SOLS EN LES SOCIETATS TRADICIONALS SINÓ TAMBÉ EN LES MODERNES. NO OBSTANT AIXÒ, DES DE LA PERSPECTIVA DEL RITUAL D'INTERACCIÓ DE RANDALL COLLINS, EL RITUAL FESTIU ÉS UTILITZAT PER UNS CERTS GRUPS D'ESTATUS SOCIAL PER A DEFINIR LA IDENTITAT, REFORÇAR L'ESTRATIFICACIÓ I ESTABLIR LA DOMINACIÓ POLÍTICA EN GENERAR PUNTS D'ENFOCAMENT COMPARTITS I ACUMULAR ENERGIA EMOCIONAL.

Això es reflecteix en l'anàlisi de la festa de les Falles de València en la qual la sociabilitat generada en la cultura festiva i la generació de l'energia emocional del ritual permeten a una minoria socialment mobilitzada definir la identitat regional, excloure a aquells considerats enemics o estrangers, i per a reproduir l'estratificació social.

Introducció

La cultura festiva ha sigut un objecte de creixent interés d'estudi des de la dècada de 1980, mostrant que la sociabilitat i la seua base ritual no són un element del passat. Treballs previs sobre festivitats i tradicions afirmen la possibilitat d'una combinació de modernitat i tradició, de formes comunitàries de sociabilitat i l'estructura de la societat. Generalment, des d'esta perspectiva se subratlla el potencial de la sociabilitat festiva per a generar i articular una identitat col·lectiva i, al mateix temps, permetre el desenvolupament d'una identitat individual que no s'anul·le, sinó que s'enfortisca a través d'interaccions rituals.

No obstant això, els rituals festius també poden convertir-se en un espai social per a la inversió simbòlica de poder. Així, algunes celebracions culturals tradicionals com les carnavalesques inclouen ritus que desafien l'autoritat o inverteixen el "ordre normal".

En el present article analitzem les dinàmiques de dominació que es generen en una de les principals festivitats de l'estat espanyol, les Falles de la ciutat de València, proclamades Patrimoni de la Humanitat per la Unesco a l'any 2016. Analitzarem el ritual festiu no com una manera de generar consens com el proposen alguns corrents sociològics inspirats en Durkheim o en el funcionalisme , sinó com un mecanisme de dominació social. A través d'un treball etnogràfic i l'anàlisi dels discursos generats en sis grups de discussió, establirem com s'usa el ritual per a delimitar un grup d'estatus diferenciat, basar la legitimitat del seu domini a través de: el calendari festiu, la identitat social i la política local.

Per a finalitzar, destacarem la importància d'esta perspectiva per a comprendre l'estratificació i la dominació política en societats com València, on la modernitat avançada coexisteix juntament amb una definició etnocèntrica i la reproducció d'una elit social i política a través d'un ritual local i l'energia emocional que este genera.

Metodologia i treball de camp

L'article es basa en els resultats d'una investigació sobre les Falles de València, realitzada per un equip d'investigació de la Universitat de València, de febrer a novembre de 2018 a sol·licitud de la Regidoria d'Igualtat de l'Ajuntament de València, amb l'objectiu d'identificar els factors que generen i reprodueixen sexismes en les festivitats de la ciutat. L'estudi ha sigut la base per a futurs desenvolupaments d'un estudi sociològic més general sobre la creació d'identitats i reproducció social a través dels rituals d'interacció que presentem en este article.

El treball de camp va estar compost per diferents fases. En la fase preparatòria de la investigació, es va realitzar una exhaustiva revisió bibliogràfica d'investigacions anteriors sobre Falles i també una anàlisi de les estructures de gestió del festival. En una segona fase, es va incloure un treball de camp profund utilitzant diverses metodologies d'investigació: a) Una anàlisi sistemàtica, quantitativa i descriptiva dels monuments de les Falles a partir d'un expedient fotogràfic de cada monument i una codificació de les figures, b) 12 entrevistes semiestructurades i 6 grups de discussió. Per tant, el primer pas va ser identificar els grups que podrien tindre diferents perspectives a causa de la seua posició en l'estructura social i discursiva respecte a les Falles de la ciutat de València. Els grups es van dissenyar creuant sexes i el tipus de relació amb la festivitat.

Ritual festiu, dominació política i reproducció social

Els rituals poden crear la noció de pertànyer al grup local, inclosos aquells considerats ciutadans en el ritual i excloure als no ciutadans d'ells perquè es consideren inferiors o estrangers. D'esta manera, els rituals d'interacció que tenen lloc en l'ambient festiu defineixen un "nosaltres" sobre la base de representar els orígens de la comunitat i vinculen la identitat individual a això a través de la sociabilitat que ocorre dins d'ella . Per tant, podem afirmar que les tradicions construeixen una identitat col·lectiva regional. No obstant això, en les societats contemporànies i pluriculturals, les identitats festives i els símbols col·lectius no sempre són consensuals i unànimes. Per contra, els rituals poden defensar projectes d'identitat local que a vegades contradiuen de manera molt directa i oberta altres definicions d'identitat que advoquen per l'adhesió a projectes nacionals alternatius, com és el cas de València i Catalunya a l'estat espanyol.

A més, els rituals festius constitueixen una oportunitat per a exhibir poder econòmic en forma de consum conspicu, això es materialitza en l'oferta de donacions, sacrificis o la provisió d'aliments i begudes per a tota o part de la població que permet la satisfacció dels desitjos i l'exaltació col·lectiva. De la mateixa manera, també hi ha exercicis de destrucció de riquesa, que en alguns casos també poden servir com a rituals per a la purificació o càstig d'aquells considerats culpables, com la crema de ninots (escultures) en el cas de les Falles. Un ritual teòricament és transgressor si la part representada és la poderosa, però també pot servir per a reforçar l'ordre establit si les parts representades i difamades són les marginades, la "dona perversa", la minoria ètnica o racial o les excloses.

L'estratificació també es basa en rituals de poder, en els quals algunes classes classes donen les ordres, unes altres formen part de cadenes i institucions que implementen eixes ordres, i altres simplement compleixen i obeeixen. Tenint tot això en compte, estos rituals no són, per tant, neutrals en relació amb la desigualtat, sinó que, per contra, són eines per a reproduir o canviar les estructures socials.

istock / CorbalanStudio

D'altra banda, la participació en els rituals té com a objectiu produir una força emocional i per tant, les persones que participen regularment en rituals d'interacció reeixits, com la cultura festiva, estan carregades d'energia emocional i confiança, clau per a la dominació social i política.

Així mateix, la participació en el ritual dona forma a la identitat de xicotets grups i xarxes, com ara moviments socials o comités organitzadors d'esdeveniments festius. I, per contra, aquells que no són acceptats en el ritual es desmoralitzen i són més propensos a consentir eixa dominació o desenvolupar una energia emocional negativa que, en determinades circumstàncies, pot conduir a una postura d'oposició al ritual. Ser el centre del ritual ofereix beneficis polítics en termes d'estatus polític, que és major com més seguidors es reuneixen, per tant, el ritual és un element central de l'estratificació social. De la mateixa manera, també podríem considerar que un grup d'estatus molt mobilitzat pel ritual festiu, com els grups que promouen els rituals (com els casals fallers, associacions festives que organitzen les Falles), aconsegueix obtindre capital social i polític, exercint així un posició de poder i una posició privilegiada en termes d'estatus en el context local. I això ocorre malgrat el fet que la seua forma cultural no és la d'una classe d'elit amb pensament abstracte i individualitzat, sinó que, per contra,són formes simbòliques de una dimensió particular basada en la tradició i la comunitat.

Les Falles, l'espai social i la dominació política

Les Falles constitueixen una festa tradicional de grans dimensions a causa de l'atractiu del públic i, en particular, perquè hi ha una xarxa associada amb les Falles de més de 100,000 persones en el context de la ciutat de València, la tercera ciutat més gran d'España (any 2018). La festa de les Falles té una llarga tradició a la ciutat, que va començar amb els populars cadafals satírics construïts en les places i carrers dels barris històrics de la ciutat en el mig Segle XVIII. Així, després d'haver sigut il·legalitzades inicialment per les autoritats burgeses, quan van descobrir que podien instrumentalitzar-les al seu favor, les Falles es van convertir en la màxima expressió del sentiment de València, com una nova religió civil local que va generar una identitat local i va delimitar un "nosaltres" i un "ells" a través del ritual. Això explica per què el franquisme va procedir a intensificar el control sobre les Falles amb un sistema d'arranjaments, regulacions i institucions específiques, que va eliminar l'anterior pluralisme polític i ideològic de la festivitat i ho va convertir en un vehicle de propaganda per a les directives del nou règim Este va ser el començament d'un llarg període durant el qual, la festivitat es va convertir en una eina d'hegemonia en la vida política i social de la ciutat. Finalment, es va establir l'autoritat festiva de la Junta Central Fallera (JCF), organisme controlat directament pel govern local, que es va utilitzar (i utilitza) per a la distribució de finançament i la regulació festiva. De la mateixa manera, als casals se'ls va

permetre monopolitzar l'organització de les festivitats amb efectes estratificadors a nivell social en definir qui organitza i qui pot i no pot formar part d'este ritual d'interacció. Durant la transició democràtica, a la fi de la dècada de 1970, les Falles van constituir un producte cultural amb un enorme potencial, un nombre creixent de falles (grans obres d'art efímer, que van configurar tota la ciutat durant la setmana del 12 al 19 de març, quan les grans escultures són cremades). No obstant això, la interpretació de la festa com un ritual per a reforçar la identitat de la comunitat ancorada en rituals tancats, en l'organització de desfilades i l'ocupació de l'espai públic va excloure esta possibilitat de convertir a les Falles en una festa artística. L'oportunitat de renovació finalment va acabar amb l'anomenada Batalla de València, la confrontació ideològica i simbòlica en la transició política a la democràcia (1975-1982) entre els nacionalistes valencians d'esquerra d'una banda i els regionalistes conservadors i pro-espanyols per l'altre, que clarament va guanyar este últim. Esta hegemonia conservadora en el nou període democràtic va tancar la porta a fer que el món de les Falles siga més democràtic i obert a favor d'un enfocament comunitari i tradicional d'esta. Davant la perplexitat i la passivitat de l'ala esquerra, les Falles van ser instrumentalitzades per l'ala dreta post franquista reconstituïda en l'anomenat moviment blaverisme, un moviment conservador, dretà, anticatalanista i unionista— els missatges del qual anti-progressistes es van transmetre a través de l'univers de les Falles, rebent així un ampli suport popular sota la nova democràcia constitucional .

Durant els últims trenta anys, les Falles s'han estés imparablement per tota la ciutat de València. Durant la setmana festiva ocupen l'espai públic amb els monuments, les seues carpes privades. A més, les festivitats reben una gran quantitat de diners públics cada any, a més de l'exempció de l'impost de societats, ja que es consideren entitats per a ús públic. No obstant això, les activitats dels comités de Falles no s'auditen, ningú monitora per a què s'utilitzen els fons i no es requereix que les seues activitats siguen inclusives i obertes a tots els ciutadans, com es requereix que siguen d'altres entitats culturals.

Malgrat això, el procés de reconeixement internacional i suport públic significatiu no ha estat acompanyat per una democratització de la festivitat i la participació en esta, dividint a la societat valenciana en un sector de Falles altament organitzat amb protagonisme polític i social central, i un sector anti-falles o un que està absent de la festivitat i que generalment s'ignora. Llavors, el ritual de les Falles congrega una part important de la ciutadania, però continua sent una minoria de la ciutat. A més, segons les dades d'una enquesta realitzada a un grup de Falles per la regidoria de Cultura Festiva, el col·lectiu faller té un perfil ideològic i identitari definit: un sector majorment hispanoparlant (58%), amb tendències unionistes i regionalistes (80.2% se sent tan valencià com espanyol o més espanyol que valencià), amb ingressos mitjans a alts: 46% declaren un ingrés net mensual de

més de € 1,500 quan la mitjana per a la província és 1,091€ net per mes (Agència Tributària Espanyola, 2018).

Així doncs, les Falles funcionen com a clubs privats amb una àrea de membres i activitats exclusives per a associats delimitades pel ritual:

> *"La meua experiència és la mateixa, són clubs de membres, on nosaltres, com a grup, ens excloem dels altres, creguem un espai en el qual no permetem que uns altres entren i podem fer i no fer el que vulguem." (GD 5)*

Així mateix, l'enquesta revela que les comissions són grups als quals les persones s'uneixen a través d'un parent o amic (96%), amb un percentatge residual que es converteix en part del grup sense una connexió prèvia simplement per proximitat o interés cultural (4%) i en el qual a apenes hi ha estrangers (0,5%). Això mostra que són bàsicament un grup d'estatus tancat per naturalesa:

> *(...) Vaig estar en una falla durant tres o quatre anys quan era un adolescent i tots els que teníem la mateixa edat vam fer molt junts (...) Era com aquells de nosaltres els pares del quals no estaven en eixa falla, eren invisibles (...) Bueno, eixa va ser la impressió que va donar: que era una falla sectària. (DG 2)*

D'altra banda, hi ha persones que estan en la falla al llarg de tot el seu cicle de vida:

> *"Tinc seixanta anys ... i he sigut una fallera des que tenia tres anys, en la mateixa falla. (...) La falla és part de mi, els nostres fills estan en la falla, els nostres nets estan en la falla ... Llavors, per descomptat, des del meu punt de vista, la falla és ... una segona llar." (GD 3)*

No obstant això, malgrat ser un grup d'estatus específic, este grup es presenta com l'organitzador de la festa que defineix globalment la identitat valenciana. En fer-ho, afirmen la capacitat de definir, a través del ritual, la qual cosa és ser un "bon valencià" i, al mateix temps, qualsevol que no participe està exclòs d'este bé simbòlic generat a través del ritual i "sols es genera ira contra els transgressors" , que s'expressa condemnant moralment a qualsevol que critique la festivitat com a estrangers, enemics o traïdors . Per tant, delimita al grup que podria participar en el ritual (que no és una elit social sinó una classe mitjana amb un perfil ideològic delimitat) i exclou a una gran part de la població valenciana del capital cultural generat en el ritual.

D'altra banda, existeix un discurs de les falles com un espai de transgressió i crítica, però com analitzarem en grau més alt, la crítica se centra en els "enemics ètnics" o adversaris polítics . És cert que, en els anys previs a la Guerra Civil Espanyola (1936-1939), les falles van ser l'expressió de la cultura popular

inicialment crítica del poder. No obstant això, en l'època de Franco, les classes dominants i el règim es van adonar que les Falles eren un instrument essencial de control i reproducció de l'ordre social per a la ciutat, una pràctica que ha sobreviscut fins als nostres dies. Des de llavors, les falles crítiques o alternatives a la lògica oficial han existit des dels anys huitanta, però són una xicoteta minoria en relació amb el total i mai han aconseguit formar part dels òrgans de govern de la festa o canviar les seues regles. Per contra, el món faller és molt heterònom respecte al camp econòmic i polític, reconeixent el domini de les famílies més riques de la classe dominant valenciana, a través dels premis atorgats a les seues comissions de falles i la nominació de les seues filles com a reines de la festivitat (Fallera Major i Cort d'Honor).

Les Falles com a espai d'estratificació social i reproducció del "nosaltres" (i els "ells")

En les societats contemporànies, l'accés a uns certs rituals d'interacció també juga un paper informal en la consideració de pertànyer legítimament a una comunitat i l'accés als beneficis d'estatus que comporta. No obstant això, l'accés als rituals i l'energia emocional no està obert a tots, sinó que implica l'acceptació per part d'una comissió fallera, cosa que significa que hi ha un filtre social i el pagament d'una tarifa mensual per a cada persona de la família membre (que és variable però podria implicar pagar centenars d'euros al mes), la qual cosa reforça els obstacles a la participació d'una part de la població, que d'aquesta manera queda exclosa del ritual i suporta la monopolització de l'espai urbà com a espectadors.

D'esta manera, no poder ser un faller degut a la falta de contactes socials o fons genera una sensació d'exclusió, desmoralització. No obstant això, esta energia emocional negativa generalment no s'expressa públicament per temor a incórrer en la ira dels fallers contra els transgressors pels símbols sagrats del ritual. Eixos temors porten a molts ciutadans no fallers a romandre tancats en les seues llars o "fugir" de la ciutat durant les festivitats. A més, les Falles hegemonizen quasi tota l'activitat festiva de la ciutat, produint el fenomen del calendari festiu, on quasi totes les celebracions i rituals festius estan dominats pels casals fallers, inclosos aquells que originalment no estaven relacionats amb el Falles, com Sant Joan (la vespra de Sant Joan) o Halloween. Així, les Falles han monopolitzat els rituals d'interacció i controlen l'acumulació de capital ritual que, en gran manera, constitueix la base del capital polític i social a la ciutat de València.

La prova d'este control del poder local és el Bàndol Faller, signat pel Regidor de Festes, que permet que una gran part de la ciutat siga ocupada durant una setmana sencera per les carpes i escenaris, la pirotècnia, la música, establits pels casals fallers. La interrupció del trànsit durant este temps fa que moure's per la ciutat siga molt difícil i va en detriment de la vida econòmica i cívica.

istock / CorbalanStudio

El ritual de les Falles ha derivat en un enfortiment de la identitat col·lectiva vista com un tot orgànic que ha de defensar-se de l'agressió externa, reforçant així una visió conservadora i organicista de la identitat regional i local amb la idea de purificar l'acció tradicional contra "els altres" i expulsar simbòlicament (i materialment) als dissidents de la identitat i el territori. En este sentit, les crítiques al ritual o qualsevol actitud considerada irrespectuosa comporten un estigma social que en si mateix desactiva les crítiques en demonitzar, de forma pràcticament permanent, als responsables .I esta tendència a usar el ritual per a construir l'enemic públic i ètnic també s'ha vist en esta dècada (a partir de 2010) en relació amb el catalanisme, especialment durant la campanya d'independència pro-catalana.

El llenguatge utilitzat, bandits, "xuplasang" o representacions com lladres o animals és molt similar a la retòrica de l'extrema dreta i al feixisme en relació amb les minories ètniques i racials. Per tant, la interacció ritual de la cultura tradicional no està lliure de missatges d'odi i xenofòbia, sinó que, per contra, pot usar-se per a construir una imatge de l'enemic. També podem trobar figures i expressions racialitzades que expressen missatges estereotipats i xenòfobs contra els immigrants.

Sense que això establisca intencionalment el to general de les Falles, podem observar que el marc del ritual de les Falles permet missatges molt pròxims als transmesos per l'extrema dreta espanyola, on es defensa el tema de "La Reconquesta" com una forma de supremacisme i una manera de legitimar l'expulsió de migrants. Un discurs que, encara que no és plantejat per la majoria, ha sigut present en el ritual de les Falles, legitimant així este missatge i actitud per la seua presència en l'espai públic durant setmanes.

Falles i instrumentalització política del ritual tradicional

No obstant això, el món de les Falles és plural en el fons i el govern local d'esquerra triat en 2015 ha tractat de canviar les estructures, les regulacions i la dinàmica organitzacional, prometent una gestió rigorosa i sostenible, amb la participació directa del sector faller amb l'objectiu de transformar progressivament la festivitat, que ells mateixos han jutjat massa rígida amb inèrcia i paràmetres conservadors . No obstant això, els intents d'avançar en democratització i la transparència de la gestió, i la inclusió social i la desigualtat de gènere s'han enfrontat a una resistència molt forta per part dels líders fallers, que no han dubtat a utilitzar l'anticatalanisme o l'acusació de " traïció" contra la identitat regional per la legitimitat que se'ls atorga a través del control del ritual per a paralitzar les reformes.

Iniciatives com l'organització d'un Congrés faller, com una oportunitat per a reformar el ritual, la realització d'una enquesta sociològica sobre els termes i condicions de les Falles s'han enfrontat repetidament a resistències, si no a l'hostilitat oberta, de sectors conservadors. Un sector que representa el conflicte

com una guerra i que utilitza a les Falles com una estratègia per a deslegitimar al govern, utilitzant el ritual i l'energia emocional de la cultura festiva per a excloure'ls del ritual i del poder, desacreditant-los com a traïdors.

Conclusions

Les Falles formen un macro esdeveniment organitzat per comités on es du a terme la sociabilitat fallera. Un ritual que, com hem vist, integra a algunes persones, però exclou a unes altres i estandarditza a uns certs sectors de la ciutat a través del capital ritual i emocional .Així doncs, un grup d'estatus pot usar este domini del ritual per a definir una identitat local llegítima, rebre abundant ajuda pública i dominar l'espai públic en lloc d'altres grups gràcies al suport de les elits polítiques i econòmiques. Algunes elits que a canvi reben la fidelitat del col·lectiu faller, que funciona com una xarxa de clients, generant així un hàbit interessat a través del ritual festiu.

En el cas de les falles, el ritual es centra en generar una inclinació emocional al nacionalisme espanyol i el seu rebuig visceral de la identitat catalana. En este sentit, els rituals ja no constitueixen una identitat comunitària homogènia com ho proposa Geertz (2001) i la lleialtat a la ciutat, segons l'analitzat per Fustel de Coulanges (1984), sinó que també expressen simbòlicament l'adhesió a l'estat-nació a través del localisme ritual. D'esta manera, la xarxa creada pel ritual d'interacció de les falles ha sigut útil per a mantindre l'ordre social heretat del franquisme i la seua ideologia nacionalista i catòlica, i per a llimitar els intents d'acostar València a Catalunya, o de desenvolupar un pro més valencià. En resum, l'espai festiu constitueix en este cas una esfera de producció d'una certa visió restringida de la identitat nacional solidificada i de l'energia emocional del ritual d'interacció per un grup d'estat que ha exercit la dominació social des de mitjan segle XX conjuntament. amb una elit política i social, a través de la monopolització de les interaccions rituals des d'una perspectiva tradicional.

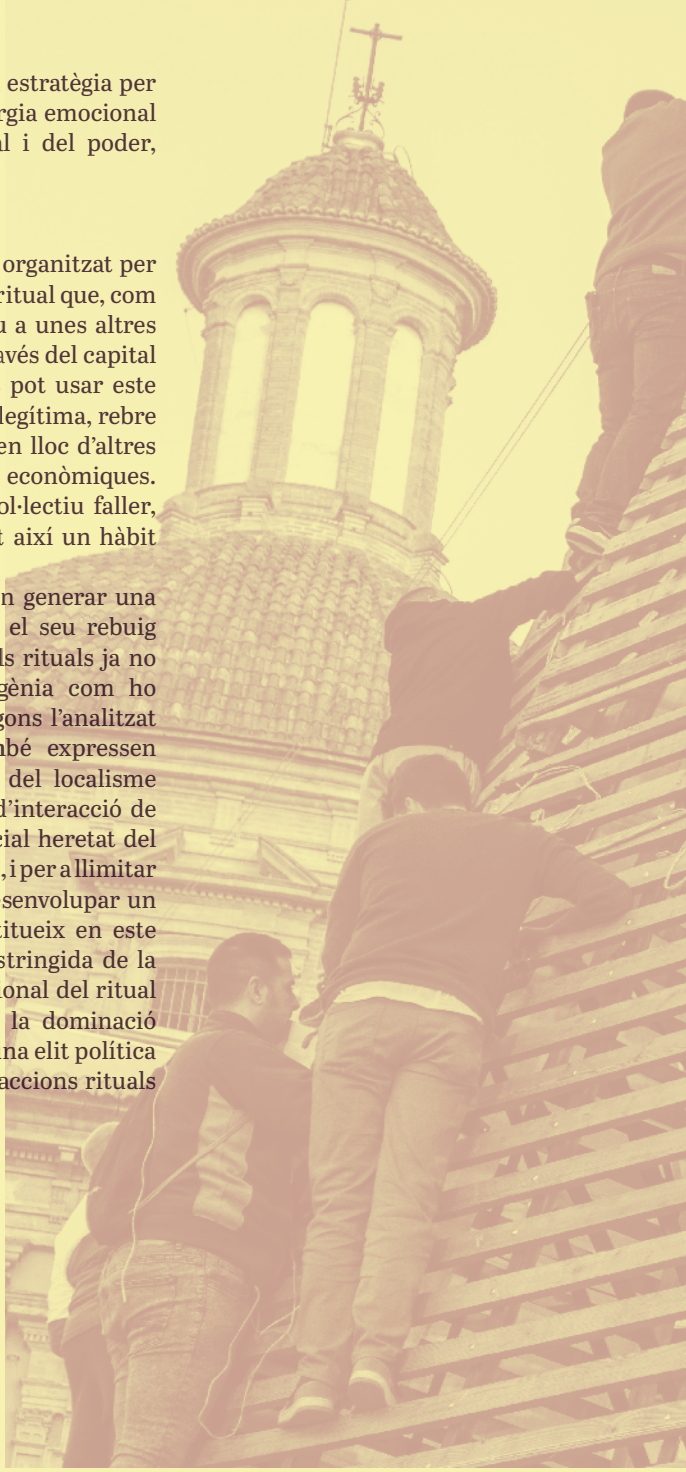

istock / Cristina Oller Real

REVOLUCIÓ ELS VENTS

→ A DANIEL ARMERO I GÓMEZ PRESIDENT DE LA AC FALLA ELS VENTS 2024

Ha arribat aquest dia tan especial,
especial i anhelat per tu pare,
i crec que veurem amb el micro a la mà,
era una cosa que imaginaves.

Em deixaré l'anima i el cor,
per dir cada paraula sincera,
doncs tu eres la llum brillant del sol,
que il·lumina ma vida sencera.

Mai se m'haguera passat pel cap,
que series el President de la Falla,
en moltes ocasions t'ho hem demanat,
però mai guanyàvem la batalla.

Més diuen que a voltes el destí,
fas bromes i jugades incertes,
puix a la pandèmia, una nit,
ens vas deixar les portes obertes.

Doncs mira't ara on et trobes,
sent el timó dels Vents, la figura,
i el que començà amb unes bromes,
s'ha convertit en la teua aventura.

Sincerament, mai has necessitat,
tindre cap càrrec a la comissió,
sempre al peu del canó has estat,
per a tot, sense cap condició.

Doncs, sempre el suport tindràs,
de fallers, amics i la família,
puix les falles són ajuda i amistat,
més dóna i rebràs, és llei de vida.

Enguany seràs tu nostre penall,
que ens mostre la direcció dels Vents,
enguany seràs el nostre capità,
que ens guie a tots els fallers.

Però amb la xaranga no ballaràs,
com feies a cadascun dels cercaviles,
on amb els teus amics t'agrada estar
i on a cada acte tant gaudies.

M'inculcareu festa i pólvora ,
des de que jo era ben xicoteta,
i el meu cap sempre recorda
que mai soltaves la meua maneta.

I ara seré jo la que estiga ahí,
la que enguany t'agafe de la mà,
la que t'ajude perquè pugues gaudir,
com des de menuda t'havia imaginat.

S'aproxima la festa marcera,
ja arriba la música, el fum i el foc
puix el que pareixia una quimera,
pareix que ens embriaga d'emoció.

Està clar que aniràs fet un pinzell,
duent els complements amb emoció,
aniràs elegant vestit de faller,
perquè per a tu, és una passió.

Deixa't ja de tant de "*ajetreo*"
que ja ha arribat el teu moment,
i seràs Daniel Armero,
dels Vents, un grandíssim president.

Gaby Collado

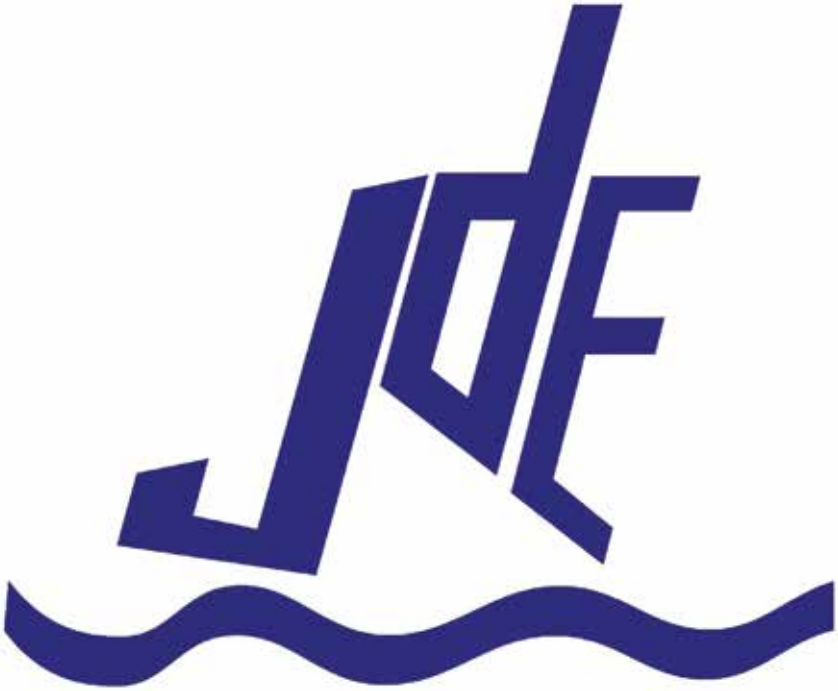

JDE PISCINAS PUERTO DE SAGUNTO, S.L
C.I.F. B 98966021
C/ Niquel s/n
46520 puerto de Sagunto (Valencia)
Tel 96 118 36 47
jdepiscines@gmail.com

SARALLILLO I GARCIA

THAISBAR

DESAYUNOS · ALMUERZOS · COMIDAS · CENAS

Carrer Vent de Marinada, 11
Puerto de Sagunto

623 50 30 66

CafeBarThais

@thaisbarpsagunto

→ SARA LILLO I GARCIA FALLERA MAJOR ELS VENTS 2024

Eixa banda de Fallera Major
torna a lluir al costat del teu cor,
i és que Sara de nou ens representa
i Regina de la Falla Els Vents torna a ser, valenta!

L'any dos mil vint més val no recordar
les falles a setembre ,no et varen del tot plenar
i arribà el dos mil vint-i-dos i per fi vas poder
lluir-te, gaudir de les falles i fer-te voler.

I tornaràs a viatjar des de les illes Balears
per viure actes i unes falles especials
per asseure en aquest tron de Fallera Major
envoltada d'amics i amigues, i el reste de la comissió.

Sara, somriu, perquè març ja està arribant
la música, la pólvora, les flors, les falles t'estan esperant
deus viure-ho intensament i els ulls no deus tancar
perquè els teus somnis de nou, s'estan fent realitat.

Gràcies, Sara per ser de nou el nostre estendard
gran fallera, gran amiga i gran representant,
somriu de nou al carrer i lluïx amb gran honor.

Perquè dels Vents tornes a ser la Fallera Major.

Sara
2024

→ COMISSIÓ EXECUTIVA ADULTA

Presidència
Daniel Armero i Gómez

Vicepresidències
1º José Luis Puerta i Herraiz
2º Dolores Salar i Marín
3º Ernesto Navarro i Navarro
4º Laura del Toro i González

Secretariat
María Luisa de la Piedad i Martínez

Vicesecretariat
Elisa Soler i García

Tresoreria
José Ignacio Picazo i Sánchez

Comptador
Oscar Carrasco i Martínez

Delegació de Llibret
Yasmina Blesa i Balaguer
María Rosa Sánchez i Sánchez
Ana María Blanch i Martínez

Delegació de Protocol
Antonio Cost i Velasco
Vicente Abad i Madrid

Delegació de Festejos
Dolores Salar i Marín

Delegació de Pirotècnia
Moisés Cesar Alarcó i Villarroya

Delegació de Loteries
Laura del Toro i González

Delegació d'Infantils
Diana María Gallardo i Castellano
María Rosa Sánchez i Sánchez
Adriana Estruells i García

Delegació d' Activitats Diverses
Manuela García i Macías

Delegació de Secció Femenina
Mónica Salvador i Palmero
Mª Luisa de la Piedad i Martínez

Delegació d'Esports
Ignacio Francisco García i Rus

Delegació de Cultura
Gemma María López i Tamarit
Sandra Rubio i Muñoz
Ana María Blanch i Martínez

Delegació de Monuments
Oscar Alonso i Esquer
Cristina Peris i Montolio
Raúl Barea i Ortiz

Delegació de Playbacks
Mª Carmen Muñoz i Almazán

Delegació d'Ornamentació
Oscar Baena i Méndez
Beatriz Martínez i González

Delegació d' Igualtat
Estibaliz Bosch i Díaz
Mónica Murria i Esteban

Delegació de Socis
Francisca Álvarez i Ruiz
Mª Carmen González i Herreros

Delegació de Casal
Ángel Pérez i García

Delegació de Cavalcada
Sandra Encinas i Cortijo
Carmen Cost i Velasco
Rosa Belmonte i Arnau

Delegació d'Incidències
Sara Lillo i García

Delegació de Publicitat
Eduardo Escriba i Ruiz

→ COMISSIÓ ADULTA

Abad i Checa, Iker
Abad i Madrid Vicente
Adán i Frias Juan Antonio
Alandi i Alapont, Lucia
Alarcó i De La Piedad, Adrián
Alarcó i Villarroya, Moisés Cesar
Alonso i Alonso, Sheila
Alonso i Carrascosa, Ingrid
Alonso i Esquer, Oscar
Alvarez i Ruiz, Francisca
Angulo i Gomez, Sergio
Armero i Gomez, Daniel
Armero i Soler, Valeria
Badia i Pons, Ruben
Baena i Martinez, Beatriz
Baena i Mendez, Oscar
Barea i Ortiz, Raul
Belmonte i Arnau Rosa Maria
Blanch i Martinez, Ana Maria
Blesa i Balaguer, Yasmina
Bonardell i Pancorbo , Javier
Bosch i Diaz, Estibaliz
Cabrero i Espino, Sonia
Calvo i Salas, Bianca
Carrasco i Martinez, Oscar
Carrasco i Cintas, Juan
Carrasco i Ferrer, Abraham
Carrasco i Muñoz, Angela
Carrasco i Peris, Mario
Clemente i Cost, Claudia
Cocera i Cortes, Blanca
Corella i Cerezuela, Martina
Cortes i Gomez, Patricia
Cosme i Rodriguez. Noelia
Cost i Velasco, Antonio
Cost i Velasco, Carmen
Crisol i Barrachina, Juan Blas
Cruces i Blanch, Aitana
Cuadrado i Teruel, Paula
De Haro i Tomas, Lidia
De La Piedad i Martinez, Maria Luisa
De La Torre i Martinez, Carolina
Del Toro i Gonzalez, Laura
Delgado i Bajo, Victor
Delgado i Sanchez, Jordi
Delgado i Sanchez, Leire
Domenech i Blanch, Veronica
Encinas iCortijo, Sandra
Escriba i Lopez, Alvaro
Escriba i Lopez, Eduardo
Escriba i Ruiz, Eduardo
Estruells i Garcia, Adriana
Falcon i Ruiz, Jose Maria
Fernandez i Velasco, Maria
Ferrer i Gascon, Concepcion
Ferrer i Marti, Mariam
Fuertes i Lopez , Raquel
Gallardo i Belmonte, David
Gallardo i Belmonte. Sergio
Gallardo i Castellano, Diana Maria
Gallardo i Ruiz, Pascual
Gallego i Gonzalez, Maria Victoria
Garcia i Rus, Ignacio Francisco
Garcia i Macias, Manuela
Garcia i Martinez, Zaira
Garcia i Mesa, Miguel Tomas
Garcia i Muñoz, Carmen
Garcia i Muñoz, Nuria
Garcia i Ruiz, Maria
Gil i Alba, Pedro
Gil i Amador, Lucia
Gomez , Vanesa Paola
Gomez i Gimeno, Pilar
Gonzalez i Herreros, Eva Belen
Gonzalez i Herreros, Maria Carmen
Gonzalez i Sanchez, Sonia
Herranz i Soriano, Raquel
Herrero i Soto, Macarena
Roch Manzano, Jessica
Juan i Caballero, Nadia
Lara i Roman Bermudez
Lillo i Garcia, Sara
Lopez i Galindo, Jose Maria
Lopez i Plumed, Agustin
Lopez i Pons, Carla
Lopez i Ripoll, Ainhoa
Lopez i Tamarit, Gemma Maria
Manzano i Mayoral, Avelina
Marco i Medina, Laura
Marti i Soriano, Veronica

Martinez i Del Toro, Daniela
Martinez i Gonzalez, Beatriz
Martinez i Lorente, Adrian
Millas i Lopera, Maria Luz
Muñoz i Almazan , Maria Del Carmen
Muñoz i Romero, Juana
Murria i Esteban, Monica
Navarrete i Igual, Antonio
Navarro i Navarro, Ernesto
Navarro i Salar, Ernesto
Oltra i Salvador, Iria
Oltra i Salvador, Araitz
Ortega i De Haro, Naiara
Palasi i Mascaros, Hevel David
Perez i De Las Peñas, Miguel
Perez i Garcia, Angel
Perez i Garcia, Nerea
Peris i Montolio, Cristina
Perona i Ripoll, Andrea
Picazo i Gomez, Jose Carlos
Picazo i Sanchez, Jose Ignacio
Pons i Gil, Silvia
Puerta i Herraiz, Jose Luis
Ripoll i Crisol, Cristina
Roman i Medez, Rafael
Roman i Mendez, Encarnacion
Rubio i Ballester, Juana
Rubio i Diaz,Laia
Rubio i Iglesias, Ramon
Rubio i Muñoz, Sandra
Ruiz i Herrera, Encarna
Saez i Millas, Jordi
Saez i Vargas, Luis Eugenio
Salar i Marin, Maria Dolores
Salvador i Palmero, Monica
Sanchez i Alonso, Emilio
Sanchez i Rubio, Noemi
Sanchez i Sanchez, Maria Rosa
Sanchez i Triguero, Jennifer
Sanchez i Triguero, Judit
Sanz i Andres, Jorge
Sesma i Gimenez, Marta
Soler i Garcia,Elisa
Torres i Gomez, Jose
Torres i Gomez, Juan Manuel
Triguero i Lopez, Maria
Valderas i Bover, Nerea
Valentino i Boglioli, Alvaro
Verdugo i Jara, Francisco Jose
Verdugo i Rubio, Adrian
Verdugo i Rubio, Carla
Villanueva i Atienzar, Inocencio
Villanueva i Molina , Veronica
Villanueva i Molina, Azahara
Yañez i Rubio, Nerea

SOCIO D'HONOR 2024

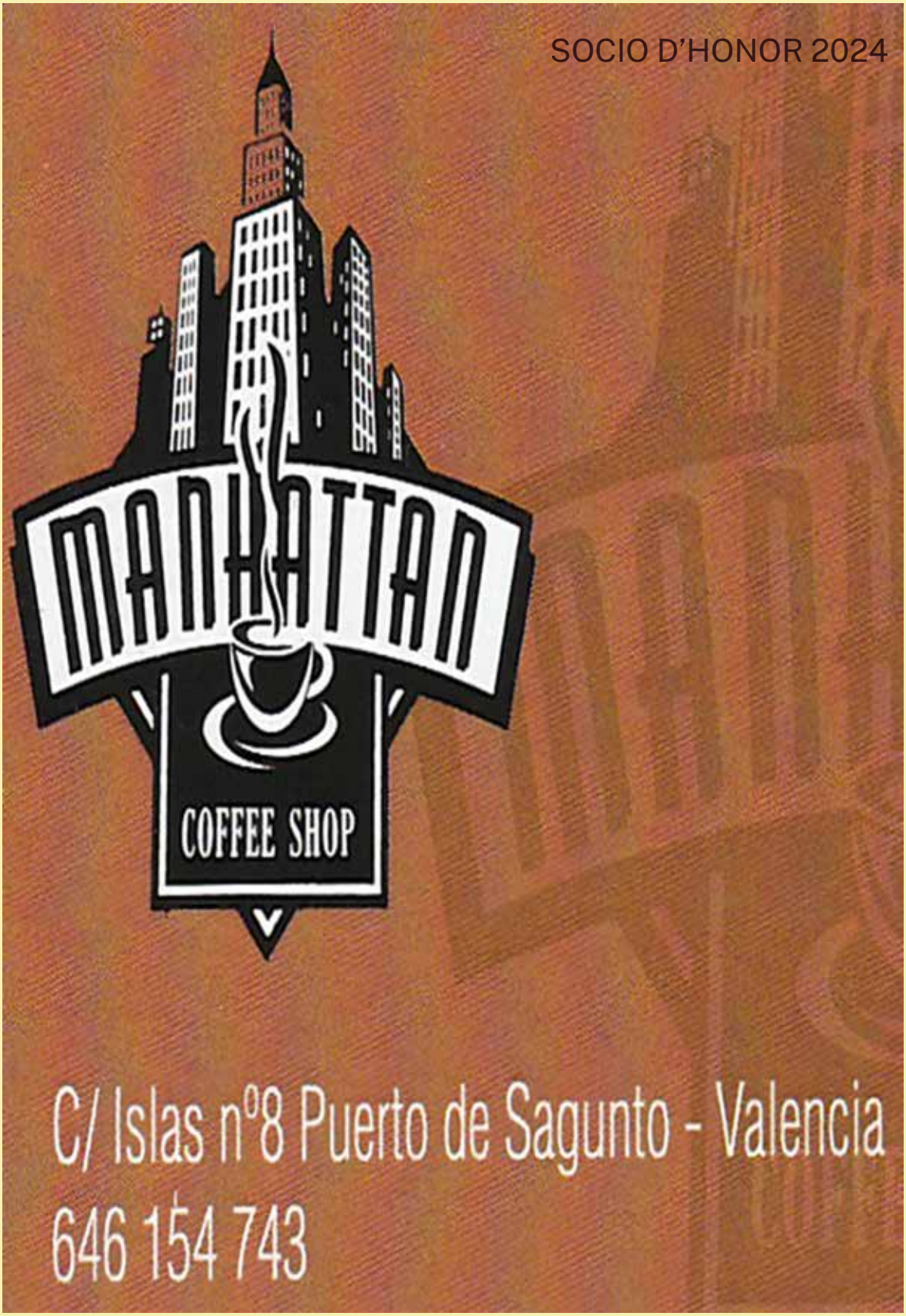

→ SÒCIES I SOCIS

Adelina Lorenzo
Ana Carrillo i Roch
Ana Crisol i Lázaro
Ana Mª López i Esteban
Ana Requena
Angel Gimenez
Antonio Cerezuela i Ucles
Antonio Garcia i Alfonso
Antonio Isach
Antonio Rubio i Garcia
Arancha Coca
Asunción Herráiz i Villalba
Bar Conde
Bar Thais
Beatriz Marigil
Beatriz Ruiz i Lopez
Blanca Cortés i Berlanga
Carmen Adelantado
Carolina Hueso i Martínez
Catalina Soto i Bedoya
Celia Martinez
Cesar Cruces i Garcia
Chary Morales
Concepción Díaz i Carrillo
Concepcion Garcia i Moreno
Concepcion Gimenez i Garcia
Consuelo Balaguer i Nieto
Cristina Medina i Calabuig
Daniel Rubio i Muñoz
David Mateo i March
David Peris
Diego Molina
Dolores Rubio i Salor
Encarnación Cortijo i Benedito
Encarnación de las Peñas i Bernial
Encarnación Gomez
Encarnación Herrera i Espinosa
Enrique Gesuardo i Ballester
Eric Fernandez i Soria
Esteban Abad
Estela Calvo i Toledo
Estibaliz Villaver
Eva Zambrano
Fabiola Alonso i Álvarez
Felipe Caparros i Belmonte
Francisco Herránz i López
Francisco Jose i Solera
Francisco Requena
Gema Juan i Jordán
Gloria Torrecillas
Héctor Torrubia i López
Inmaculada Soler
Inmaculada Soriano i Tobar
Iona Iouras
Isidra González i Clarés
Javier Rubio i Ballester
Joana Chust
Jorge Blay i Cortés
Jose Luis García i García
Jose Perona i Esteve
Jose Rueda i Bazataqui
Jose Soriano
José Tur i Caballero
Josefina Gómez i Gil
Juana Adán i Lapaz
Julio Lillo
Kike Albert i Cabrera
Lorena Villanueva i Molina
Loreto Mesa
Lourdes Martínez i Morenilla
Mª Angeles Gil
Mª Angeles i Ortiz
Mª Carmen Alonso i Esquer
Mª Carmen González i Sánchez
Mª del Carmen Esquer i Flor
Mª Jesús Esteban i Montero
Mª Jose Abad
Mª José Gómez i Arnau
Mª José Rodríguez i Reina
Mª Pilar Montolio i Domingo
Magdalena Castellano i Morillas
MªJose Lorente i Munera
Manuel Cedron (Tatu)
Manuel Vizcaino
Marga Vicente
Mari Carmen Rubio i López
Mari Carmen Teruel
Maria Angeles Alba i Torres
María Barrachina i Gabaldón
Maria Carmen Herreros i Ribera

Maria Carmen Ruíz i Gázquez
Maria Duque
Maria Gracia i Igual
María Luz Millar i Lopera
María Martínez i Fornieles
María Martínez i Garijo
María Sánchez i Luján
Mayra Rueda
Nacho Valero i Tamarit
Natividad Rodrigo
Pamela Karen Aylen i Hirschfeld
Paquita Camara
Paquita Velasco i Fernández
Pau Ferrara
Paula Guillem Lledó
Pedro Motos i Trigueros
Pedro Rubio
Petri Guijarro
Pilar Estaban
Pilar Iglesias i Gonzalez
Pilar Melia
Pilar Sánchez i Ferreira
Rafael Alejandro Salar i Marin
Rafael Roman i Simon
Ramón López i Tamarit
Raquel Calomarde
Raquel Cerezuela i Pastor
Raúl Sánchez i Rubio
Renée Bovet i Besse
Rosa Crisol i Lázaro
Rosa Maria Navajas i Jimenez
Rosa Rus i Herránz
Ruben Ortega i de Haro
Rufino Sanchez i Sanchez
Salvador Chafer i Martínez
Salvador Perez i Garcia
Sandra Castillo
Sandra Tomas
Santiago Belmonte i Maldonado
Sara Bermúdez i Muñoz
Sara Peris
Susana Velasco i Martínez
Tamara Rubio i Muñoz
Vanesa Fernandez i Pomer
Vanessa Soler
Ventura Sánchez i Alepuz
Vicenta Jerez i Osuna
Vicente Alonso Ratia
Vicente San Jose
Zhanna Seredyuk

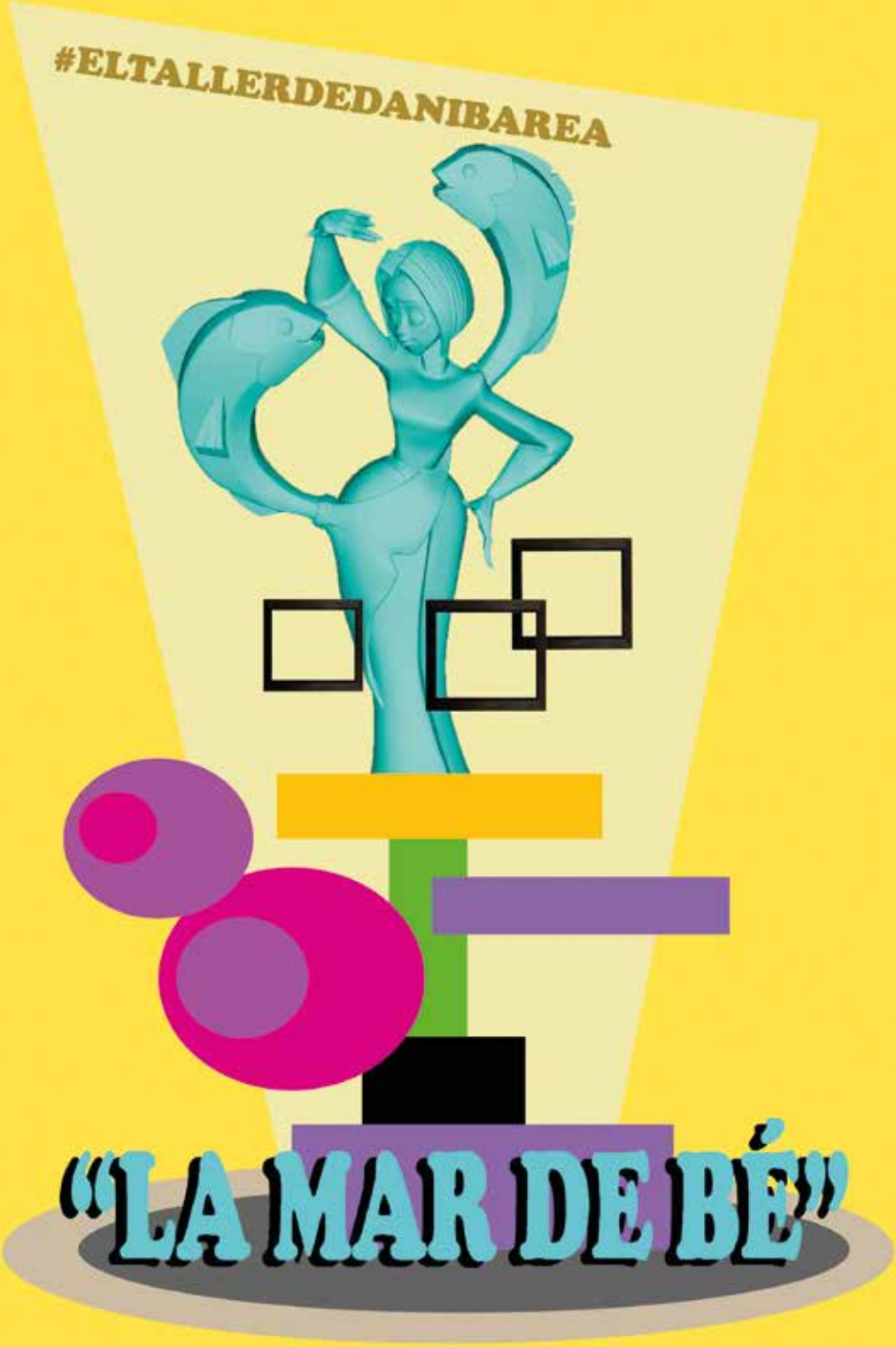
#ELTALLERDEDANIBAREA
"LA MAR DE BÉ"

La seguridad que protege su casa

24Hrs. Cerrajeros

Todo Tipo de Puertas y Motorizaciones

Persianas Enrollables y Rejas Extensibles

Toldos y Mosquiteras

Puertas Acorazadas.

Cambio y Reparación de Cerraduras.

Cajas Fuertes - Colocación y Reparación de Cierres Metálicos.

☎ 607 95 66 50

C/ CATALUÑA, 24 BAJO - PUERTO SAGUNTO

→ MONUMENT GRAN

LA MAR DE BÉ

ARTISTA
DANI BAREA

COS CENTRAL
Estem la mar de bé
ens fan creure els que manen,
encreuen els dits quan parlen
per a clavar-nos-la bé.

ESCENA 1
Aquests dos peixos també podien ser
Sánchez i Puigdemont,
que amb la condició d´estar al govern
tiren per terra la Constitució.

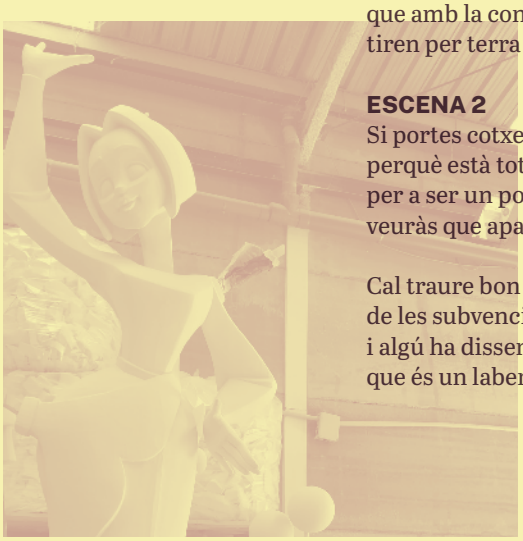

ESCENA 2
Si portes cotxe, ho tens prou difícil
perquè està tot ple de carril bici,
per a ser un poble més sostenible
veuràs que aparcar és missió impossible.

Cal traure bon benefici
de les subvencions que ens han donat,
i algú ha dissenyat un carril bici
que és un laberíntic entramat.

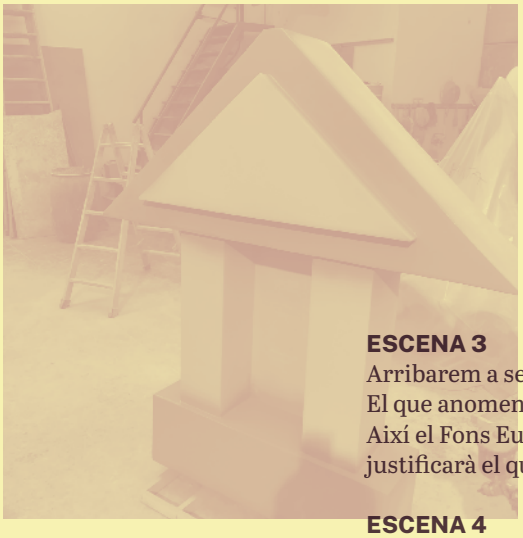

ESCENA 3
Arribarem a ser una ciutat digital!
El que anomenen “smart city” els moderns...
Així el Fons Europeu de Desenvolupament Regional
justificarà el que faça el nostre govern.

ESCENA 4
La saturació del transport públic
arriba ja a nivells desmesurats,
anar en bus o amb tren és un fàstic...
A ser sardines en llanda estem condemnats!

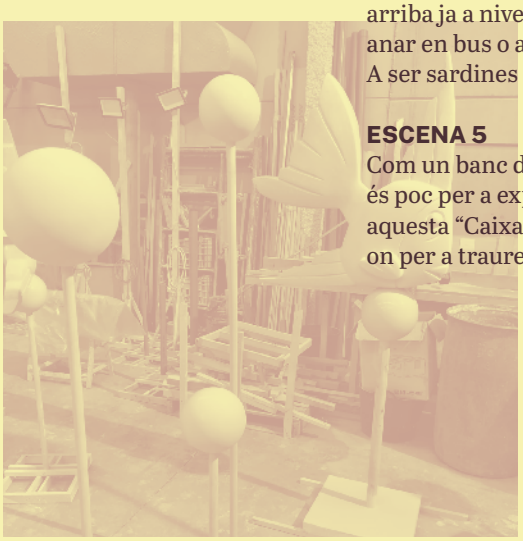

ESCENA 5
Com un banc de peixos apinyats
és poc per a explicar les cues que es fan,
aquesta “Caixa” és eixa xarxa-banc
on per a traure diners cauràs.

NOA BA REA EN CI NAS

HARO
AUTOELECTRÓNICA

Av. Ojos Negros, 39, Puerto de Sagunto 46520

600 38 73 13

Síguenos en instagram
@HARO__ELECTRONICA

→ NOA BAREA I ENCINAS FALLERA MAJOR INFANTIL ELS VENTS 2024

Això va ser que se era
una xiqueta amb un somni: ser fallera
però a més a més, Noa volia amb tot el cor
ser de la seua comissió, la fallera major.

Eixa xiqueta ambs llargs cabells negres,
la il·lusió es reflexa als seus ulls , sempre alegres.
Riallera, terratrèmol, i de handbol gran esportista
i ara fallera major infantil, I dels playbacks gran artista.

Regina infantil dels Vents vas ser nomenada
i hui, amb la teua anhelada banda engalanada
rebs esta vesprada a tos els fallers i falleres infantils
que amb gran honor i molt de carinyo te volen fer sentir.

Et desitgem que el teu regnat siga venturós
i gaudisques amb els teus pares, Raül I el reste de la comissió
d'unes falles inobidables i que es quedaran al teu cor
Noa Barea i Encinas, de la Falla Els Vents Infantil, Fallera Major.

Noa
2024

→ COMISSIÓ EXECUTIVA INFANTIL

Vicepresidències
1º Ulisses Navarro i Salar
2º Daniel Alarcó i de la Piedad

Secretariat
Miguel Alarcó i de la Piedad

Tresoreria
Sofía Carrasco i Muñoz

Comptador
Diego Clemente i Villanueva

Delegats
Alexia Alonso i Blesa
Cayetano Clemente i Cost

→ COMISSIÓ INFANTIL

Abad i Checa, Alvaro
Alarcó i De La Piedad, Daniel
Alarcó i De La Piedad, Miguel
Alonso i Blesa, Alexia
Badia i Sanchez, Danae
Barea i Encinas, Noa
Barea i Encinas, Raul
Carrasco i Muñoz, Sofia
Carrasco i Peris, Nerea
Chafer i Alandi, Noa
Chafer i Alandi, Pablo
Clemente i Cost, Cayetano
Clemente i Villanueva, Diego
Delgado i Valderas, Clara
Valero i Roch, Dunia
Falcon i Fuertes, Emma
Falcon i Fuertes, Guillem
Fernandez i Gomez, Marina
Ferrara i Gallego, Joan
Ferrara i Gallego, Lucia
Fuertes i Hueso, Leia
Garcia i Bosch, Martin
Gay i Gallardo, Alba
Gomez i Sesma. Leo
Gutierrez i Murria, Victoria
Murciano i Sanchez, Celia
Navarro i Garcia, Hernan
Navarro i Salar, Ulisses
Perez i Gordaliza, Alex Miguel
Rivas i Gonzalez, Candela
Rivas i Gonzalez, Martina
Romeroi Carrillo, Lucia
Rubio i Miranda, Blanca
Sanz i De La Torre, Nazaret
Sanz i De La Torre, Triana
Torres i Inda, Aitana
Torres i Yañez, Diego
Torres i Yañez, Elena
Torrubia i Domenech, Abril
Tur i De Haro, Carolina
Vivo i Villaver, Irene

→ MONUMENT INFANTIL

QUÈ SOMNIES?

ARTISTA
DANI BAREA

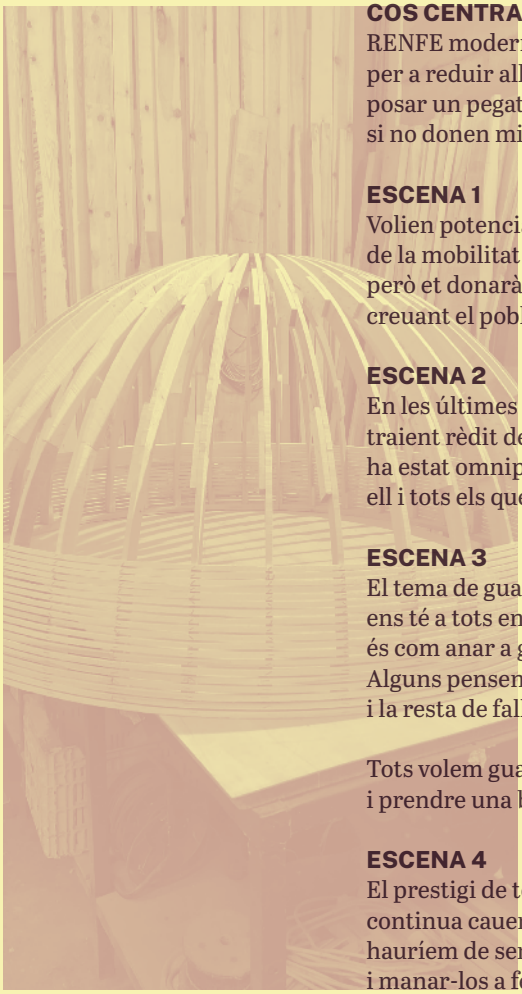

COS CENTRAL
RENFE modernitzarà l´aparcament
per a reduir allò de la massificació,
posar un pegat, no és gens coherent
si no donen millor servei a la població.

ESCENA 1
Volien potenciar l´ús
de la mobilitat urbana,
però et donarà un "patatús"
creuant el poble fent una gimcana.

ESCENA 2
En les últimes eleccions Dario va triomfar de nou
traient rèdit de l'anterior mandat,
ha estat omnipresent com si fora Deu
ell i tots els que estan al seu costat.

ESCENA 3
El tema de guanyar premis al món faller
ens té a tots en un sense viure,
és com anar a guanyar la Lliga...
Alguns pensen que estén a un Barça Madrid
i la resta de falles engolim saliva.

Tots volem guanyar puntets per a la nostra falla
i prendre una banderola caiga qui caiga.

ESCENA 4
El prestigi de tots els polítics
continua cauent en picat,
hauríem de ser més crítics
i manar-los a fer la mà.

QUE SOMIES?
#ELTALLERDEDANIBAREA

Martinez & Rueda
Clínica Dental

8º ANIVERSARIO

Soluciones para toda la familia

COMPROMETIDOS CON TU SALUD BUCODENTAL Y ESTÉTICA

Especialistas en:

DISEÑO DE SONRISA
CARILLAS
IMPLANTOLOGÍA
ORTODONCIA
ORTODÓNCIA INVISIBLE

Y también:

Estética Dental
Endodoncia
Periodoncia
Blanqueamiento
Odontologia General

FINANCIACIÓN HASTA 24 MESES SIN INTERESES*

* PREVIA APROBACIÓN BANCARIA

DANAE BADIA I SÁNCHEZ

caixa popular

On toca estar.

L'ATENCIÓ QUE RAONA

De què parlem quan parlem de *raonar*?

Que eres tu qui tria com vols que ens relacionem.

En Puerto Sagunto • Telf. 96 267 66 54

calzados F&C

Ven...
pruébatelos
y saldrás ganando!

C. Cataluña, esqu. San Vicente (junto Plz. Mare Nostrum-Frente Consum)

MC muñoz

Móvil: 665 09 10 05

Fijo: 96 009 60 60

C/ Vent de Gregal, 17
46520 Puerto Sagunto (Valencia)

→ PROGRAMA D'ACTES

Dissabte 9, Diumenge 10 i Dilluns 11 de Març
Muntatge de carpa.
Trasllat i muntatge dels monuments.

Dijous 14 de Març
Plantà de les Falles i Ornamentació de carrer.

Divendres 15 de Març
07:30h Despertà.
08:00h Esmorzar.
09:00h Visita del Jurat Qualificador.
15:00h Concentració al Casal per arreplegar a les nostres FM.
17:00h Visita de Cortesía a les Falles de Gilet i Faura.
21:30h Sopar a la carpa.
23:30h Orquestra "Venus".

Dissabte 16 de Març
07:30h Despertà.
08:00h Esmorzar.
15:00h Concentració al Casal per arreplegar a les nostres FM.
18:00h Lliurament de premis de FJSF i visita de Cortesìa a les Falles de Sagunt.
21:30h Sopar a la carpa.
23:30h Discomóvil.

Diumenge 17 de Març
07:30h Despertà
08:00h Esmorzar.
15:00h Concentració al Casal per arreplegar a les nostres FM.
17:00h Visita de Cortesía a les Falles de Port de Sagunt.
21:30h Sopar.
23:30h Duo Paradais.

Dilluns 18 de Març
07:30h Despertà
08:00h Esmorzar.
17:30h Festa Infantil al nostre barri.
18:30h Berenar per als nostres socis.
21:30h Sopar a la carpa.
23:30h Actuació Musical (per determinar).

Dimarts 19 de Març – SAN JOSEP
09:30h Concentració al Casal, per arreplegar a les nostres FM.
11:00h Inici de l´ofrena floral a la nostra Mare de Déu dels Desamparats.
14:00h Mascletà.
14:30h Menjar a la carpa.
21:00h Sopar a la carpa.
22:00h Cremà del Monument Infantil.
Cremà del Monument Grand (per determinar).

La Comissió de la A.C. Falla Els Vents, es reserva el dret de modificar o suprimir qualsevol dels actes al present programa.

Així, si per qualsevol circumstància i a conseqüència del foc, coets o acte faller, algú veí tinguera perjudici algun per deteriorament de la seua vivenda (trencament de cristalls, persianes, façana, etc.), li preguem que acudisca immediatament a comunicar-ho al President de la Falla, amb el fi de formular la pertinent reclamació davant la companya d'assegurances que totes les falles tenim concertada.

→ TREBALLANT LA SOSTENIBILITAT

MANOLI GARCÍA I MACIAS

LA SOSTENIBILITAT VE A RECORDAR-NOS QUE UNA ALTRA MANERA DE FER LES COSES ÉS POSSIBLE. PODEM PROGRESSAR COM A SOCIETAT AL MATEIX TEMPS QUE CUIDEM DEL MEDI AMBIENT, BUSQUEM LA JUSTÍCIA SOCIAL I CREGUEM VALOR ECONÒMIC. I AIXÒ GRÀCIES A LA SOSTENIBILITAT.

La sostenibilitat tracta de protegir el planeta, frenar el canvi climàtic i impulsar el desenvolupament social sense que posem en risc la vida sobre la Terra i sense deixar a ningú arrere. Aquest concepte busca cobrir les nostres necessitats presents sense comprometre els recursos de les generacions futures.

Què vol dir això? Doncs que, l'objectiu és trobar com sostindre la nostra forma de vida durant un temps indeterminat. Perquè hui dia, no ho és.

Els pilars de la sostenibilitat són:

→ **Mediambiental**
La sostenibilitat implica assumir que la naturalesa i el medi ambient no són una font inesgotable de recursos, sent necessària la seua protecció i ús racional.

→ **Social**
En el pla social, la sostenibilitat promou el desenvolupament social buscant la cohesió entre comunitats i cultures per aconseguir nivells satisfactoris en la qualitat de vida, sanitat i educació. La lluita per la igualtat de gènere és un altre aspecte que durant els pròxims anys protagonitzarà les accions de sostenibilitat social.

→ **Econòmica**
En tercer lloc, la sostenibilitat també impulsa un creixement econòmic que genere riquesa equitativa per a tots, sense danyar el medi ambient.

Font: Acciona

Com a Associació Cultural, el pilar de la sostenibilitat econòmic no el podem treballar, per ser una associació sense ànim de lucre, per això ho substituïm en el nostre treball sostenible, el PILAR CULTURAL, en el qual treballem la cultura, perquè, conéixer la nostra història, ens permet conéixer el passat per a entendre el present que vivim, i construir el nostre futur.

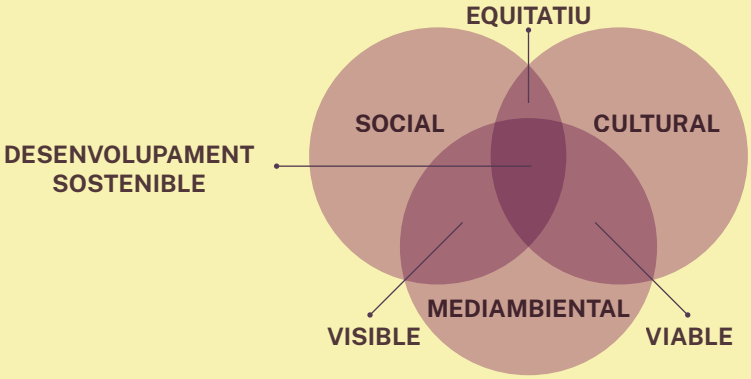

A continuació, el treball del desenvolupament sostenible 2024 en Els Vents.

ACCIONS SOSTENIBLES SOCIALS

02/04/23 Exaltació falla agermanada Plaça Almudín
05/04/23 Donació de joguets
11/04/23 Jocs populars en el casal
14/04/23 Festa falla agermanada Sogorb
15/04/23 Ofrena falla agermanada Sogorb
23/04/23 Dia del llibre
25/04/23 Presentació 37a Mitja Marató Port. Sagunt i 1a 5'5 k
29/04/23 37a Mitja Marató Port.Sagunt i 1a 5'5 k
07/05/23 Carrera "Amuhcanma"
14/05/23 Creu de maig
14/05/23 Donació d'aliments Creu Roja
20/05/23 Taller de defensa personal
27/05/23 Torneig futbol sala
03/06/23 "Percumón"
14/06/23 Recollida taps de plàstic per a Ucraïna
01/07/23 Campionat futbol 7
20/07/23 Lliurament de llibres per a "Kumpania"
09/09/23 Fira associacions – Exposició violència de gènere
09/09/23 Voleibol de platja
17/09/23 Concurs paelles Sagunt
23/09/23 Certamen playbacks adults
24/09/23 Certamen playbacks infantils
07/10/23 Mig any faller
09/10/23 9 d'octubre
12/10/23 Ofrena dia del Pilar
16/10/23 III concurs fotografia digital
21/10/23 Torneig pàdel
22/10/23 Torneig bàsquet
28/10/23 Torneig frontó
28/10/23 Festa Halloween, tallers infantils
04/11/23 Torneig ping pong
04/11/23 Taller defensa personal femení
12/11/23 Carrera 30k
18/11/23 2n taller defensa personal femenina
25/11/23 Jornada convivència amb associacions i entitats amigues
25/11/23 Torneig bitles
25/11/23 Concurs cartells 25n
26/11/23 Carrera per la igualtat en la diversitat
26/11/23 Trobades a Gilet

ACCIONS SOSTENIBLES CULTURALS
22/04/23 1r Esmorzar Literari - Mossets d'Igualtat
23/04/23 Banys àrabs – Torres Torres
20/05/23 2n Esmorzar Literari ambRaquel Hernández
21/05/23 Visita al Museu Militar de València
28/10/23 3er Esmorzar Literari, Nerea i Martina
04/11/23 4t Esmorzar Literari amb Victoria Daboise
11/11/23 Visita guiada Factory Town
23/11/23 XVII Setmana Cultural – Diversitat funcional
25/11/23 5é Esmorzar Literari amb Silvia Tamayo
25/11/23 Tallers d'Arqueogastronomía
02/12/23 "Tardeo" amb Tavi Gallart

ACCIONS SOSTENIBLES MEDIAMBIENTALS
26/03/23 Quina Ribera II
26/03/23 Taller familiar Casa Penya
31/03/23 Visita guiada al cordó dunar de Canet
03/06/23 Projecte Allibera 1m2
13/07/23 Visita guiada Casa Penya – Rat Penats (Ratpenats)
21/10/23 Plantació flora dunar platja Port de Sagunt
05/11/23 Visita guiada a la Marjal dels Moros de Puçol
18/11/23 2a plantació flora dunar platja de Corint
22/11/23 Projecte Joves pel Riu Palància
02/12/23 3a plantació flora dunar platja Almardà

RESUM FOTOGRÀFIC

CREU DE MAIG

PROCLAMACIÓ

PROCLAMACIÓ

PAELLES

PAELLES

PLAY BACK
ADULTS

PLAY BACK
ADULTS

PLAY BACK ADULTS

PLAY BACK
INFANTILS

PLAY BACK INFANTILS

PRESENTACIÓ

OFRENA EL PILAR

Centre
Sant Cristòfol

RESIDENCIA
NUESTROS HIJOS
NOVADAT
NOVADAT
NOVADAT

SETMANA CULTURAL

TROBADES

CARTELL ANUNCIADOR

POSTALS NADALENQUES

NADAL

IGUALTAT, EVOLUCIÓ O REVOLUCIÓ

→ LA DELEGACIÓ D'IGUALTAT EVOLUCIÓ O REVOLUCIÓ

ESTIBALIZ BOSCH I DIAZ

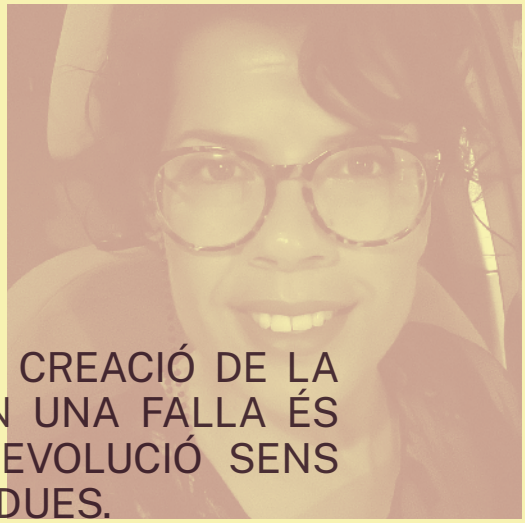

A LA PREGUNTA DE SI LA CREACIÓ DE LA DELEGACIÓ D'IGUALTAT EN UNA FALLA ÉS UNA REVOLUCIÓ O UNA EVOLUCIÓ SENS DUBTE RESPONC QUE AMBDUES.

Si busquem la definició de revolució, trobem que es defineix com aquella acció i efecte de regirar o regirar-se; també canvi profund, generalment violent, de les estructures polítiques i socioeconòmiques d'una comunitat nacional. Realment, quan es va crear, i parle des de la nostra experiència i visió, en un principi no era clar que és el que s'anava a realitzar en esta nova delegació. Era una bona idea per a moltes persones ja que s'optava a un nou premi i banderola, i això agrada molt, ja que donen prestigi i a més este és un premi econòmic. A poc a poc part de la comissió va començar a regirar-se ja que els ideals de la delegació xocaven en certa manera amb la tradició i el protocol faller. A més, aquests ideals no sempre han sigut ben entesos, bé perquè les delegades no hem sabut transmetre'ls correctament o bé perquè en tota comissió hi ha persones amb diferents idees, valors, perspectives... però això va ser a l'inici; realment crec que ha millorat la concepció de la delegació... això, o ja s'han acostumat a nosaltres, mai sé que pensar.

És una realitat que la societat està en continu canvi, i les falles no poden ni deuen estar alienes a este canvi. La tradició i la seua transmissió de generació a generació és important, ja que és el nostre senyal d'identitat i la nostra història. Però la tradició pot adaptar-se també als canvis i això no cal viure-ho com un atac sinó com una oportunitat. Que alguna cosa haja sigut així durant moltíssim temps no significa que siga el correcte o l'única opció. Els canvis fan por, és una cosa desconeguda, eixim de la zona de confort ... però no ha d'implicar que vaja a ser una cosa negativa o un error.

Si busquem la definició d'evolució, trobem que és el canvi o transformació gradual d'alguna cosa, com un estat, una circumstància, una situació, unes idees... i crec i defense que la Falla Els Vents ha patit una gran evolució gràcies a la delegació d'igualtat. A través d'ella la falla s'ha obert un poc més a la població. Han nascut col·laboracions amb diferents associacions i entitats de la població. Ha començat a conéixer-se com una associació que dona oportunitats a escriptores per a presentar les seues obres, per les seues col·laboracions amb centres educatius i la seua implicació per l'educació en valors des de primerenques edats. Com un lloc que fomenta trobades de sororitat, així com de conscienciació i sensibilització. La falla Els Vents s'ha convertit en una falla de referència. Ja no es veu únicament com una associació festiva sinó com una associació cultural i festiva a parts iguals. I això és del que més orgullosa em trobe.

Cada vegada que parlem amb persones alienes a la nostra falla i ens presentem com a delegades d'igualtat d'una falla, les seues cares són tot un poema. En un principi m'alegra veure la seua sorpresa, ens sentim en una certa forma especials, estem fent alguna cosa fora del comú. Però un segon més tard, sent tristesa, hauria de ser comú a totes les falles disposar d'una delegació d'igualtat al mateix nivell que la resta de delegacions comunes en cadascuna de les comissions. Però imagine que és qüestió de temps. Com tots els canvis han d'existir persones eixelebrades

com nosaltres que diguen: I perquè no? Perquè altres comissions diguen : També ho volem. Així que des d'ací anime a cadascuna de les comissions a què creen la seua delegació d'igualtat, i de manera transversal, treballen perquè les nostres festes siguen les més respectuoses i igualitàries possibles. Però no únicament han de fer este canvi les comissions falleres, sinó també els centres educatius, les empreses administracions i allà on es detecte una discriminació per raó de gènere... una actitud d'assetjament o abús cap a les dones... qualsevol tipus de violència o conducta masclista cap a les dones.

Definitivament amb la creació de la delegació d'igualtat es va revolucionar i va evolucionar Els Vents.

→ L'IGUALTAT 2024

ESTIBALIZ BOSCH I DIAZ

UN ALTRE EXERCICI ARRIBA A LA SEUA FI I AMB ELL LA SENSACIÓ DE CANSAMENT I SATISFACCIÓ PEL TREBALL BEN FET.
LA DELEGACIÓ D'IGUALTAT VA INICIAR UNA NOVA ACTIVITAT QUE VA SER MOLT BEN ACOLLIDA. AL MES D'ABRIL ES VA DUR A TERME LA PRIMERA EDICIÓ DE MOSSETS D'IGUALTAT. EN AQUESTA OCASIÓ ES VA CREAR UNA XARRADA DEBAT SOBRE DE LA VISIBILITAT TRANS, LA SEUA REALITAT SOCIAL I TAMBÉ LABORAL. COM NO PODIA FALTAR ES VAN REPRENDRE ELS TAN ESPERATS ESMORZARS LITERARIS. MOMENTS DE CONNEXIÓ I ACOSTAMENT ENTRE LES PERSONES QUE ESTIMEN LA LITERATURA I ELS ESMORZARS EN COMPANYIA. DURANT EL MES DE MAIG L'ESCRIPTORA RAQUEL HERNÁNDEZ ENS VA PARLAR DE LA SEUA FANTÀSTICA OBRA I EL MÓN DE EONM.

Com no podia faltar es van reprendre els tan esperats Esmorzars Literaris. Moments de connexió i acostament entre les persones que estimen la literatura i els esmorzars en companyia. Durant el mes de maig l'escriptora Raquel Hernández ens va parlar de la seua fantàstica obra i el món de Eonm.

Però també calia cultivar el cos, no sols la ment, i la nostra agrupació amiga Kravmaga Morvedre ens va donar les primeres lliçons de defensa personal.

Després del descans vacacional vam tornar amb forces renovades. Era el moment de col·laborar amb les nostres entitats amigues, formant part de la tercera edició de la Fira de les Associacions. Un acte en el qual traiem al carrer la nostra exposició i fotoreclam interactiu.

A l'octubre el nostre tercer Concurs de fotografia digital amb la temàtica relacionada amb la Igualtat, la lluita contra la violència de gènere i/o repulsa cap a aquesta. Un concurs amb categoria adulta i infantil en la qual es convida als centres educatius a treballar de manera transversal l'educació en valors.

També en aquest desé mes es va dur a terme un dels Esmorzars literaris més emotius i potents. Amb la presentació del conte Nerea, Martina i el batec de les papallones vam poder plorar, abraçar-nos i agrair no ser protagonistes de la història.

Vam donar la benvinguda a novembre amb la sisena edició del Concurs de cartells commemoratius pel dia Internacional de l'eliminació de la violència contra la dona 25N. Un concurs que ja s'asseu entre els centres educatius de la localitat però també en altres entitats en les quals és beneficiós l'educació en valors. Al costat del concurs, una nova edició de l'Esmorzar literari. Aquesta vegada amb l'escriptora Victoria Daboise que ens va contagiar per l'amor que sent cap a les flors, l'art i les relacions humanes.

La nostra setmana cultural va arribar i la delegació de cultura ens va convidar a col·laborar en ella i ho vam fer amb gran gust. La temàtica la diversitat funcional i per a això comptarem amb la col·laboració de les entitats i associacions locals que treballen amb i per a les persones amb diversitat funcional. Entitats i associacions encapçalades i gestionades en la seua majoria per dones.

Es va posar l'accent principalment en la Maternitat de persones amb necessitats especials a través d'un Esmorzar literari de dos llibres al qual van assistir i van participar les seues escriptores i protagonistes. I també a visibilitzar i sensibilitzar en la doble discriminació que pateixen les dones amb diversitat funcional, a través de la segona edició de la carrera no et detingues.

Es van acostar les festes nadalenques, i vam posar fi a l'any amb la nostra exposició ampliada en el Casal Jove. Exposició en la qual es recullen les anteriors fotografies, i a les quals s'uneixen les entregades enguany en la nova edició del concurs de fotografia.

I 2024 va arribar, i amb ell, el compte arrere per a les nostres falles. I el moment d'ultimar els nostres monuments, critiques i segur alguna sorpresa per a la setmana fallera. I és que la delegació d'igualtat de la Falla Els Vents sempre està pensant com posar les ulleres violetes en marxa.

SIN
DRO
RH

→ MASCULINITATS

ESTIBALIZ BOSCH I DIAZ

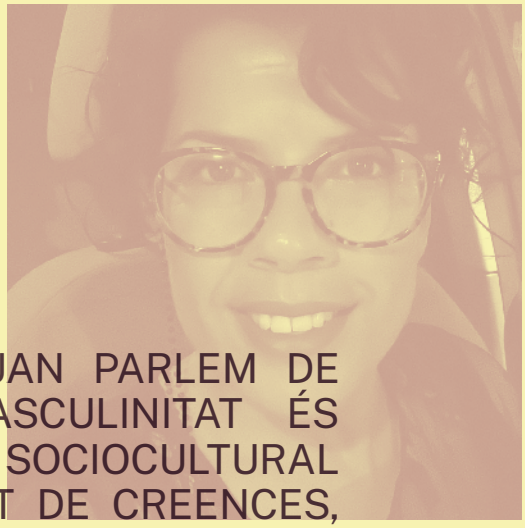

A QUÈ ENS REFERIM QUAN PARLEM DE MASCULINITATS? LA MASCULINITAT ÉS UNA CONSTRUCCIÓ SOCIOCULTURAL QUE RECULL UN CONJUNT DE CREENCES, COMPORTAMENTS I ACTITUDS QUE CADA SOCIETAT ATRIBUEIX ALS HOMES. AQUESTA CONSTRUCCIÓ ORDENA I CLASSIFICA UNA SÈRIE DE CATEGORIES TOTALMENT OPOSADES A LES QUALS ORDENA I CLASSIFICA PER A LA FEMINITAT, ÉS A DIR, ES PRESENTEN SEMPRE EN RELACIÓ O ENFRONT DE CADASCUNA D'ELLES . LA MASCULINITAT ES CONSTRUEIX A TRAVÉS DE LA POSADA EN PRÀCTICA, BUSCANT SEMPRE LA REAFIRMACIÓ PRÒPIA I DEL GRUP. AIXÒ PROVOCA QUE ELS HOMES ESTIGUEN EN CONSTANT TENSIÓ I CERCA DE L'APROVACIÓ DELS ALTRES.

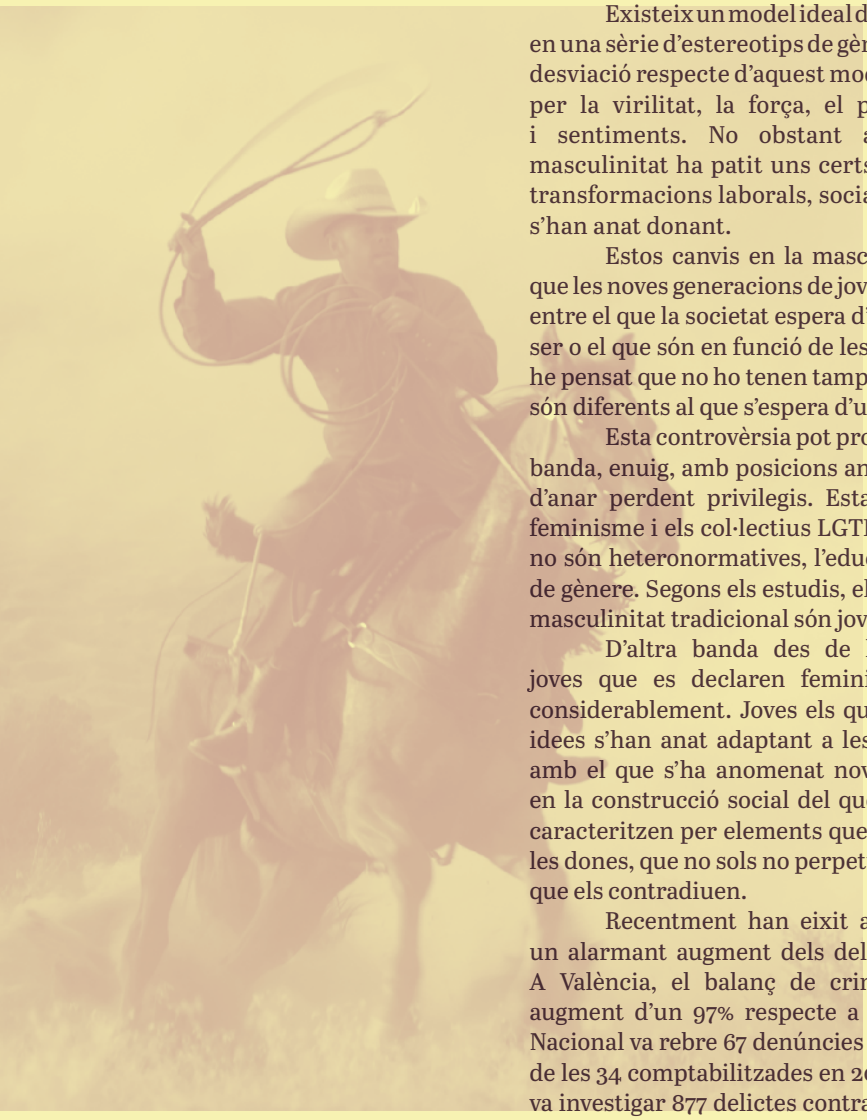

Existeix un model ideal de masculinitat hegemònica, basat en una sèrie d'estereotips de gènere i que penalitza el diferent o la desviació respecte d'aquest model. Este model es caracteritzaria per la virilitat, la força, el poder o la negació dels afectes i sentiments. No obstant això el model tradicional de masculinitat ha patit uns certs canvis per conseqüència de les transformacions laborals, socials, econòmiques i polítiques que s'han anat donant.

Estos canvis en la masculinitat tradicional pot provocar que les noves generacions de joves homes se senten desconcertats entre el que la societat espera d'ells, el que ells creuen que han de ser o el que són en funció de les seues possibilitats reals. Sempre he pensat que no ho tenen tampoc fàcil, sobretot eixos homes que són diferents al que s'espera d'un home.

Esta controvèrsia pot provocar diferents reaccions... d'una banda, enuig, amb posicions antifeministes, malestar o sensació d'anar perdent privilegis. Esta posició veu com a enemics al feminisme i els col·lectius LGTBIQ+, qüestionen les famílies que no són heteronormatives, l'educació sexual i les noves identitats de gènere. Segons els estudis, els joves que defensen o abracen la masculinitat tradicional són joves més violents

D'altra banda des de l'any 2016, el nombre d'homes joves que es declaren feministes a Espanya, ha augmentat considerablement. Joves els quals els seus discursos i les seues idees s'han anat adaptant a les noves realitats canviants. Joves amb el que s'ha anomenat noves masculinitats, que no entren en la construcció social del que es denomina ser home. Que es caracteritzen per elements que socialment s'han relacionat amb les dones, que no sols no perpetuen els estereotips de gènere sinó que els contradiuen.

Recentment han eixit a la llum dades que reflecteixen un alarmant augment dels delictes sexuals en els últims anys. A València, el balanç de criminalitat de 2022 reflecteix un augment d'un 97% respecte a l'any 2019. L'any 2022 la Policia Nacional va rebre 67 denúncies de víctimes de violacions enfront de les 34 comptabilitzades en 2019. L'any 2021 la Policia Nacional va investigar 877 delictes contra la llibertat sexual i 61 denúncies per agressió sexual amb penetració a la ciutat de València (Les Províncies). Estes xifres són més que preocupants. Però no són únicament xifres, darrere de cada xifra hi ha persones i famílies destrossades.

Les últimes dades de la fiscalia indiquen que en 2021 es van interposar 2.625 denúncies per actes contra la llibertat sexual duts a terme per menors de 18 anys, el doble dels procediments interposats en 2016.

Quines poden ser les raons o motius d'estes xifres? La Fiscalia General de l'Estat ha alertat contra la "despreocupació i banalitat" amb la qual els adolescents afronten les relacions sexuals així com els comportaments altament sexualitzats que mostren a edats molt primerenques, o el fàcil accés a la pornografia.

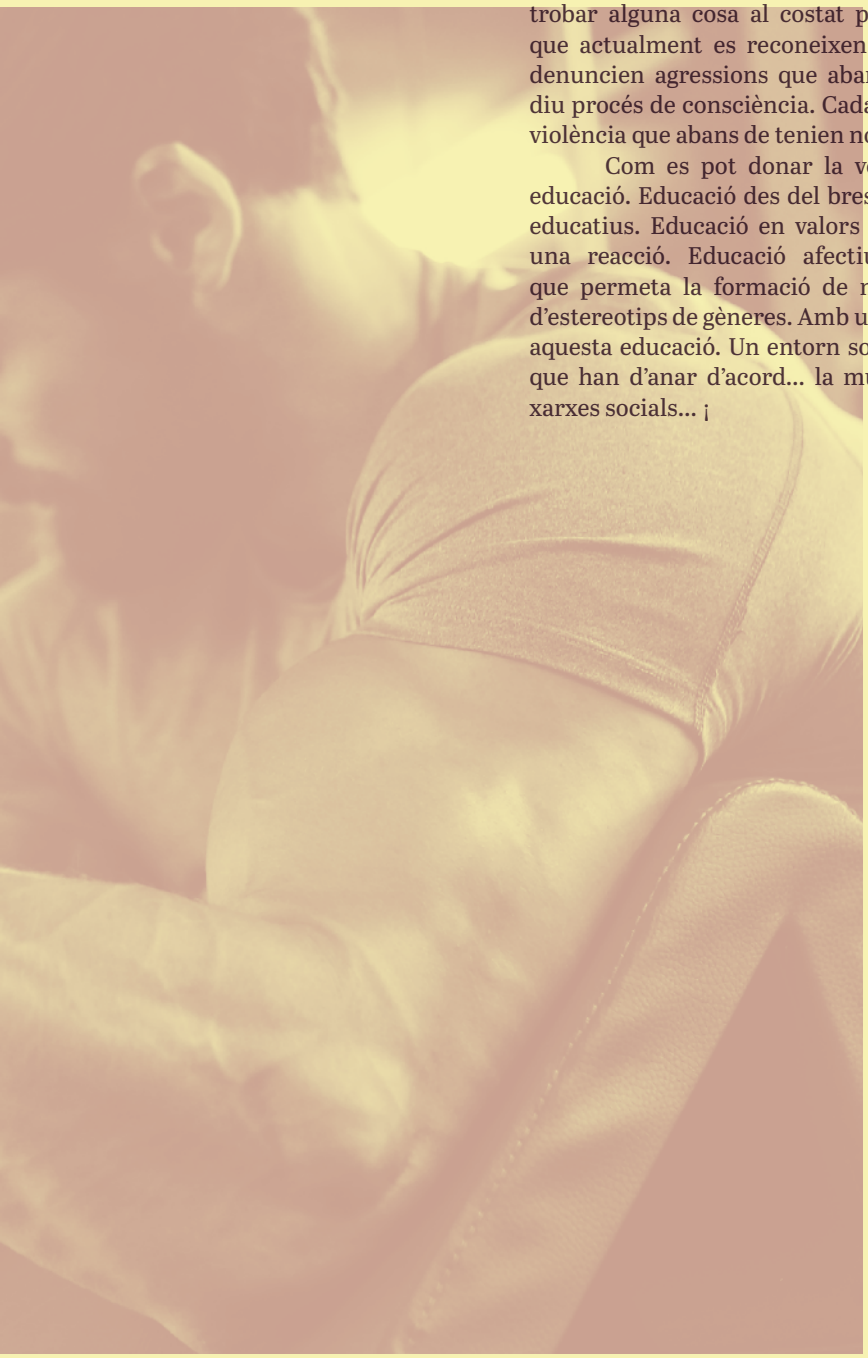

Les estadístiques del Ministeri de l'Interior mostra que en els últims 10 anys s'ha triplicat el nombre de menors detinguts i investigats per delictes sexuals, en passar de 205 en 2011 a 673 acusats en 2021.

Malgrat els avanços del feminisme, molts joves reprodueixen els patrons agressius i masclistes. Si podem trobar alguna cosa al costat positiu en estes estadístiques, és que actualment es reconeixen les situacions de violència i es denuncien agressions que abans patien en silenci. A això se'n diu procés de consciència. Cada vegada s'identifiquen formes de violència que abans de tenien normalitzades o assumides

Com es pot donar la volta a estes estadístiques? Amb educació. Educació des del bressol, en la família i en els centres educatius. Educació en valors que propicie un canvi d'actitud, una reacció. Educació afectiu-sexual i igualitària, educació que permeta la formació de noves masculinitats i la ruptura d'estereotips de gèneres. Amb un entorn que afavorisca i secunde aquesta educació. Un entorn social amb tots els elements d'este que han d'anar d'acord... la música, el cinema, la televisió, les xarxes socials... ¡

→ PER QUÈ MIRAR AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE A LES FALLES I EN LES FALLES?

ANABEL SÁNCHEZ ESPINOSA
SOCIÒLOGA I GRADUADA
EN CIÈNCIES POLÍTIQUES
I ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

LES NOSTRES FESTES JOSEFINES SÓN SENS DUBTE PART IMPRESCINDIBLE DE LA VIDA EN LA POBLACIÓ VALENCIANA. ENS EMOCIONEN, ENS EXALTEN, ENS ALLUNYEN PER UNS DIES DEL RITME QUOTIDIÀ I IMPARABLE DE LA NOSTRA SOCIETAT I, SOBRETOT, ENS IDENTIFIQUEN, GENEREN EN NOSALTRES UN, GENS MENYSPREABLE, SENTIMENT DE PERTINENÇA IDENTITÀRIA DEL QUAL SENTIR UN PROFUND ORGULL.

El per què mirar a les nostres festes falleres des de perspectiva de gènere, això és, tenint en compte les desigualtats que poden donar-se en la nostra societat fonamentades en una qüestió de gènere, no és ni més ni menys que una necessitat imperant si realment volem sentir eixe orgull profund i a més durador, en les nostres festivitats.

Profund, perquè està basat no únicament en l'exaltació de la festa més terrenal i ociosa, que d'altra banda és tan necessària i beneficiosa, sinó que a més ve donat pel coneixement dels nostres orígens, part imprescindible per a saber cap on anem; i per la seguretat que en les nostres celebracions, el respecte i la convivència igualitària són pivots des de les quals construir i fomentar tota acció. Res és divertit realment si totes les parts no es diverteixen.

Durador, perquè la nostra societat és canviant. En alguns moments ens pot semblar una contra-evolució pel ritme i les dinàmiques, però la veritat és que, afortunadament, les nostres societats són cada vegada més igualitàries, i no es conceben sense que el conjunt participe activament en cada decisió, acció i detall. Adaptar-se a esta realitat il·lusionant, no farà més que acostar a noves generacions a esta festivitat mantenint a les anteriors, per la seua capacitat d'adaptar-se a noves formes i llenguatges, sense deixar de costat aquell origen que volem mantindre viu amb la dedicació que es mereix.

La perspectiva de gènere, tan injuriada en moltes ocasions per desconeixement o (des)interés, no és més que la manera de mirar de manera respectuosa i analítica a la societat en el seu conjunt, tenint en compte que esta s'ha construït en una diferenciació entre home i dona com si tots dos no formaren part del mateix equip. Aprofitant la diversitat biològica, que res té a veure amb la intel·ligència, mèrits, vàlua, a la fí, d'una persona, s'ha construït tot un discurs cultural en el qual havia de quedar-nos ben clar què és i com actua un home i què és i com actua una dona, i en este "com actúa", lògicament, es van imposar uns límits clars per a tots dos, uns límits que ens van allunyar del treball en equip i va deixar a més enterrades les capacitats de totes dues parts, sent la capacitat del respecte i la cooperació les més danyades. És completament irresponsable no diagnosticar esta realitat sobre la qual hem i ens hem construït i, una vegada diagnosticada buscar col.laboratívament totes les solucions possibles. La perspectiva de gènere és doncs, el punt de partida del diagnòstic, les ulleres amb les quals ens fixarem en quins detalls, que poden passar-nos desapercebuts, queda patent eixe pensament equivocat de diferència de mèrits i drets.

Tot ha estat impregnat per esta i-lògica de pensament diferenciador,:els nostres costums, hàbits quotidians, el nostre llenguatge és la nostra cultura i aglutina tot l'anterior, i, no hi ha dubte, inclou a les nostres festes i el seu llenguatge. Eixe llenguatge que aprenem i reproduïm en la nostra vida diària, és una caixa que oculta de la manera més innocent xicotets detalls d'eixa diferenciació indesitjada i indesitjable: frases espontànies,

bromes sense, a priori, mala intenció, etiquetes imposades a algú per “ser” d’un sexe o un altre que poden veure’s, llegir-se, sentir-se i fins a olorar-se en les nostres festes falleres. Deu ser el nostre treball en comú el de posar-nos les ulleres *diagnosticadores* per a transformar eixe llenguatge que es basa en el negatiu, en un que mantinga l’essència per la qual continuar sentint orgull i potencie una societat més respectuosa i positiva.

istock / Vivvi Smak

serrano

Joyería

Relojería

Taller de Joyería Propio

Avda. 9 de Octubre, 97 - A
Telf. 96 268 21 35
e-mail:joyeria.serrano@yahoo.es

46520 Puerto Sagunto
(Valencia)

CALIZA
POOL BAR

gastronomía
eventos
piscina
música en directo

@calizapoolbar

ABIERTO TODO EL AÑO

CARPAS CLIMATIZADAS

Avenida Ojos Negros, 72

Puerto Sagunto Junto a Horno Alto nº 2

Lo tenemos todo

Reservas 675 741 608 / 675 615 357

www.calizapoolbar.es

LA LYONESA
PASTELERÍA

DESDE 1968
OFRECIENDO
CALIDAD Y CONFIANZA

SERVICIO
COMIDA PARA LLEVAR

T. 962 673 331 / 649 696 137

C/ VIRGEN DEL CARMEN, 22 - PUERTO SAGUNTO

TECAVICAS

TELECOMUNICACIONES

35

1987 - 2022

ANIVERSARIO

La tecnología que nos une...

TELEVISIÓN TELÉFONO INTERNET MÓVIL WIMAX

C/ Gibraltar 4 _ Puerto de Sagunto _ 46520_Valencia _ Espa

+34 962 679 271 / +34 962 690 791

tecavicas@tecavicas.es

www.tecavicas.es

Tiramisù
Pastelería Artesanal
Heladería - Cafetería
Av. 9 de Octubre, 75 - Puerto de Sagunto
624 426 117

aguas de marzo®

TRADICIÓN FAMILIAR
EN **INDUMENTARIA VALENCIANA DESDE 1948**

CIRILO AMORÓS 13, 46004 VALENCIA
96 328 80 12
EMAIL@AGUASDEMARZO.ES
WWW.**AGUASDEMARZO.COM**

GRUPO
aico
www.grupoaico.com

Jorge Sanz Andres
Corredor de seguros
TEL.: 963 215 455

aico mediación S.L. - Correduría de Seguros - Clave D.G.S J-2561
jsanzandres@grupoaico.com

Contell
farmacéuticos

ortopedia formulación magistral homeopatía

C/ Isla de Córcega , 12 Puerto de sagunto 46520
Tel: 96 267 61 23 email: jrcontell@gmail.com

www.piscivalen.es 96 022 98 96

PISCIVALEN
Construimos tus piscinas

GASTRO CERVECERÍA
CASA RAFA
CANET PLAYA

baum
DATA.SISTEM
X-431
DELPHI
BOSCH
Invented for life
MECANICA Y ELECTRICIDAD AVANZADA DEL AUTOMÓVIL
DIAGNOSIS MULTIMARCA
REPARACIÓN Y CODIFICACIÓN DE CENTRALITAS
talleresbaum@hotmail.com
AV / OJOS NEGROS Nº 6 (Poligono Ingruinsa)
Tel./ Fax : 96 267 39 41
46520 PTO.SAGUNTO
(Valencia)

OLMOS
farmacia

ABIERTO 365 DÍAS

Horario de 8:30 h. a 21:.30 h.
Av. Hispanidad, 19 · 46520 · Puerto de Sagunto (Valencia)
T. 962 670 211 · 685 109 429
facebook.com/farmaolmos

VILCERAM, CONTIGO DESDE 2006

REFORMAS INTEGRALES
ATENCIÓN PERSONALIZADA
COCINAS A MEDIDA
PINTURA
BAÑOS
AZULEJOS
PORCELÁNICO
VISITA NUESTRA EXPOSICIÓN
DISEÑO 3D PERSONALIZADO

VISITANOS EN:
Tel: 962679970
vilceram@gmail.com
www.vilceram.com
Facebook: Vilceram SL

Av. Arquitecto Alfredo Simó, 34
Pto. Sagunto 46520 Valencia
SPAIN

SERVICIOS Y DESATASCOS CANET S.L

- REFORMAS EN GENERAL
- MANTENIMIENTO FINCAS
- SERVICIO DE COBRA

605 44 81 22 · 695 05 15 46

Carmen Alcaide
MAKE UP · ESTÉTICA

maquillaje social / maquillaje con aerógrafo / maquillaje audiovisual
peinado y maquillaje de fallera / especial novias
servicio a domicilio

tratamientos faciales y corporales
radiofrecuencia / presoterapia / depilación cera y láser

T. 669 142 882 / tinalcaide@gmail.com
C/ Vent de Tramuntana, 26 3-6 Puerto de Sagunto
carmenalcaide.makeup

mimum

FISIOTERAPIA
PERSONALIZADA

C/ Cid Campeador nº9 Bajo- izq.
46.520 - Puerto de Sagunto
Valencia - 961 074 340
holamimumfisioterapia@gmail.com

ENCARNA MARTÍNEZ GUILLÉN

Tel. 96 108 76 78
+34 637 42 33 82

C/ Reina Isabel II, 10 bajo
46520 Puerto de Sagunto (Valencia)
ventas@lacosturerapatchwork.com
@lacosturera_patch
www.lacosturerapatchwork.es

la costurera patchwork

BAR RESTAURANTE
TITO NATACHA
COMIDA CASERA

TITO NATACHA

BAR RESTAURANTE · COMIDAS CASERAS
MENÚS · ALMUERZOS POPULARES · CENAS

Telf. 96 269 00 33
C/ Isla Mallorca, 13 46520 PUERTO de SAGUNTO

Tu academia de idiomas
en Puerto de Sagunto

Dina's
learning center

Avd. Alcalá Galiano, 40,
Puerto de Sagunto
96 118 58 85 - 692 69 08 62

RESTAURANTE - BOCATERIA

Doñate

CONTACTO: 962675374

CENTRO IMPRESION DIGITAL - IMPRENTA RAPIDA

HM Digital

La impresión es lo que cuenta

Fotocopias, Impresión digital, Cartelería pequeño y gran formato, Tarjetones de Boda, bautizo, comunión... Impresión sobre lienzo y papel fotográfico, Sellos caucho, Material de oficina, etc...

Y AHORA DESCUBRE MUCHO MÁS EN Smile by hmdigital

www.hmsmileprint.com

C/Maestrat, nº1- Puerto Sagunto (Valencia) Telf. 96 267 42 69
http://www.hmdigital.es e-mail:administracion@hmdigital.es

Aptis IELTS

BRITISH COUNCIL Advantage

British English Centre

Centro preparador de los exámenes de Cambridge English

Tel. 96 108 76 75

Avda. Arquitecto Alfredo Simón, 26 Bajo
46520 Puerto Sagunto. Valencia

Talleres Morant
Electromecánica

C/ Artiste Faller nº 5
Polígon Industrial
Canet d'en Berenguer
C.P. 46529
T: 96 266 90 17
M: 666 888 486
talleresmorant@gmail.com

Sabor del Monte®
desde 1985

C/ Trabajo, 12 • Tel. 962 673 781 • Puerto Sagunto (Valencia)
Avda. 9 de Octubre, 71 • Tel. 961 088 389 • Puerto Sagunto (Valencia)
C/ Serves de Jesús, 24 • Tel. 964 513 974 • Burriana (Castellón)
Avda. Jaime I, 48 • Tel. 964 052 010 • Vall d'Uxó (Castellón)
info@sabordelmonte.es • www.sabordelmonte.es
www.facebook.com/sabordelmonte

FALLA ELS VENTS
PORT DE SAGUNT

AVINGUDA 9 D'OCTUBRE, 14 A
46520 · PORT DE SAGUNT
(VALÈNCIA)

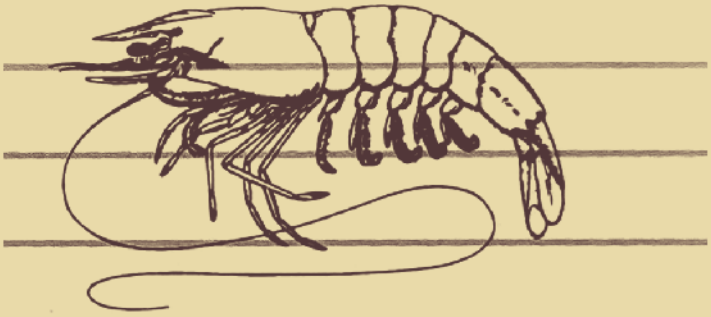

SLOC

(Sé lo que comisteis)

C/ Joan Garcés, 29
FAURA

Héctor y Vero
669 517 070 · 646 776 770

Nuestra Señora

LA PANADERIA DE TU VIDA

de Begoña

Elaboramos cada día el auténtico pan de tu vida,
el pan de tus recuerdos y emociones,
el pan que nos gusta compartir.

Formamos, con amor, nuestras piezas a mano.
Amasamos con harinas de cereales ancestrales
y masa madre de cultivo.

Respetamos los procesos largos de fermentación
para que nuestro pan sea más digestivo y
con auténtico sabor a cereal, mejor conservación y
propiedades organolépticas.

Avda. Nou d'Octubre 22
Puerto de Sagunto

Telf. 962690172
www.lapanaderiadetuvida.es

La Ma·ma

Music·Bar

Cervecería, Pintxos, música y buen rollo!!

CL Virgen del Losar 17
46520 PTO SAGUNTO

BN

BLANC I NEGRE

BAR - CAFETERÍA

Desayunos, almuerzos y comidas

Menú del día 10€

Menú festivo y finde semana 11€

Almuerzo 6€

Medio almuerzo 5€

Cenas por encargo

Desayuno popular 2,50€

HORARIO:

De lunes a sábado

De 6:00 a 18:00

Teléfono: 623-577-009 C/ virgen del Carmen N 2.

9 de Abril
9dabril
641 853 426
Calle Alberto Martinez 8 / Diagonal Casa de la cultura

Restaurante Aury cafeteria

641 96 98 09

RestAury

aurycrest

C / Virgen del Llosar 33, 46520 - Pto Sagunto

- Desayunos
- Almuerzos
- Tapas Variadas
- Ensaladas
- Menú Diario
- Menú Fin de Semana
- Arroces por Encargo
- Carnes
- Pescados
- Postres Caseros

RESERVAS 641 96 98 09

especies veterinarios

Vent de Ponent, 2
Puerto de Sagunto, Valencia

Tel.- 96 108 69 22 - 650 449 773

www.unavets.com/especies/es
info.especies@unavets.com

hermanos ARELLANO

INSTALACIONES
Fontanería
Calefacción
Aire Acondicionado
Mant. Industrial

EXPOSICIÓN Y VENTA
Saneamientos
Grifería

C/San Pedro, 112 bajo
Pto Sagunto 46520 (VLC)

Telf. y Fax: 962 682 802

info@saneamientosarellano.es
www.saneamientosarellano.es

red
asesoria integral

FISCAL - LABORAL - JURÍDICA - CONTABLE

AVDA. DE LA RIBERA Nº 8 - BAJO
46520 PUERTO DE SAGUNTO
638 13 94 21-96 267 30 49
asered46@gmail.com

Rafael Cuesta Estellés
Estrella Casas Rustarazo
Diego Martínez Lianes

DSLaboral
vestuario y protección

- Protección en altura
- Protección ocular
- Protección auditiva
- Calzados Seguridad
- Protección vías respiratorias
- Protección de la cabeza
- Guantes de trabajo
- Ropa de trabajo
- Vestuario Sanitario
- Serigrafías y Bordados

C/ Alcalá Galiano Nº 26 - Bajo
Telf. 96 267 61 92 -
e-mail: info@dslvestuario.com
www.dslvestuario.com
46520 Puerto de Sagunto

Encuentra tu estilo!

D-K

MUEBLES D-KORA

presentando este anuncio,
obtendrás el 10% de descuento en todas tus compras.
Oferta no acumulable a otras promociones o descuentos

oferta válida hasta el 30-03-2024

dkora123@gmail.com

Avda. Periodista Azzati s/n Puerto Sagunto (96-2681894)

Piccoli

RESTAURANTE
PIZZERÍA

ENCARGOS Y RESERVAS

962 677 579

C/ ASTURIAS, 4 - PUERTO DE SAGUNTO

VIE MOBILIARIO

629 608 273 · Eduardo Escobar
617 436 093 · Vicent Giménez

Plaza Noguera, 4, bajo-derecha
Puerto de Sagunto, 46520 (Valencia)
962 670 990
www.viemobiliario.es
viemobiliario@gmail.com

VALENTIN

Paseo Maritimo Nº1 | Puerto de Sagunto
BarRestauranteValentin | 962 138 382 / 644 392 162

Bar - Restaurante - Cervecería

rte.valentin@gmail.com

FLIPPER

SERVICIO A DOMICILIO
Y GUARDERIA

LAVANDERIA
TINTORERIA
LIMPIEZA EN SECO
LIMPIEZA DE ZAPATOS DE FALLERA
HOSTELERIA
TRAJES REGIONALES, BODA Y COMUNIÓN
PRENDAS DE PIEL
LIMPIEZA DE ALFOMBRAS

Entre nosotros...
Somos la
DE TODA LA VIDA.

c/ Naranjo nº 13
46520 Puerto de Sagunto
(VALENCIA)
Telf.: 96 267 58 24
Lavanderiaflipper@uotlook.es

TOLDOS - PERSIANAS
GILMAR
CARPINTERIA DE ALUMINIO

- Persianas
- Toldos
- Ventanas
- Cerramientos
- Mamparas de Baño
- Mosquiteras
- Cortinas

Avda. D. Juan de Austria, 25 bj.
Teléfono: 96 268 17 74
46520 PUERTO SAGUNTO
(Valencia)

Fabiola
107

Cafetería Bocatería Fabiola 107

Av. 9 de octubre, 107

Puerto de Sagunto

hi-Qua

Componentes electrónicos y Material eléctrico

hi-qua@hi-qua.es
Tel. 962 674 728
962 672 419

INFO@hi-qua.es
Avda. Hispanidad 17
46520 PUERTO SAGUNTO
(Valencia)

PROMESSA NOVIAS

FIESTA Y COMUNIÓN

C/ Lluis Vives, 1 . 46520 Puerto Sagunto (Valencia)
Teléfono: 962 678 069
e-mail:contacto@promessanovias.com
www.promessanovias.com

Hornos Domingo a leña

HORNO CAFETERÍA PUÇOL. TEL. 96 146 54 46 -------
HORNO BALADRE. TEL. 96 268 27 95 -------
HORNO APRENDICES. TEL. 96 267 32 80 -------
HORNO TRIANGULO. TEL. 96 267 72 15 -------
HORNO VICHITA. TEL. 96 269 09 62 -------
HORNO ROMA. TEL. 96 266 63 94 -------
HORNO CAF. CIRCO ROMANO. TEL. 96 265 47 43 -------

HORNO MERCADO. TEL. 96 267 15 80
HORNO CATALUÑA. TEL. 96 268 21 85
HORNO CAF. EPA. TEL. 96 267 59 26
HORNO AVENIDA. TEL. 96 267 59 49
HORNO CANET. TEL. 96 267 02 02
HORNO MAESTRAT. TEL. 96 269 85 02
H. C. ISLA MENORCA.TEL. 96 267 23 26

DON PIQUE

• CERVECERÍA RESTAURANTE •

Teléfono **96 267 28 41** • donpiquecerveceria@gmail.com
Avda. Mediterráneo, 81 • 46520 • Playa Puerto Sagunto

Molly Malone´s
Cafetal Pza. Reina Fabiola
Irish Pub & Coffee Shop

NUEVO LOCAL EN AVDA. ARQUITECTO ALFEDRO SIMÓN, 7 - T. 960 236 744

OPTICA VM

OPTICA VORA MAR

SOFÍA MARTÍNEZ PAUL
ÓPTICO - OPTOMETRISTA

C/. Virgen del Carmen, 34
46520 PTO. SAGUNTO (Valencia)

☎ 96 268 33 31
e-mail:opticavoramar@gmail.com

Abierto todos los dias
tardes, fines de semana
y festivos mediodia

IÑAKI
Restaurante

Tapas, Arroces y
Platos Combinados

C/ Cataluña nº 11-B
46520 Puerto Sagunto

Pedidos para llevar
962 679 378

Tapería MonSerEle

"Tapas y pinchos - Cocina casera"

Avda. Camp de Morvedre, 2 bajo
46520 Puerto Sagunto
Reservas tel. 961 088 794 / 620 242 837 / 620 242 836

Joyería · Relojería

Maite ®

('epicentre

Av. 9 d'Octubre 61
Puerto Sagunto

GRIMALDOS AUTOMOVILES

REPARACIÓN CHAPA Y PINTURA

Av. Fausto Caruana, 21 A 46520
Pto. de Sagunto (Valencia)

Telf. 962 682 220

Whatsapp. 647 942 346

jgrimaldosautomoviles@gmail.com

www.grimaldosautomoviles.com

HOMBRE / MUJER
DEPILACIÓN
MASAJES
LÁSER
HIGIENE FACIAL
DISEÑO DE CEJAS
MICROPIGMENTACIÓN
MANICURA - PEDICURA
UÑAS GEL (DECORACIÓN)
ESMALTE DE LARGA DURACIÓN
TINTE Y PERMANENTE DE PESTAÑAS
TRATAMIENTOS: CORPORALES - FACIALES

sara orts
ESTÉTICA

C/Rey Alfonso XII nº 81
PUERTO SAGUNTO

tf: 650 581 407
961 140 622

Manos de Princesa
SALON DE BELLEZA & UÑAS
LIDIA SANCHEZ

Av / Arquitecto Alfredo Simon Nº 38
Tlf. 695160626

CAFETERÍA EL CONDE
COOP. SAN FRANCISCO DE BORJA

C/. Gregal, 22 bajo 46520 Pto. de Sagunto

HORNO Y BOLLERIA

Isidro

C/ Buenavista 128 Bajo
46520 · Puerto de Sagunto (Valecia)

Variedad en pan y bolleria:

Pan de agua - Pan de soja - Pan rústico - Pan de pueblo
Pan de fibra verde - Torta de tomate - Torta de cebolla
- Torta de verduras - Torta de morcilla - Torta de salmón

- **Roscas**: de sobrasada y embutido/tomate

Especialidad en tartas

- Canela, Manzana, Frutas, Mil hojas
Yema y Trufa

- **Catering para fiestas y cumpleaños**

CHOCOMEL

PASTELERÍA
DEGUSTACIÓN

C/ Isla Menorca, nº 7
46520 - Puerto de Sagunto
Tel.: 96 267 58 70
chocomel-past@ono.com

M2 EUMAPE, SL

Construcción Integral y Obra Civil

Albañilería en general, instalaciones de Fontanería, Instalaciones de Electricidad, Decoración, Pintura, Revestimientos Interiores y Exteriores, Alicatados, Solados, Pavimentos, Parquet, Escayona fija y desmontable, alisado de paredes, Yeso, Monocapa, Carpintería interior, Carpintería exterior, Trabajos para comunidades, Rehabilitación de fachadas, realización de proyectos para viviendas o Negocio. Tramitación de permisos de obras.

Tel: 606.65.94.66

C/ Vent de Marinada 7 Bajo
46.520- Puerto de Sagunto
Valencia

La petite lune

BISUTERIA Y COMPLEMENTOS

@lapetitelunepuertodesagunto @lapetite_lune_pto

Plaza Mare Nostrum nº 37 bajo
Telf: 645 75 14 68

Disponemos de una gran variedad de complementos: bolsos, carteras, bisutería, pañuelos, cinturones, relojes, paraguas, playa y accesorios para tu día a día...

autoescuela
J.MOTOS

¿Estás pensando en sacarte el carnet o la licencia?

Ven e infórmate de:

- Nuestros Cursos intensivos Multimedia
- Todos los Permisos: AM, A2, A, B, A1
- Teórico en 15 días
- Horarios Flexibles
- Profesor permanente mañana y tarde
- Facilidades en el pago
- Vehículos de Prácticas Audi A3, FORD FOCUS
- NUEVO Ciclomotor de marchas, KAWA 125

"PORQUE CONDUCIR NO ES UN JUEGO"

Búscanos en facebook

Tel. 96 267 92 25 · Avda. Camp de Morvedre, 82
46520 PUERTO SAGUNTO (Valencia)
www.autoescuelajmotos.es

autoescuela
J.MOTOS

Jose E. Motos
Gerente

Tel. y Fax: 96 267 92 25
Avda. Camp de Morvedre, 82
46520 Puerto Sagunto
www.autoescuelajmotos.es

Tu Tinta

@tutintapersonaliza

Tu Tinta Personaliza

¡Desde 2008 evolucionando contigo!

961193124

tutintasagunto@gmail.com

Ahora en Av. 9 de Octubre, 99

Frente a Wichita

Con nosotros puedes encontrar:

Menús diarios
Menús de fin de semana
Bocadillos
Despedidas
Cumpleaños
Bodas
Comuniones

C/ Velázquez, 4 (Plaza el Pilar)
Puerto de Sagunto

CHAPA Y PINTURA DEL AUTOMOVIL

Autotres

POLIG. INDUSTRIAL INGRUINSA
C/. JERONIMO ROURE, 47
TELEF: 96 267 26 53 • FAX: 96 269 85 37
e-mail:autotres@hotmail.com
46520 PUERTO SAGUNTO (VALENCIA)

LABORATORIO INYECCIÓN
DIESEL Y GASOLINA

BOSCH

DELPHI

DENSO

SIEMENS VDO

Taller colaborador
AUTOBOUTIQUE SERVICE
BMW CAR & MOTORRAD

NUEVAS INSTALACIONES
AVDA. OJOS NEGROS 49
(P.I INGRUINSA)

TALLER MULTIMARCA
EQUIPAMIENTO OFICIAL BMW
TALLER COLABORADOR BMW MOTORRAD

"LA CALIDAD DEL SERVICIO OFICIAL
CON PRECIOS SIN COMPETENCIA"

Nuestro taller cuenta con equipamiento de Diagnóstico, Programación y Codificación oficial BMW conectada directamente a sus servidores centrales en Alemania.

avis budget group

M Carmen Martínez

Laboratorio Técnico del Automóvil SLU - Franquicia Avis
Avda Ojos Negros 49 A. Polígono industrial Ingruinsa.
46520 Puerto de Sagunto
Valencia, España
T: + 34 962 683 085
E-mail: valencia.sagunto@avis.es

www.avis.es
www.budget.es

MOTOS SAN PEDRO
factory

BEGOÑA QUESADA ARIAS
c/ Laminación, 32. A-8 - 46520 Puerto Sagunto
tel./Fax: 96 268 32 08 - móvil: 696 609 272
www.motossanpedro.es - contacto@motossanpedro.es

Ciclomotores | Motocicletas | coches sin carnet | vehículos de ocasión | Recambios

Bar Restaurante La Mezquita

C/ Ausias March nº4 - Puzol
Tel.: 96 142 29 04 - 635 661 186

Abrimos domingos y festivos

Arroces por encargo.

Bar Restaurante La Mezquita

Todo tipo de celebraciones, bautizos, comuniones, despedidas de soltera/o.

TASCA

BaCCo

Tapas y arroces

Avenida Mediterráneo, 133
46520 Puerto de Sagunto - Valencia

Telf. 617 38 38 28

¿Nos sigues?

ZURICH

Zurich España
Compañía de Seguros y Reaseguros S.A.
Avda. Camp de Morvedre, 157 b - PUERTO SAGUNTO (Valencia)
miguel.codem@ono.com - Telf. 96 267 80 01 - Fax 96 268 23 24

Diseño Opticas

ESPECIALISTAS EN MODA Y DEPORTE

Avd. Camp de Morvedre, 82 bajo Tel. 96 268 40 50 Puerto de Sagunto

www.disenoopticas.es

C/ Federíco García Lorca Nº3 Bajo
46520 · Puerto de Sagunto (Valencia)
Teléfono.- 96 267 06 00

BAR RESTAURANTE "EL PASO"

Avd. Mediterráneo nº23
Canet d'en Berenguer
Telf. 615 20 96 18 / 960 114 854

Almuerzos y Menús diarios

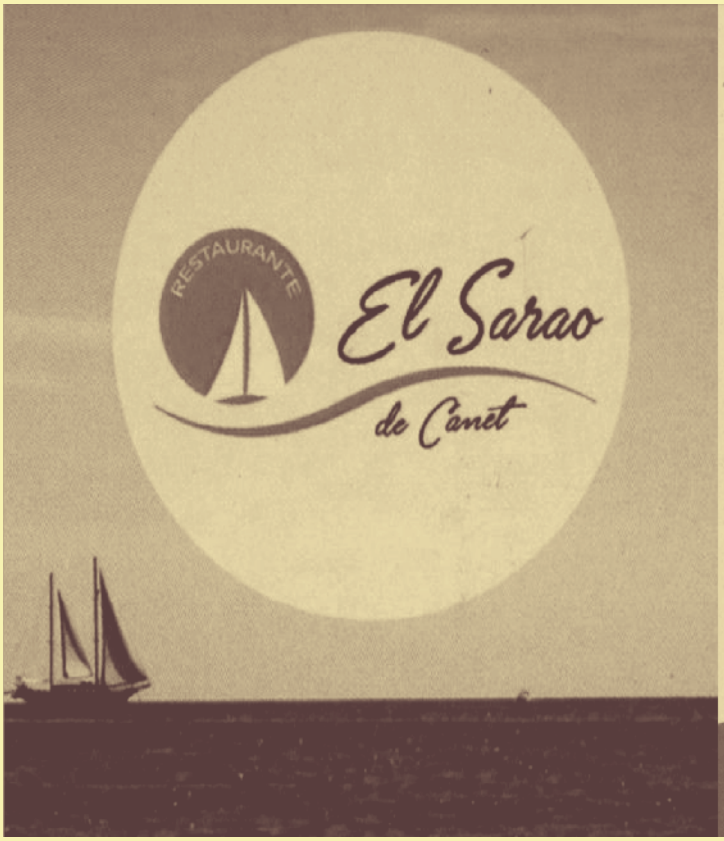

RESTAURANTE
El Sarao
de Canet

www.restaurante-el-sarao-de-canet.es

saraosarao@hotmail.com

96 260 92 88 / 695 919 745

C/ Juan de Juanes, 2 46529
Canet D'en Berenguer

Si te ha gustado,
no olvides dejar tu opinión

tripadvisor

CHEAP recambios

HORARIO:
Lunes a Viernes >> 09:00 a 13:30
16:00 a 19:30
Sábados >> 09:00 a 13:00

" todo para su auto "

Alfonso Garzón Pérez
GERENTE

666 821 115 cheaprecambios@gmail.com

C/ CHURRUCA, 12 BAJO · 46520 - PUERTO DE SAGUNTO · Tel. 961 18 66 28

+ máxima calidad - mejor precio

CHEAP recambios

+ mecánica + carrocería + filtros + amortiguadores
+ herramientas + accesorios + baterías + llantas + faros
+ cadenas + tunning + bujías + mantenimiento + frenos

LUZ STELLA RICO IZAO
Telf.- 639 06 14 23

ESPECIALIDAD en:
- Tortas de ...
  - Tomate
  - Cebolla
  - Salmón
  - Morcilla

AHORA TAMBIEN
- Tartas de ...
  - Melocotón
  - Piña
  - Caramelo
  - Chocolate
  - Cabello de ángel
  - Merengue
  - Fresa

JACARANDA

BAR RESTAURANTE

TAPAS VARIADAS

MÓVIL 642 805 627
FIJO 960 430 360

Clínica Dental Vilamar

Alicia González Generoso
Nuria Brenchat Aguilar
ODONTOLOGAS

Av. Arq. Alfredo Simón, 26 – 1º – 3ª
Tfno. 96 267 68 69
vilamar@clinicavilamar.es
46520 Puerto Sagunto (Valencia)

CARNES Y EMBUTIDOS
JASTELLAR
ELABORACIÓN PROPIA

Iván y Lorena

T. 661 455 249

BAR ~ RESTAURANTE

BASAURI

MENU

C/ ISAAC NEWTON 156
POL. IND. SEPES
46.500 SAGUNTO (VALENCIA)

Bar Restaurante

Racó de l'Horta, s.l.

Salón Comedor

El Raconet

COCINA NACIONAL SELECTA

C/ Puzol, 13 - 46500 SAGUNTO

Tlf. 266 47 44 - 266 46 22

BONRASA

Telf. 699 30 20 04

bonrasa@gmail.com

BONRASA

Fontanería - Electricidad
Pintura - Césped Artificial
Hormigón Impreso
Rehabilitación de fachadas
Reformas integrales
Mantenimiento de Comunidades

GRANDES ALMACENES
MUEBLES
HNAS. Reyna

Atendido por:.....

EXPOSICIÓN:
C/ Periodista Azzati, s/n -Tel. 961067556 - mueblesreyna@hotmail.com
ALMACEN: C/ Alpuente, 6 · 46520 PUERTO SAGUNTO (Valencia)
ATENCIÓN AL CLIENTE: 607 359 608

LA MÁS GRANDE ORGANIZACIÓN VALENCIANA DEL MUEBLE

DON QUIJOTE

Pinchos · Tapas · Ensaladas · Bocadillos
Variedad de cervezas

TEL. 643 344 620 · C/ Progreso Nº15 Puerto Sagunto

Yolanda
Picón
estilista

C/ Alfonso XII nº 84
46520 - Puerto de Sagunto
Valencia
962 68 42 99
piconestilistas@gmail.com

Muebles Alcaina

MUEBLES Y DECORACIÓN TOMUMA S.L
C/ Alcalá Galiano, Nº40
Telf/ Fax: 962690464
46520 Puerto Sagunto (VALENCIA)
admin@mueblesalcaina.com
www.mueblesalcaina.com

RGS

RESTAURANTE - CAFETERÍA
SAN LUIS

- Arroces
- Tapas
- Bocadillos
- Carnes/Pescados

C/ Rei Sant Lluis, 14
46520 Puerto de Sagunto (Valencia)
Teléfono: 96 267 16 54

FERRER S.L

CARPINTERIA METÁLICA

HIERRO
ALUMINIO
ACERO INOX.

Tel/Fax :96 267 64 08

Hojarasca Arte Floral

BY CARMEN GALINDO

655557585

FRIHOSTELERIA SAGUNTO, S.L.

VENTA Y REPARACIÓN DE MAQUINARIA
DE HOSTELERÍA Y ALIMENTACIÓN
FRÍO INDUSTRAL
SERVICIO TÉCNICO PROPIO

AVDA. ARQUITECTO ALFREDO SIMÓN, 48 - BAJO
46520 PUERTO SAGUNTO - TELF. 96 118 62 88
E-MAIL: frihostel@gmail.com

BAR - CAFETERÍA JENNY

Avenida Mediterraneo nº 61 - Bajo
46 520 - Puerto de Sagunto

622 50 00 89 - 96 191 8262

Auto-Talleres Puerto, S.L.

Pedro M. Giménez
Jefe de Ventas

Talleres: C/. Nueva, 8
Teléfono y Fax. 96 267 24 92
Exposición:
Av. Sind. J. Torres Casado, 14
Teléfono 96 267 24 16
46520 Puerto Sagunto (Valencia)
Email: tpuerto@raopel.com

Bordados

BERTA

Indumentaria Valenciana

C/ Sepúlveda nº 32
46 520 - PTO. SAGUNTO

Tel. 658 521 890
(Valencia)

LA FAMILIA

BAR - RESTAURANTE

Tapas variadas
Desayunos
Almuerzos
Menú Diarios
Cenas

C/ Cánovas del Castillo nº 60
(esquina C/ Cataluña)

Teléfono .- 642 617 382

CERVECERÍA

El aperitivo

VENT DE GREGAL, 9

PUERTO DE SAGUNTO

Cervecería Galiano

Mª José Torres Palacios
Tel: 696 752 455

Tel. Reservas: 96 118 30 14
www.cerveceriagaliano.com

TREMENDO

Avda. Mediterráneo Nº 97
46520 • PLAYA Puerto de Sagunto
(Valencia)

Tot Un Món

Detalles para bodas,
bautizos, comuniones...
Decoración con globos
Figuras tarta nupcial
Mesas dulces

T. 962 677 407 - M. 669 725 754
C/ Canarias, 14 bajo - Puerto Sagunto (Valencia)
totunmon@gmail.com

Síguenos @totunmon1

ROSMAR
Indumentaria Valenciana
Trajes Falleros

AVDA.CAMP DE MORVEDRE, 87
PUERTO SAGUNTO
Telf. 96 267 15 75

FLORISTERÍA
Combariza

floristeriacombariza@gmail.com
floristeriacombariza
floristeria.combariza
604 290 643

Avda. de la Hispanidad, 25 - 46520 Puerto de Sagunto

ADMINISTRACIÓN Y GESTIÓN DE FINCAS

Yolanda Ortega Benito

Colegiada nº1477

C/Castilla la Mancha Nº10 Bajo 3
C.P. 46.520 Puerto de Sagunto (Valencia)
Tel : 96 267 70 41 Móvil : 652 968 872
Email: yolandaortega39@gmail.com
Web: www.adfyolandaortega.com

Good
MARKET

Av. Arquitecto Alfredo Simón 28,
46520 Puerto de Sagunto
Valencia

692 98 93 72

good.market.puerto@gmail.com
goodmarketpuerto.com

→ AGRAÏMENTS

ANA MARÍA BLANCH I MARTÍNEZ
MARIA ROSA SÁNCHEZ I SÁNCHEZ
YASMINA BLESA I BALAGUER

EL LLIBRET, ÚNIC RECORD VIU DE L'OCORREGUT DURANT TOT UN ANY, FA REFLEXIONAR AL LECTOR SI EVOLUCIONEM A LES NOSTRES ARRELS CULTURALS O LES REVOLUCIONEM. ENGUANY, EVOLUCIONEM MOSTRANT AL LECTOR I LECTORA, COM UNA REVOLUCIÓ POT SER UNA COSA POSITIVA.

De manera especial, agrair als que han col·laborat i les que han col·laborat amb nosaltres, compartint les seues opinions, coneixements o vivències, creant un conjunt variat de contingut i així, un any més, poder escriure aquestes pàgines. Sense estes col·laboracions no seria possible l'elaboració del nostre projecte, el llibret que teniu entre les mans.

Moltíssimes gràcies pel vostre suport, ja que sense la vostra confiança no seria possible avançar i millorar any rere any, dins d'aquest fascinant món, el llibret de falla.

Gràcies a tots i totes de cor.

Esmentar a RUBÉN COTELL ALBARCH, per col·laborar un altre any més amb nosaltres, perquè puguem utilitzar els baixos de la seua parròquia per a poder emmagatzemar el material de les nostres activitats durant l'any.

A tots els fallers i falleres, socis i sòcies, veïns i veïnes, associacions, per formar part d'aquesta comissió que a poc a poc avança amb grans propòsits com son La Igualtat i la Sostenibilitat.

Gràcies a tots i totes que d' alguna manera formeu part d'aquesta comissió, i heu contribuït a la realització del llibre que esperem que gaudiu.

→ HOMENATGE A VICENTE VAYÀ PLA

VICENTE VAYÀ PLA VA NÀIXER A VALÈNCIA EN 1938, PERÒ AMB HUIT ANYS ES VA QUEDAR ORFE I VINGUÉ A VIURE AMB LA SEUA ÀVIA A SAGUNT.
VA SER POETA, ESCRIPTOR I BIÒGRAF DE JOAQUÍN RODRIGO.
VA SER NOMENAT FILL ADOPTIU DE SAGUNT EL JULIOL DE 2022.

Es va deixar la pell per les nostres tradicions, per la cultura valenciana.

Un poeta i, sobretot, una persona que va estimar profundament a la nostra ciutat. Una persona que sempre ha lluitat per a portar el nom de Sagunt amb el cap alt. Va deixar la seua petjada indeleble en totes les nostres tradicions, va treballar per a millorar i també perquè fórem conscients del que teníem i que ho valoràrem.

València tindrà Falles i Sagunt per sempre tindrà a Vicente Vayá.

VALÈNCIA TINDRÀ FALLES

Mentre quede en l'horta un taronger
brodant d'or la flor blanca de les rame
mentre nasquen baladres i llorers
VALÈNCIA TINDRÀ FALLES

Mentre en la Marjal,
els arrossers cullen arròs entre el fang i les canyes
a la creu, o a la llarga dels carrers
se plantaran les falles.

Mentre aguante en peu el Micalet
puntxant el cel d'estreles asurades
baix la pluja de les traques i els masclets
VALÈNCIA TINDRÀ FALLES

Mentre la plana lavoriosa del fuster
arranque la fusta deixant les borumballes
al tindre l'estoreta en San Josep
se plantaran les falles.

Mentre quede, un poeta només
que enamorat a nostra terra cante
i quede un cor de fe i amor encés
VALÈNCIA TINDRÀ FALLES

Mentre quede ací dins un palleter
que visca i tinga foc en les entranyes.
En cada població, barri o carrer
se plantaran les falles.

Mentre dins de la seua capella
La Geperudeta als valencians empare.
I queden, unes flors per a l'ofrena
VALÈNCIA TINDRÀ FALLES.

Mentre les dones, fruit del seu amor
parisquen fills i filles valencianes
que porten a València dins del cor
VALÈNCIA TINDRÀ FALLES

Mentre seguisquen onejant al vent
senyeres per l'història coronades
mentre el sol s'amague per ponent
VALÈNCIA TINDRÀ FALLES

Mentre quede un Judes traicioner
que renegue per tres monedes falses.
Mentre queden ninots pel carrer
VALÈNCIA TINDRÀ FALLES.

Mentre cada comissió seguisca.
I els seus fallers il·lusionants, treballen
I el cor d'una fallera en flama ardisca
Amunt germans,
VALÈNCIA TINDRÀ FALLES.

Gaudeix de Vicente Vayà recitant "València tindrá falles"

SAGUNTO CASH

CASH & CARRY

Calidad, ahorro y atención a nuestros clientes

96 187 23 11

administracion@saguntocash.com

C/ Aceria 27B Pol. Ind. Ingruinsa
Pto de Sagunto (Valencia)

Horario de atención al público
9.00h. a 14.00h - 16.00h. a 19.00h.
Los sábados de 9.00h. a 14.00h.

El Cortijo Andaluz

PARA TAPEO Y PICOTEO

Comida típica y variada de Andalucía y en especial
sus patatas bravas

Avda. Mediterráneo, 85 Puerto de Sagunto
Tfno. 96 118 30 20